

muzej suvremene umjetnosti /
museum of contemporary art
— zagreb

**PROGRAM RADA I RAZVOJA MUZEJA
SUVREMENE UMJETNOSTI
ZA 2025. GODINU**

PROSINAC, 2024.

UVOD	2
1. OPĆI PODACI	3
2. CILJEVI	4
3. PROGRAMSKA DJELATNOST	6
3.1. PROGRAMI SUKLADNI STRATEŠKIM PRIORITETIMA	6
1. <i>Otkup umjetničkih djela</i>	<i>6</i>
1.1. Otkup djela živućih zagrebačkih umjetnika	6
1.2. Otkup ostalih djela	6
2. <i>Muzejski postavi</i>	<i>6</i>
2.1. Novi stalni postavi	6
3. <i>Programi suradnje s nezavisnim organizacijama i umjetnicima</i>	<i>7</i>
3.1. Rezidencije umjetnika – umjetnička istraživanja	7
3.2. Koprodukcije i projektna partnerstva	8
3.3. Programi namijenjeni susjedstvu/kvartu	12
4. <i>Programi poticanja kulture dobrodošlice (interkulturni)</i>	<i>13</i>
5. <i>Međunarodna suradnja</i>	<i>14</i>
5.1. Gostovanja stranih umjetnika u Zagrebu	15
5.2. Gostovanja zagrebačkih umjetnika u inozemstvu	16
5.3. EU projekti kulturne suradnje, razmjene i mobilnosti	17
5.4. Međunarodna suradnja – projektna partnerstva	18
3.2. OSTALI NOVI PROGRAMI	20
1. <i>Muzejska djelatnost</i>	<i>20</i>
1.1. Nove interpretacije muzejske zbirke	20
3.3. OSTALI REDOVNI PROGRAMI	21
1. <i>Muzejska djelatnost</i>	<i>21</i>
1.1. Nove interpretacije muzejske zbirke	21
1.1.1. Ciklus <i>Okidači</i>	21
1.1.2. Atelijer Kožarić, Laboratorij za oživljavanje	24
1.1.3. Zbirka Richter, SintArt	24
1.2. Redovna programska djelatnost: stručni odjeli	26
1.2.1. Odjel zbirke	26
1.2.2. Eksperimentalno istraživački odjel	28
1.2.3. Odjel za edukativnu djelatnost	29
1.2.4. Dokumentacijsko informacijski odjel	31
1.2.5. Audio-vizualni odjel	32
1.2.6. Knjižnica	33
1.2.7. Odjel zaštite i restauracije	33
1.2.8. Odjel za programsko-izložbenu djelatnost	34
1.2.9. Izdavačka djelatnost	36
4. KOMUNIKACIJE S JAVNOSTI I RAD S PUBLIKOM	40
5. UNAPREĐENJA U UPRAVLJANJU USTANOVOM	42
6. UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA	43
7. TEKUĆE, INVESTICIJSKO ODRŽAVANJE I KAPITALNI PROJEKTI	47
8. UPRAVLJANJE IMOVINOM	49
9. FINACIJSKI POKAZATELJI	52
10. OSTALO	52
POPIS PRILOGA	52

UVOD

U skladu s Programom razvoja kulture Grada Zagreba 2024. – 2030., koji je Gradska skupština Grada Zagreba usvojila 2023. godine, program Muzeja suvremene umjetnosti usmjeren je na ostvarivanje niza strateških prioriteta definiranih tim dokumentom.

Djelovanje Muzeja u zajednici postavljeno je kao prioritet sa svrhom da Muzej postane aktivan sudionik u svakodnevnom životu građana, transformirajući se u središte okupljanja i dijaloga, mjesto za kvalitetno provođenje vremena, ali i prostor za raznovrsne stručne i međusektorske suradnje. Stručnim radom, aktivnostima odjela i različitim pratećim programima, ostvaruje se **temeljna misija Muzeja** – sakupljanje, zaštita, čuvanje, prezentacija i interpretacija umjetničke i arhivske građe iz područja vizualnih umjetnosti 20. i 21. stoljeća. Na taj način građa postaje dostupna široj javnosti **kroz programe koji potiču veću dostupnost i uključivost kulture**, posebice u lokalnim zajednicama, te kroz edukaciju, medijaciju i predstavljanje muzejske građe kao materijalnog i nematerijalnog kulturnog dobra.

Programi Muzeja oslanjaju se na vrijednu umjetničku i arhivsku građu i osmišljeni su s namjerom poticanja sudjelovanja različitih društvenih skupina, posebno onih koje su tradicionalno manje zastupljene u kulturnim aktivnostima. Na taj način teži se stvaranju inkluzivne i angažirane zajednice koja prepoznaje ovu instituciju kao ključan dio svog kulturnog i društvenog života. Poseban naglasak stavljen je na **poticanje kulture dobrodošlice i stvaranje inkluzivnog prostora** u kojem se svatko osjeća dobrodošlo i motivirano sudjelovati.

Uz ovu ključnu orijentaciju djelovanja Muzeja u zajednici, programski prioriteti uključuju i **sustavno otkupljivanje umjetničkih djela**, s naglaskom na radove živućih zagrebačkih umjetnika i umjetnica. Međutim, kao institucija koja djeluje na nacionalnoj i internacionalnoj razini te koja se **zalaže za solidarnost i osjetljivost na društvena zbivanja**, otkupljivat će se i relevantni radovi regionalnih i međunarodnih umjetnika s posebnim naglaskom na umjetnike i umjetnice iz ratom ugroženih područja. Istovremeno, Muzej razvija i osnažuje međunarodne suradnje i sudjeluje u projektima usmjerenima na pitanja klimatskih promjena i ekologije, te na **poticanje kulturne razmjene, suradnje i mobilnosti** čime dodatno razvija internacionalizaciju zagrebačke i nacionalne umjetničke scene. Muzej djeluje kao aktivan partner i katalizator promjena s namjerom da postane relevantan član lokalne zajednice, istovremeno jačajući svoju ulogu na regionalnoj i međunarodnoj umjetničkoj sceni.

1. OPĆI PODACI

Naziv ustanove:	Muzej suvremene umjetnosti
Matični broj:	3205223
OIB:	78352024822
IBAN:	HR9623600001101229166
Odgovorna osoba:	Vesna Meštrić, vršiteljica dužnosti ravnateljica od 1.10.2023. do 29.2.2024., ravnateljica od 1.3.2024.
Sjedište ustanove:	Avenija Dubrovnik 17, 10 010 Zagreb Kontakt (broj telefona, adresa e-pošte): 01 6062 700, msu@msu.hr
Članovi Upravnog vijeća i trajanje mandata:	Ana Dević, predsjednica, mandat do 9.12.2025. Nada Beroš, zamjenica predsjednice, mandat do 9.12.2025. Ana Škegro, mandat do 19.1.2026. Davor Mišković, mandat do 23.6.2026. Aleksandar Milošević, mandat do 18.6.2028.
Poveznica na internetske stranice:	www.msu.hr
Službenik za informiranje:	Zvezdana Murseli
Povjerenik za zaštitu dostojanstva radnika:	Zvezdana Murseli
Službenik za zaštitu osobnih podataka:	Karmela Loina
Broj zaposlenika:	58

2. CILJEVI

Kao temelj za izradu i donošenje Godišnjeg programa rada i razvoja Muzeja suvremene umjetnosti, u ovom poglavlju definirani su glavni ciljevi koje planiramo ostvariti tijekom 2025. godine. Oni su usklađeni s programskim i financijskim planom, a program je usmjeren na jačanje uloge Muzeja u zajednici, razvoj publike, razvoj muzejskih zbirki i arhiva, širenje međunarodne suradnje i vidljivosti, te kontinuirano ulaganje u infrastrukturni razvoj i financijsku stabilnost institucije.

1. Muzej u zajednici – sinergija u zajednici

To ćemo ostvariti aktivnostima koje će ojačati povezanost Muzeja s lokalnom zajednicom. Ključnu ulogu u tome imat će izložbeni programi, s posebnim naglaskom na samostalnu izložbu Andreje Kulunčić i njemačkog umjetnika Jana St. Wernera.

Izložba Andreje Kulunčić pružit će pregled njezina tridesetogodišnjeg rada, fokusirajući se na teme poput feminizma, migracija, radničkih prava, rodne ravnopravnosti, integracije i kulturne raznolikosti. Edukativne radionice i diskusije povezane s izložbom omogućit će posjetiteljima aktivno sudjelovanje, potičući ih na kritično razmišljanje i angažman na ključnim društvenim pitanjima. Interkulturalna suradnja bit će još jedan važan aspekt programa te izložbe. Aktivnosti koje povezuju strane radnike s lokalnim stanovništvom promicat će inkluzivnost i otvorenost, čime će se prostor Muzeja profilirati kao dostupan svim društvenim skupinama.

Izložba njemačkog umjetnika Jana St. Wernera transformirat će izložbeni prostor u zvučni ambijent, u kojem će zvuk oblikovati percepciju i kretanje posjetitelja, potičući njihovo aktivno sudjelovanje. Uz izložbu će biti organiziran performativni, diskurzivni i edukativni programi u suradnji s različitim organizacijama i lokacijama u gradu Zagrebu, koji će omogućiti dublje razumijevanje eksperimentalnog zvuka kao zasebnog medija unutar suvremene umjetnosti širokoj publici. Istovremeno, intervencija Tima Herbst na južnom platou Muzeja, koja uključuje postavljanje skulptura koje će služiti kao platforme za skejtere, izravno će povezati umjetnost s potrebama lokalne zajednice.

Nekoliko izložbi manjeg formata bit će realizirano u suradnji i koprodukciji s različitim partnerima, uključujući udruge, kulturne i obrazovne institucije te aktivno sudjelovanje umjetnika. Riječ je o tematskim izložbama poput „Mreža motovunskih susreta“, „Mogućnosti za '25“, „Kinematografije otpora 2025.“, „Genre film festival“, te samostalnim izložbama Rose Barbe i Martine Mezak. Ti programi ojačat će mrežu suradničkih kulturnih institucija i povećati vidljivost muzeja u zajednici, nudeći primjere koji potiču razmjenu znanja i iskustava te razvoj novih pristupa u komunikaciji s posjetiteljima. Muzej će u navedenim programima surađivati s udrugama i organizacijama nezavisne kulturne scene među kojima su Subversive Festival, Hrvatski filmski savez, Kinoklub Zagreb, Klubvizija, Format C, Multimedijalni institut (MaMa), Divert, Kik Melone, Objekt plesa. Edukativni i participativni popratni programi izložbi omogućit će građanima da aktivno sudjeluju u radu Muzeja, fokusirajući se na teme važne za lokalnu zajednicu. Također, pojedini izložbeni projekti pridonijet će uključivanju muzejskih programa u obrazovni proces, u suradnji sa Sveučilištem u Zagrebu, Akademijom likovnih umjetnosti, Arhitektonskim fakultetom, te Školom primijenjene umjetnosti i dizajna.

2. Otvorenost zbirki i arhiva

Cilj predloženih programa je poboljšati pristup muzejskoj zbirci i omogućiti nove interpretacije umjetničkih djela. U tome će ključnu ulogu imati realizacija četvrte, završne dionice „Zbirke kao glagol“ kojom će se finalizirati cjelokupni projekt postava u nastajanju, te ciklusi izložbi pod nazivom „Okidači“, „Laboratorij za oživljavanje“ i „SintArt“ u kojima su gostujući umjetnici_ce Siniša Ilić, Kristijan Kožul, Hana Miletić, Viktor Popović, Nika Radić, Igor Ruf, te kustosice Zdenka Badovinac, Natalija Vujošević i Irena Lagator Pejović.

Nadalje, suradnja s Muzejom moderne umjetnosti u New Yorku (MoMA) predstaviti će ključne umjetničke tendencije šezdesetih godina u Zagrebu te značajno pridonijeti međunarodnoj promociji muzejske zbirke, koja će tijekom tri godine biti dio stalnog postava u MoMA-i.

U skladu sa strateškim prioritetima za 2025. godinu, osmišljeni su edukativni programi koji uvode nove načine interpretacije muzejske zbirke. U povodu 50. obljetnice osnivanja Grupe šestorice autora, bit će osmišljena pješačka tura i strip, čime ćemo njihovo djelovanje približiti mlađoj publici. Također, pokrećemo ciklus kratkih edukativnih filmova pod nazivom „Abeceda grafike“ da bismo sustavno predstavili grafički medij unutar zbirke i proširili edukativne sadržaje.

3. Razvoj suradnje na nacionalnoj, regionalnoj i globalnoj razini

Razvoj suradnje na nacionalnoj, regionalnoj i globalnoj razini omogućit će muzeju snažniju međunarodnu prisutnost i umrežavanje. Suradnički izložbeni projekti s Muzejom moderne umjetnosti (MoMA) u New Yorku i Muzejom animacije u Hangzhouu omogućit će međunarodnu prezentaciju muzejske zbirke i arhivske građe. Ti projekti istaknut će ključne umjetničke tendencije druge polovice 20. stoljeća, jačajući međunarodnu vidljivost muzeja. Usto, sudjelovanje muzeja u međunarodnom projektu Museum of the Commons, koji okuplja umjetničke institucije, kulturne organizacije i sveučilišta, dodatno će jačati njegovu poziciju u međunarodnoj kulturnoj mreži.

4. Infrastrukturno poboljšanje zgrade i modernizacija prostora

Infrastrukturnim poboljšanjem zgrade i modernizacijom prostora želimo unaprijediti infrastrukturu zgrade da bi se stvorili optimalni uvjeti za izlaganje i čuvanje umjetničkih djela. Projekt obuhvaća rekonstrukciju i obnovu unutarnjih i vanjskih prostora, unapređenje tehničkih i sigurnosnih sustava te poboljšanje funkcionalnosti muzeja. Planirana modernizacija uključuje usklađivanje zgrade s najnovijim standardima energetske učinkovitosti, sanaciju krovista, poboljšanje otpornosti fasade i drugih konstruktivnih dijelova. Za 2025. godinu planirane kapitalne investicije obuhvaćaju hidroizolaciju ravnih krovova i terasa, uspostavu stabilnih mikroklimatskih uvjeta u izložbenim dvoranama i čuvaonicama, zamjenu izložbene rasvjete, obnovu LED pročelja i modernizaciju informatičkog sustava. Realizacijom ćemo modernizirati tehničke i sigurnosne sustave, poboljšati energetske učinkovitost, smanjiti operativne troškove i povećati održivost institucije. Investicije planirane za 2025. godinu pridonijet će cjelokupnom poboljšanju muzejske infrastrukture i kvaliteti izložbenog prostora.

3. PROGRAMSKA DJELATNOST

3.1. PROGRAMI SUKLADNI STRATEŠKIM PRIORITETIMA

1. Otkup umjetničkih djela

Strategija otkupa umjetničkih djela za 2025. godinu definirana je s obzirom na nekoliko ključnih kriterija. Ponajprije, fokus je usmjeren na daljnji razvoj muzejskih zbirki, pri čemu će nove akvizicije osigurati da zbirka može adekvatno predstavljati narativ nacionalne suvremene umjetnosti i pružiti uvid u recentne umjetničke prakse. Nadalje, zalažući se za solidarnost i osjetljivost na globalna društvena zbivanja, u planu je otkup radova umjetnika/ca iz ratom ugroženih područja.

1.1. Otkup djela živućih zagrebačkih umjetnika

Planirane akvizicije uključuju radove istaknutih umjetnika koji žive i djeluju u Zagrebu među kojima su Nicole Hewitt, Lala Raščić i Marko Tadića, čiji su radovi već sastavni dio postava *Zbirke kao glagol*. Nadalje, strateško popunjavanje zbirke uključuje djela Slavka Matkovića, Vlaste Delimar, Ivana Posavca i Zlatka Kopljara. Fotografije zagrebačke autorice Slavke Pavić ističemo kao jedan od hitnih prioriteta za otkup.

1.2. Otkup ostalih djela

Muzej, kao član platforme L'Interantionale, aktivno podržava umjetnike u ratom pogođenoj Palestini kroz različite programe, uključujući planirani otkup rada palestinske umjetnice Majdal Nateel. Tako Muzej pruža izravnu podršku njihovu stvaralaštvu u teškim uvjetima, izražavajući solidarnost i institucionalnu odgovornost.

Posebna pažnja posvetit će se mladim autorima, čiji će radovi biti odabrani na natječaju Nagrada mladim umjetnicima „Ivan Kožarić“, kojom se nastoji podržati i promovirati nove generacije umjetnika i umjetnica unutar nacionalne umjetničke scene.

2. Muzejski postavi

2.1. Novi stalni postavi

Naziv programa: *Zbirka kao glagol: Cvijeće – ne cvijeće – nešto treće* (radni naslov)

Autorica koncepcije: Zdenka Badovinac

Suradnici: kustoski tim MSU-a

Mjesto održavanja: izložbeni prostor sjever – 3. kat

Vrijeme održavanja: veljača, 2025.

Vrsta programa: izložba, tematska

Kratki opis: Nakon što je protekle godine obilježena sedamdeseta obljetnica osnivanja MSU-a, Odjel zbirke nastavlja rad na četvrtoj i završnoj dionici projekta *Zbirka kao glagol*. Ta faza novog postava temelji se na promišljanju aktivne uloge Muzeja i njegovih zbirki u zajednici u kojoj djeluje. Projekt *Zbirka kao glagol* osmišljen je kao svojevrsni laboratorij koji sudjeluje u oblikovanju nove koncepcije stalnog postava.

Uz dosad realizirane tri cjeline – *Tužne pjesme rata, Drugarstvo i Budućnosti* – u 2024. godini planira se i četvrta dionica pod radnim naslovom *Cvijeće – ne cvijeće – nešto treće*, koja je smisleno

povezana s prethodnim tematskim cjelinama i suprotstavlja se ideji jedinstvenog narativa povijesti, zagovarajući umjesto toga mnoštvo priča i njihovih pripovjedača, koji se međusobno isprepliću u čvorove i tvore nepregledna polja uvijek novih i različitih veza.

Rezonancije, prijelazi i preplitanja također su tematski okvir četvrte etape. Radovi za izložbu ne bave se čistim stanjima ili identitetima, nego su utjelovljenja nečistoće, rascjepkanih subjektiviteta i stanja bez oštih rubova između društveno prihvaćenog i odbačenog, normalnog i nenormalnog, ženskog i muškog. U toj cjelini primjetna je velika prisutnost radova umjetnica, što bi se moglo shvatiti kao pokušaj ispravljanja nepravdi i većeg uključivanja žena. Iako to ne poričemo, možda je još važnije naglasiti kritičku distancu prema samoj ideji inkluzije. U što zapravo nešto uključujemo, i je li to polje uključenosti nešto što uopće želimo zadržati? Želimo li zadržati model izlaganja koji preferira koncepte temeljene na jedinstvenim narativima i esencijalnim pozicijama? Ne, jer bi tada birali samo žene koje odgovaraju postojećim pozicijama koje su uglavnom stvorili muškarci. Bilo bi, primjerice, vrlo pogrešno misliti da bi izložba mogla biti čak i svojevrsni korektiv dosadašnjim postavkama iz serije, u kojoj su pretežito prisutne "muške" poslijeratne avangarde.

Izložba radnog naslova *Cvijeće – ne cvijeće – nešto treće* pokušava razbiti svaku binarnost i uspostaviti logiku nečeg trećeg, što izranja iz međuprostora između naizgled suprotstavljenih entiteta, primjerice između cvijeća i necvijeća. Vera Fisher, jedna od podcijenjenih hrvatskih umjetnica, slikala je cvijeće 70-ih godina, koje je uvijek izlagala zajedno sa svojim drugim motivima, ali i atmosferama iz svog ateljea. Sve što je okruživalo to cvijeće jednostavno je nazvala ne-cvijećem, kako bi skrenula pozornost na neophodno pomirenje suprotnosti i promišljanje konteksta svakog umjetničkog djela. Mi radije nazivamo ovaj kontekst mrežom različitih vibrirajućih stanja utjelovljenih u materijalima, procesima i znanjima koja proizlaze iz različitih društvenih iskustava i praksi. Neki od radova koji će biti izloženi nastali su u materijalima poput keramike i tekstila uz koje povezujemo žene i tradiciju umjetničkog obrta, dok su drugi nastali pod utjecajem pop kulture i urbane supkulture. Kada govorimo o ženskoj umjetnosti, odnosno stvaralaštvu drugih marginaliziranih skupina, govorimo i o njihovim posebnim iskustvima, koja nemaju oštre rubove. Razlika je u njihovom „tijelu“, odnosno u lokaciji s koje se obraćaju svijetu. Da bi se različitosti lakše razumjele, potrebno je iskoračiti iz strogo definiranih sustava znanja. Među ostalim, MSU čuva i jedinstvenu zbirku marginalne umjetnosti, temeljenu na djelima autodidakta, a izbor nekih djela iz te zbirke također će biti predstavljen na ovoj izložbi. Dok je modernistička umjetnost bila uglavnom zamišljena kao bez „tijela“, postojali su paralelni umjetnici koji su radili sa svojim tijelima kako bi istaknuli svoju partikularnost. U zbirci MSU-a nalaze se radovi međunarodnih i domaćih *body art* umjetnica, među kojima je i rad Marine Abramović *Ritam 2* koji dokumentira njezin performans iz 1974. godine u kojem je naizmjenično konzumirala tablete za opuštanje i oživljavanje. Prava istina tijela umjetnika nije ni u jednom ni u drugom stanju.

Izložba, koja zaključuje postav radova iz zbirke pod nazivom *Zbirka kao glagol*, ima za cilj skrenuti pozornost na različita "tijela" kao nositelje posebnosti koja nemaju jasno definirano mjesto u društvu, te su u tom smislu smetnje u uspostavljenim sustavima. Postavom četvrte i završne dionice *Zbirke kao glagol* finalizirat će se cjelokupni projekt postava u trajanju te će se paralelno raditi na određenim promjenama unutar već postojećih cjelina.

3. Programi suradnje s nezavisnim organizacijama i umjetnicima

3.1. Rezidencije umjetnika – umjetnička istraživanja

Naziv programa: Rezidencijalni programi s fokusom na ekološke teme i klimatske promjene

Voditeljica: Ana Škegro

Vrijeme održavanja: ožujak – prosinac, 2025.

U sklopu međunarodnog projekta Museum of the Commons planirani su rezidencijalni boravci umjetnika_ca, kustosa_ica, istraživača_ica koji_e se u svom radu bave ekološkim temama, s naglaskom na klimatske promjene, ekološku održivost umjetničke i kustoske prakse te djelovanja muzejsko-galerijskih institucija i organizacija, održivost prehrambene industrije s naglaskom na lokalnu proizvodnju i konzumaciju. Planirano je osam rezidencijalnih boravaka, od kojih je do sada jedna realizirana tijekom 2024., a tijekom 2025. održat će se tri rezidencije. Da bismo omogućili širem spektru umjetnika_ca i radnika_ca u kulturi prijavu na rezidencijalni boravak u MSU, otvorit ćemo

javni poziv na kojem ćemo izabrati dvije osobe, dok će jedna rezidencija godišnje funkcionirati direktnim pozivom. Tijekom rezidencije, u trajanju od minimalno 30 dana, rezidenti će borave u apartmanima smještenima u zgradi, što im omogućava direktan i olakšan pristup dokumentaciji, knjižnici i arhivu, kao i fundusu i izložbama MSU-a.

3.2. Koprodukcije i projektna partnerstva

Nekoliko manjih izložbi bit će realizirano u suradnji i koprodukciji s raznim partnerima, uključujući udruge, institucije iz područja kulture i obrazovanja, uz aktivno sudjelovanje umjetnika. Suradnja pridonosi jačanju mreže kulturnih institucija i povećava vidljivost programa, nudeći primjere dobre prakse koji potiču razmjenu znanja, iskustava i načina rada te razvoj novih modela komunikacije s posjetiteljima u muzejskom okruženju. Osim toga, takvi primjeri značajno utječu na uključivanje muzejskih programa i praksi u obrazovni proces.

Naziv programa: *Mreža motovunskih susreta*

Kustosice: Branka Benčić, Jasna Jakšić

Mjesto održavanja: Black box

Vrijeme održavanja: travanj, 2025.

Vrsta programa: izložba, tematska

Suradnja: Muzej moderne i suvremene umjetnosti, Rijeka, Etnografski muzej, Pazin

Kratki opis: Motovunski susreti, ciklus izložbi i rezidencijalnih boravaka u istarskom gradiću koji je trajao od 1972. do 1984., kojeg su pokrenuli Etnografski muzej Istre u Pazinu i nekadašnja Galerija Pet kula, da bi se organizaciji kasnije pridružile Galleria del Cavallino, najuglednija venecijanska galerija, te zagrebačka Galerija suvremene umjetnosti, proizašli su iz umjetničke kolonije. Na vrhuncu djelovanja, postali su jedno od ključnih mjesta umjetničkih susreta, zajedničkog istraživanja i produkcije. Izložba *Mreža motovunskih susreta*, do sada predstavljena u Muzeju moderne i suvremene umjetnosti u Rijeci te u Etnografskom muzeju Istre u Pazinu, retrospektivnim pogledom na povijest događanja, dokumentacijom, arhivskim materijalima i odabranim radovima umjetnika iz različitih muzejskih zbirki, predstaviti će pregled međunarodne manifestacije, kao doprinos njezinom istraživanju i kontekstualizaciji.

Organizirani kao međunarodni susreti vizualnih umjetnika, Motovunski susreti bili su tematska manifestacija koja se između 1972. i 1984. godine održavala u Motovunu. U tom je razdoblju realizirano 11 likovnih susreta umjetnika različitih poetika, generacija i provenijencija: 1972. Pejzaž; 1973. Akt; 1974. Projekt urbane intervencije; 1976. Identitet; 1977. Novi pejzaž, fotografija i polaroid; 1978. Serigrafija; 1979. Transformacije papira; 1980. Mladi 80 (Nova slika); 1981. Nova skulptura; 1983. Na papiru i 1984. Postmoderna arhitektura i motovunsko arhitektonsko naslijeđe, a sudjelovalo je više od 120 umjetnika uglavnom iz SFRJ i Italije, te međunarodnih umjetnika. Susrete su suorganizirali Galleria del Cavallino iz Venecije i Etnografski muzej iz Pazina, te Galerija suvremene umjetnosti (danas MSU) iz Zagreba, koja se projektu priključuje 1976. godine.

Povezujući lokalne umjetnike s mladim i renomiranim, hrvatskim i međunarodnim umjetnicima, u Motovunskim susretima tijekom godina sudjelovali su: Marina Abramović, Claudio Ambrosini, Bojan Bem, Zvezdana Fio, Tomislav Gotovac, Sanja Iveković, Nina Ivančić, Jagoda Kaloper, Ivan Kožarić, Živa Kraus, Jusuf Hadžifejzović, Julija Lozzi, Dalibor Martinis, Zdravko Milić, Dora Maurer, François Morellet, Michele Sambin, Duba Sambolec, Mauro Stipanov, Mladen Stilinović, Ulay, Goran Trbuljak, Luigi Viola i drugi.

Pogled na Motovunske susrete danas se oblikuje međumuzejskom i međunarodnom suradnjom, okupljajući umjetnike i umjetničke radove, institucije, zbirke i kustose. Predstavlja rad na umrežavanju i zajedničkom radu, kao i interes za povijest izložbi i povijest institucija. Motovunski susreti dio su umjetničkog i institucionalnog pamćenja prostora Istre i Hrvatske u kontekstu razvoja suvremene umjetnosti i međunarodnih mreža umjetnika i institucija u SFRJ u drugoj polovini 20. stoljeća. Motovunski susreti otvorili su nove mogućnosti suradnje talijanske i jugoslavenske umjetničke scene, internacionalizaciju umjetničkog prostora, interes za suvremene umjetničke prakse i

recentna zbivanja u umjetnosti, razmjenu ideja i zajednički rad, kao prostor novih mogućnosti za novu generaciju umjetnika i kustosa.

Zagrebačka etapa izložbe okupit će i u najvećem broju do sada objediniti radove i dokumentaciju iz zbirke Muzeja suvremene umjetnosti, Muzeja moderne i suvremene umjetnosti te Etnografskog muzeja u Pazinu.

Naziv programa: *Kinematografije otpora 2025.*

Kustosice: Leila Topić, Dina Pokrajac

Mjesto održavanja: Black box

Vrijeme održavanja: 15. 5. – 25. 6. 2025.

Vrsta programa: izložba, tematska

Suradnja: Subversive Festival

Kratki opis: *Kinematografije otpora* višegodišnji je program koji Muzej suvremene umjetnosti razvija u suradnji sa Subversive Festivalom. Program predstavlja međunarodne filmske autorice i autore čiji opus nastaje na sjecištima strategija i praksi suvremene umjetnosti i filma, spajajući izražajne mogućnosti umjetničkog filma, filmskog eseja i otvorenosti eksperimentu. Kinematografije otpora zanimaju se za autorske pozicije koje se opiru srednjostrujaškim kanonima, a odlikuje ih upravo intermedijalnost i intertekstualnost kao i otvorenost prema različitim temama. Otpor iz naziva projekta očituje se kao nalaženje novih modela i načina nasuprot uobičajenim modelima promišljanja medija filma, proširene fotografije te filmske i multimedijske umjetnosti. Do sada su u sklopu *Kinematografija otpora* bili prikazani opusi i video-instalacije umjetnica Maud Alpi (2018.), Sabine Mikelić (2019.), Nicole Hewitt (2021.), Jasmine Cibic (2023.), Nike Autor (2023.) i Milice Rakić (2024.).

U 2025. planira se predstavljanje autorskog rada riječke umjetnice s bečkom adresom Luize Margan, u suradnji s riječkim Muzejom moderne i suvremene umjetnosti. Autorica će predstaviti novi rad, multimedijalnu instalaciju koja kombinira video, zvuk, instalaciju i skulpturu. Nastaje iz niza „video – vježbi“ koje su povezane s otkrivanjem specifičnog geografskog terena, ali i kao kritičko-poetski osvrt na širu problematiku privatizacije i komodifikacije pomorskog i javnog dobra, promatranim istovremeno kroz osobni, kao i širi društveni kontekst. Tematski referentni okvir je sljedeći: netransparentno političko prekrajanje zakona o gradnji u korist privatizacije zemljišta i obale, uništavanje šuma i „arhitektonskih delirija“ divlje gradnje na obali, privilegiranje stranog kapitala koji ne ostavljaju prostora za prava i želje lokalnog stanovništva koje se bori za očuvanje prirodnih resursa i pravično korištenje prostora.

Luiza Margan vizualna je umjetnica koja se bavi instalacijom, skulpturom, videom i javnim prostorom. Rođena je u Rijeci, a živi u Beču. U svom radu istražuje odnose između privatne i javne sfere te promatra načine uspostavljanja javnog prostora i kulturnih identiteta kroz upisivanje povijesnih narativa, odnosno ideoloških promjena, kao i ulogu umjetnosti unutar njih. Secirajući povijesne, ideološke ili estetske sustave vrijednosti, ona stvara nova čitanja prostora, društvenih odnosa i njihovih budućih imaginacija. Njezini radovi temeljeni su na arhivima, terenskim istraživanjima, hodanju i performativnom korištenju vlastita tijela te često nastaju prikupljanjem i rekontekstualizacijom različitih pronađenih materijala u nove objekte i okruženja. Luiza Margan izlagala je na brojnim međunarodnim institucionalnim i galerijskim izložbama. Kreirala je akcije u javnom prostoru kao i kompleksne projekte predstavljene u muzejima. Njezini su radovi dio umjetničkih zbirki poput Zaklade Generali u Salzburgu, Muzeja suvremene umjetnosti – 21 Haus u Beču, Muzeja suvremene umjetnosti u Zagrebu, Duhanskog muzeja u Ljubljani i privatnih kolekcija. Osim rada u rezidencijalnim programima u Italiji, Francuskoj, Južnoj Koreji i Meksiku, također je dobila stipendiju ISCP International Studio and Curatorial Programme 2008. u New Yorku i stipendiju za vizualne umjetnike na Akademie Schloss Solitude u Stuttgartu u Njemačkoj 2019.

Naziv programa: *Mogućnosti za '25*

Kustosica: Leila Topić

Mjesto održavanja: Black box

Vrijeme održavanja: srpanj – kolovoz, 2025.

Vrsta programa: izložba, tematska

Suradnja: Akademija likovnih umjetnosti, Zagreb

Kratki opis: *Mogućnosti za '25* planirane su kao nastavak višegodišnjeg suradničkog projekta s Akademijom likovnih umjetnosti u Zagrebu u svrhu godišnjeg predstavljanja umjetničkih djela tek diplomiranih studenata ili skorašnjih alumnijskih. Izložbe predstavljaju radove inovativne, kritičke, istraživačke umjetnosti kao i različite prakse koje problematiziraju suvremene tehnologije, globalizacijske procese, kolektivne i individualne identitete odnosno komuniciranje tih tema s (novom) publikom. Metodološki okvir projekta uključuje sastanak radne skupine koja se sastoji od nezavisnih kustosa i profesora zagrebačke ALU, a koja deliberativnim procesima, argumentacijom, istraživanjem i završnom diskusijom određuje umjetnika/cu koja će, rukovodeći se izvodljivošću predloženog, realizirati izložbu u tekućoj godini.

U projektu *Mogućnosti za '21* održanom 2021. predstavljeno je četvero mladih multimedijских umjetnika: Sanja Bistričić, Tea Ivković, Elena Štrok i Branimir Štivić. *Mogućnosti za '22* predstavili su umjetnički tandem Andrej Beštak & Anja Leko, dok je samostalno predstavljanje u *Mogućnostima za '23* imao Željko Beljan. U *Mogućnostima za '24* predstavljen je rezultat istraživačkog studijskog putovanja slikarice Marte Katavić (4. godina studija slikarstva). U izložbe se godišnje uključuju i različiti kustosi: tako je nezavisna kustosica Ivana Šešlek bila uključena u projekt 2022., kustosica MSU-a Nataša Ivančević 2023., a nezavisna kustosica Renata Šparada 2024. Publikacija koja će obuhvatiti svih pet izdanja „Mogućnosti“ s tekstovima domaćih i međunarodno priznatih kustosa i kulturnih radnika planirana je za drugu polovicu 2025.

Naziv programa: Martina Mezak: *Arhivi budućnosti / Archives of Tomorrow*

Kustosica: Radmila Iva Janković

Mjesto održavanja: Black box

Vrijeme održavanja: studeni, 2025.

Vrsta programa: izložba, samostalna

Kratki opis: Istraživački projekt Martine Mezak *Arhivi budućnosti* bavi se transhumanizmom u svijetu aktualnih biotehnoloških otkrića. Nastao je iz potrebe preispitivanja naših uloga i odgovornosti u oblikovanju budućnosti koja se već odvija. Proistekao je iz aktualnih pitanja o prilagodbi ljudske percepcije naprednoj tehnologiji u smislu povećavanja fizičkih i mentalnih sposobnosti, odnosno redefiniranja našeg razumijevanja identiteta i svjesnosti. Zamišljen je kao *work in progress* koji u MSU počinje s tri cjeline:

SkinS (Smart Skins) – poluprozirna silikonska odijela, kože u obliku ljudskog tijela obješene i složene kao robni asortiman u prodavaonici, Smart Skins nemaju boju ni poseban oblik. Upućuju na stalnu potrebu unapređivanja sebe kroz odijela budućnosti pružajući različite opcije izbora – oblika tijela, rasnih i seksualnih pripadnosti.

I:moθ (fonetski izgovor za Emo) – buduća marka inteligentnih, emocionalnih, spoznajnih neuroimplantata u obliku popratnog materijala za reklamnu kampanju, od svjetlećeg billboarda do manjih objekata. Čini se da nas dijeli samo jedan korak od redovne integracije sofisticiranih tehnologija u naše biološke sustave. Duhovnu ili moralnu promjenu koju zahtjeva brzi napredak tehnologije nije lako uočiti. Postavlja se pitanje: hoćemo li prelaskom u novo doba fokus intenzivnije usmjeriti na razvijanje percepcije i svjesnosti?

SunFlowerS (Smart Forest) – tehnološka solarna stabla, tehno-šuma. Stabla se okreću prema Suncu i njime pune. Taj dio projekta bit će predstavljen u više različitih formi i mjerila: maketa, plakat i svjetlosna instalacija efekta prolaska zraka sunca kroz krošnje drveća kojih zapravo nema.

Izložba Martine Mezak nudi vizionarski pogled na budućnost u kojoj se tehnologija i ljudska bića neprestano prepliću, otvarajući pitanja o tome kako ćemo se prilagoditi i transformirati u novom dobu.

Naziv programa: Genre Film Festivala (GEFF) 1963. – 1969., retrospektiva

Kustosi: Diana Nenadić, Darko Šimičić, Vesna Meštrić

Mjesto održavanja: Black box

Vrijeme održavanja: prosinac, 2025. – veljača, 2026.

Vrsta programa: izložba, tematska

Suradnja: Hrvatski filmski savez

Kratki opis: Genre Film Festival (GEFF) bio je prvi festival eksperimentalnog filma na prostoru bivše Jugoslavije i istočne Europe, te ključno mjesto inauguracije strukturalnog filma i konceptualne umjetnosti. Od 1963. do 1970. održana su četiri festivala s temama: Antifilm i nove tendencije u filmu (1963.), Istraživanje filma i istraživanje pomoću filma (1965.), Kibernetika i estetika (1967.) i Seksualnost kao mogući put u novi humanizam (pripreman za 1969., održan početkom 1970.). Peti festival na temu Nepoznate ljudske energije i neidentificiranih osjetila (1971.) nije održan, a kasniji pokušaji oživljavanja GEFF-a nisu uspjeli. Festival je želio stvoriti prostor u kojem su se mogli istraživati i inaugurirati novi oblici filmske umjetnosti, s posebnim naglaskom na strukturalni film i konceptualnu umjetnost.

Na izložbi će biti prikazani geffovski filmovi, a zbog potrebe kontekstualiziranja cijelog fenomena unutar određenog vremena i kulturnog prostora, filmovima će biti pridodana i komplementarna arhivska građa. To uključuje dokumente, fotografije, dokumentacijske filmove, pisma i transkripte razgovora, časopise i knjige s člancima o GEFF-u, filmske sinopsise, scenarije, biltene, GEFF-ovske novine, plakate, diplome i drugu tiskanu građu. Također, bit će izloženi artefakti i dokumentacija iz drugih umjetničkih područja povezanih sa sudionicima i zagovarateljima GEFF-a. Izložbene cjeline fokusirat će se na različite programe, uključujući natjecateljske, informativne i retrospektivne, te će naglasiti ključne trenutke pojedinačnih festivalskih izdanja. Svaka sekcija pružit će prostor za djela likovnih i drugih umjetnika koji su bili u kreativnom dijalogu s predvodnicima antifilmskog pokreta, dok će završni dio izložbe prikazati radove „filmskih istraživača“ iz postgeffovskog razdoblja.

U popratnom programu izložbe planirana su predavanja i tribine koje će okupiti svjedoke i sudionike geffovskih događanja, kustose inozemnih galerija i muzeja, te istraživače koji pokazuju veliko zanimanje za GEFF kao sastavnicu hrvatske, jugoslavenske i svjetske kulture 1960-ih godina. Također, po uzoru na GEFF, festivale koji su težili sinergiji filma i drugih umjetnosti, retrospektivna izložba u popratnim programima pokušat će „isprovocirati“ intelektualce, multimedijske umjetnike i umjetnike iz drugih područja (kazališta, glazbe, plesa, književnosti, likovne umjetnosti i dizajna) na aktivno sudjelovanje u oživljavanju geffovskih interdisciplinarnih i istraživačkih energija.

Na izložbi će biti prikazana građa iz arhiva Muzeja suvremene umjetnosti, Hrvatskog filmskog saveza, Instituta Tomislav Gotovac, kao i iz Akademskog filmskog centra u Beogradu, Jugoslavenske kinoteke u Beogradu, Slovenske kinoteke u Ljubljani te privatnih zbirki i arhiva.

Naziv programa: Eksperimentalna filmska škola

Voditeljica programa: Ana Škegro

Vrijeme održavanja: veljača – lipanj, 2025

Suradnja: Kinoklub Zagreb, Klubvizija, Format C

Kratki opis: Četveromjesečna radionica eksperimentalnog filma namijenjena je mlađim vizualnim, filmskim, likovnim i multimedijalnim umjetnicima, osmišljena u suradnji Kinokluba Zagreb i MSU-a, uz vanjske suradnike – udruge Klubvizija i Format C te stručnim predavačima. Program nudi autorima četveromjesečnu mogućnost mentorskog vođenja, istraživanja različitih tehnika i podršku u produkciji eksperimentalnih filmova. Uz kontinuirano mentorsko praćenje procesa nastanka njihovih radova, projekcije i masterclass gostujućih predavača, tijekom radionice polaznici sudjeluju i na intenzivnim radionicama analognih i digitalnih filmskih metoda i tehnika te postproduksijskih pristupa obrade slike i zvuka. Radionica želi potaknuti produkciju i razmjenu vještina među autorima eksperimentalnih i hibridnih filmskih formi te promovirati koncept autorskog filma i eksperimentalnih filmskih formi. Rezultat radionice su filmovi polaznika koji se prikazuju na javnoj pro-

jekciji u Dvorani Gorgona, a kasnije se šalju na festivale i revije. Radionica je za sve polaznike besplatna, opremu za digitalno snimanje i montažu osigurava KKZ, tehniku za analogno snimanje Klubvizija, a prostore projekcije i predavanja, prostor AV studija i foto laboratorija osigurava MSU.

S obzirom na to da u hrvatskom vaninstitucionalnom obrazovnom sustavu ne postoji filmska edukacija usmjerena isključivo na eksperimentalan film, a to je čest izbor multimedijalnih i filmskih autora, želimo na jednom mjestu okupljati mlade autore, omogućiti im stjecanje novih vještina i razumijevanja eksperimentalnog filma uz istraživanje i prostor za stvaranje. Dugoročno želimo stvoriti mjesto razmjene i podrške, senzibilizirati publiku i podići razinu produkcijskih uvjeta te time i razine kvalitete inovativnog a često marginaliziranog filmskog roda.

3.3. Programi namijenjeni susjedstvu/kvartu

Riječ je o aktivnostima povezivanja Muzeja s lokalnom zajednicom. Ističe se intervencija Tima Herbsta, koji će postaviti apstraktne oslikane skulpture na južnom platou koje će poslužiti kao betonske platforme za skejtere. Organizirat će se i tematske šetnje koje istražuju veze gradskih lokacija s povijesnim umjetničkim zbivanjima. Edukativni i participativni programi uz izložbu Andreje Kulunčić omogućit će aktivno sudjelovanje i raspravu unutar lokalne zajednice.

Naziv programa: Timo Herbst: intervencija na platou

Kustosica: Ana Škegro

Mjesto održavanja: južni plato, MSU Zagreb

Vrijeme održavanja: svibanj – rujan 2025.

Kratki opis: Tijekom 2025. godine, u suradnji s njemačkim umjetnikom Timom Herbstom, postaviti ćemo apstraktne skulpture – betonske platforme na južni plato koje će na površinama imati šablonski iscrtane crteže nastale kao rezultat autorove istraživačke umjetničke rezidencije provedene u MSU tijekom 2024. Timo Herbst bavi se koreografijom umjetničkih, svakodnevnih i političkih pokreta tijela u različitim dijelovima svijeta, kao i njihovim značenjima i posljedicama u privatnom i javnom prostoru. Herbstova interdisciplinarnost uzima pokret ili koreografiju iz umjetničkog, svakodnevnog i političkog konteksta kao početni korak za multimedijske instalacije koje uključuju crtež, video i skulpturu. Umjetnikov fokus obično je usmjeren na proces stvaranja geste ili oblika. Praksa se proteže od snimaka transformacije lokacija ili pokreta, poput izrade procesa plesne koreografije Williama Forsythea, do tjelesne ekspresije neslaganja ili gesti javnoga otpora. Herbst često spaja formalne vizualne efekte s društveno relevantnim aspektima sadržaja. Njegov interes za pojavu značajnih slika kolektivne akcije i kolektivnog sjećanja veže se uz prodiranje mehanizama geste i tjelesnog oblika ekspresije te načina na koji ih se može prikazati. Njegov je rezidencijalni boravak obuhvatio istraživanje arhitekture i urbanizma Novog Zagreba, rad u knjižnici i arhivu MSU-a te upoznavanje i umrežavanje s članovima lokalne umjetničke zajednice. Tijekom 30 dana, Timo je dokumentirao prostore novozagrebačkih kvartova, stvarajući vlastitu mapu kao podlogu za interpretaciju prostora kroz buduće crteže koji će biti šablonski iscrtani na površinama skulptura – betonskih platformi postavljenih na platou.

Timo Herbst (1982., živi u Leipzigu) diplomirao je *cum laude* 2016., na Sveučilištu u Bremenu i na Akademiji likovnih umjetnosti u Leipzigu. Njegovi radovi su izloženi u njemačkim i svjetskim muzejima i galerijama. Nedavne izložbe uključuju: Parc de La Villette u Parizu, Fondation Fiminco u Parizu/Romainvilleu, Solo Kunsthalle Göppingen godine 2023. (u suradnji s Marcusom Nebeom), Ava Gallery Cape Town (Južnoafrička Republika) 2023., Solo LOAF Kyoto (Japan) (u suradnji s Marcusom Nebeom) 2022., ZAK – Centar za suvremenu umjetnost u Berlinu 2022., Kunstzeughaus Rapperswil (Švicarska) 2021., Grassimuseum u Leipzigu 2020., Muzej Bauhausa u Dessauu 2019., Solo artothek – Museums Cologne 2019. i brojne druge. Bio je suradnik na Goethe Institutu Villa Kamogawa u Kyotu (Japan), Yarat centru za suvremenu umjetnost u Bakuu (Azerbajdžan), Künstlerhausu u Münchenu, Cité Internationales des Arts u Parizu, u Fiminco Foundation Pariz/Romainville, u Kunstfonds u Bonnu te na Umjetničkoj akademiji u Berlinu. Od 2016. do 2018. bio je suradnik na interdisciplinarnom istraživačkom projektu "Arts and Science in Motion" (Umjetnost i znanost u pokretu) pod pokroviteljstvom fundacije Volkswagen preko FU Berlin i HBK Braunschweig.

Naziv programa: Edukativno–participativni i diskurzivni programi uz izložbu Andreje Kulunčić

Voditeljica programa: Renata Filčić

Vrijeme održavanja: svibanj – listopad, 2025.

Kratki opis: U sklopu samostalne izložbe Andreje Kulunčić, održat će se između 16 i 18 edukativnih radionica koje će uključivati rad s publikom i lokalnom zajednicom. Radovi Andreje Kulunčić fokusirani su na društveno angažirane teme, suradnju s različitim publikom i kolektivne projekte, pružajući posjetiteljima priliku za aktivno sudjelovanje u programu. Radionice će uključivati:

– *index.žene*: Posjetitelji biraju jednu od opcija (zadovoljna, diskriminirana, zlostavljana) telefonskim pozivom, a rezultati se projiciraju u izložbenom prostoru, stvarajući vizualni prikaz društvene stvarnosti.

– *Vi ste Partiju izdale...*: radionice tijekom kojih će sudionici izrađivati 850 glinenih skulptura u čast žena iz političkog logora Goli otok.

U jesen 2024. započet će pripreme za projekt kreativnih strategija i "Jestivog muzeja" da bi nastala zajednica u urbanom vrtu. Osim toga, program će obuhvatiti dvije radionice direktne demokracije za srednjoškolce, diskusije s radnicima i migrantima, kao i čitalačke grupe te rasprave o temi HER-story, od kojih je svaki segment usko povezan s radom umjetnice i projektima koje je realizirala.

Od iznimne je važnosti da izložba ne ostane samo galerijska – radovi Andreje Kulunčić društveno su angažirani i participativni, te će izložba dosegnuti puni potencijal tek realizacijom tih programa.

4. Programi poticanja kulture dobrodošlice (interkulturni)

Jedan od strateških prioriteta razvoj je interkulturnih programa koji promiču kulturu dobrodošlice. U tom kontekstu, velika samostalna izložba Andreje Kulunčić, pod radnim naslovom "Činiti svijet boljim mjestom", predstavlja jedan od ključnih izložbenih programa za 2025. Paralelno s izložbom, osmišljen je i interkulturni program dobrodošlice u okviru Eksperimentalno-istraživačkog odjela, koji je usko povezan s njezinim temama i ciljevima.

Naziv programa: Andreja Kulunčić: *Činiti svijet boljim mjestom* (radni naslov)

Autorice koncepcije: Andreja Kulunčić i Martina Munivrana

Mjesto održavanja: 1. i 2. kat južnog izložbenog prostora MSU

Vrijeme održavanja: 22. 5. – 1. 10. 2025.

Vrsta programa: izložba, samostalna

Kratki opis: Vizualna umjetnica Andreja Kulunčić, čiji rad predstavlja jedan od ključnih opusa društveno angažirane umjetničke prakse u Hrvatskoj, prvi put se predstavlja samostalnom i cjelovitom izložbom na kojoj je predstavljen presjek njezinih radova od 90-ih do danas. Podloga izložbe je istraživanje i analiza potencijala suvremene društveno angažirane vizualne umjetničke prakse u mijenjanju zatečene društvene situacije, odnosno tvrdnje autorice da društveno angažirana umjetnost svojim djelovanjem čini svijet boljim mjestom. U umjetničkoj praksi, Andreja Kulunčić ukazuje i prepoznaje društvene nepravde i istražuje načine na koje im se možemo suprotstaviti.

Izložba obuhvaća pet tematskih cjelina: feminizam, trauma, migracija, radnici i edukacija, što je presjek tridesetogodišnjeg rada. Postav izložbe kreiran je suautorstvom Andreje Kulunčić i kustosice izložbe, Martine Munivrane na način da prezentira novi rad temeljen na kustoskim istraživanjima autoričinog rada, preispitivanju funkcije i forme samostalne (retrospektivne) muzejske izložbe kao društvenog agensa (pokretača, inicijatora).

Izložba uključuje rezultate istraživanja i suradnje umjetnice s kustosicama s kojima je umjetnica radila na kompleksnim produkcijama tijekom svog tridesetogodišnjeg djelovanja: Irena Bekić (Hrvatska), Amanda de la Garza Mata (Meksiko), Anca Verona Mihulec (Rumunjska/Južna Koreja) i Katharina Schlieben (Njemačka). Istražujući varijetete unutar svog opusa, umjetnica je suradnjom proširila dosadašnja istraživanja problemima koji se otvaraju unutar angažirane društvene umjetničke prakse prema pitanjima reprezentacije, rubnog djelovanja, kolaboracijskih praksi, estetskog čina itd.

Posjetitelji i posjetiteljice izložbe bit će pozvani da sudjeluju u raznovrsnim programima, bit će potaknuti na solidarnost i preuzimanje zajedničkog rizika da se uključe u suprotstavljaju paradigmi privilegiranih, zanemarujući Druge koji su svedeni na preživljavanje. U takvoj sinergiji i poticajnom djelovanju, u zajedničkom istupu koji se ne mora odvijati samo u prostoru političke moći, stvara se aktivno polje djelovanja. U tom procesu JA prerasta u MI.

Na izložbi umjetnica će predstaviti radove: *index.žene; ISTE – za prihvaćanje različitosti, Vi ste Partiju izdale onda kada je trebalo da joj pomognete, Učimo napraviti mjesta svima, 1 FRANAK = 1 GLAS, Sight.seeing, Samo za Austrijance, Bosanci van! (radnici bez granica), O stanju nacije, Kreativne strategije (sva 3 modula rada), Žao mi je ... nije mi žao, Kreativne strategije: jestivi muzej.*

Vizualna umjetnica Andreja Kulunčić (1968.) diplomirala je 1992. kiparstvo na Fakultetu primijenjenih umjetnosti i dizajna u Beogradu. Od 1992. do 1994. nastavlja studij na Akademiji likovnih umjetnosti u Budimpešti na kiparskom odsjeku. Članica je HDLU-a od 1996. godine. Od 2009. predaje na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, smjer Novi mediji. Suosnivačica je udruge Multidisciplinarni autorski projekti i akcije (MAPA) za umjetnost, znanost i tehnologiju osnovane u lipnju 2001. u Zagrebu. U radovima propituje različite aspekte društvenih odnosa i prakse, zanimajući se za društveno angažirane teme, suočavanje s različitom publikom i suradnju na kolektivnim projektima. Uspostavlja vlastite interdisciplinarne mreže, doživljavajući umjetnički rad kao istraživanje, proces suradnje, sukreiranja i samoorganizacije. Često zahtijeva od publike aktivnu suradnju i "dovršavanje" djela. Transdisciplinarni pristup u kojem se specifične umjetničke vještine nadopunjuju komplementarnim vještinama iz drugih područja važan je element umjetničke prakse Andreje Kulunčić, čiji radovi gotovo redovito nastaju u suradnji sa sociolozima_ginjama, antropolozima_ginjama, psiholozima_ginjama, dizajnerima_cama, programerima_kama itd.

Naziv programa: Interkulturni programi dobrodošlice povezivanjem stranih radnika i radnica te domaćeg stanovništva prema stvaranju zajedničkog iskustva

Autorica koncepcije: Andreja Kulunčić, Renata Filčić

Mjesto održavanja: 1. i 2. kat južnog izložbenog prostora MSU

Vrijeme održavanja: svibanj – listopad, 2025.

Kratki opis: Uz izložbu Andreje Kulunčić, održat će se niz interkulturnih programa dobrodošlice povezivanjem stranih radnika i radnica te domaćeg stanovništva usmjerenih prema stvaranju zajedničkog iskustva. Strani radnici i radnice koji su s povjerenjem i željom za poboljšanjem životnih uvjeta došli u Hrvatsku nose sa sobom svoje načine svakodnevnog života, običaje, kulturu, kao i nadanja i strahove. Ni mi kao domaćini, ni oni kao novi stanovnici grada nismo sigurni kako skupa graditi budućnost, odnosno što znači zajedništvo različitih.

Na izložbi će, između ostalog, umjetnica raditi niz programa u kojima će razvijati povezivanje stranih radnika i radnica te domaćeg stanovništva prema stvaranju zajedničkog iskustva. Glavni sadržaj programa, kulturna raznolikost, razvijat će se u sagledavanju dosadašnjeg suživota i projekcija zajedničke budućnosti. Pritom se umjetnica referira na dva razvojna segmenta: preispitivanje pravednih odnosa (radnih, životnih) stranih radnika i radnica te širenje polja prostora suvremene umjetnosti za ne-domaće, ne-turističko stanovništvo. Riječ je o području klasnih privilegija (rad i život), odnosno klasnih markera (kultura i umjetnost) pri čemu se, usprkos prividnoj odvojenosti, u oba slučaja radi o polugama isključivanja „drugih“ iz prostora privilegija. Da ne bismo ponovili greške postkolonijalnih europskih zemalja getoiziranjem ljudi u pokretu, trebamo početi pronalaziti mikro-situacije zajedništva s ljudima koji su došli živjeti i raditi k nama i s nama.

5. Međunarodna suradnja

Međunarodna suradnja tijekom 2025. predviđa iznimno intenzivnu razmjenu, s posebnim naglaskom na gostovanja inozemnih umjetnika u Zagrebu. Među ključnim izložbenim projektima ističu se samostalna izložba njemačkog umjetnika Jana St. Wernera te samostalna izložba talijanske um-

jetnice Rose Barba. Paralelno, hrvatski umjetnici bit će predstavljeni u Austriji i Sloveniji u sklopu međunarodnog izložbenog projekta "SHOWING STYRIA 2025", organiziranog u suradnji s Universalmuseum Joanneum, Muzejom za umjetnost i obrt te Modernom galerijom u Ljubljani.

Posebnu važnost u 2025. imaju suradnički izložbeni projekti s Muzejom moderne umjetnosti (MoMA) u New Yorku i Muzejom animacije u Hangzhouu, koji će predstaviti radove iz zbirke i arhivske građe MSU-a, kao i materijale iz arhiva Zagreb filma. Projekti igraju ključnu ulogu u međunarodnoj prezentaciji i interpretaciji zbirke, umjetnika i umjetničkih pojava druge polovine 20. stoljeća.

5.1. Gostovanja stranih umjetnika u Zagrebu

Naziv programa: Jan St. Werner – samostalna izložba

Kustosica: Ana Škegro

Mjesto održavanja: 1. i 2. kat južnog izložbenog prostora

Vrijeme održavanja: 11. 3. – 19. 4. 2025.

Vrsta programa: izložba, samostalna

Kratki opis: Samostalna izložba Jana St. Wernera, njemačkog umjetnika zvuka, glazbenika i kompozitora, pretvorit će izložbeni prostor Muzeja u zvučni ambijent. Aktivirat će izložbeni prostor i arhitekturu usmjeravanjem, oblikovanjem i komponiranjem zvuk(ov)a uz minimalne prostorne intervencije. Različitim frekvencijama zvuka koje putuju ili se sudaraju s elementima arhitekture, stvorit će se ambijent unutar izložbe koji otvara mogućnosti za kontemplaciju i kreativnost. Izložba će uključivati prostore interijera, ali i eksterijera zgrade izradom posebnih interaktivnih panela koji usmjeravaju zvuk na unutarnje i vanjske površine zgrade, stvarajući zanimljive refleksije i igru s posjetiteljima.

Izložba će uključivati i opsežnu publikaciju koja će sadržavati tekstove i umjetničke kolaže autora, kao i tekstove te intervjuje drugih stručnjakinja i stručnjaka u području eksperimentalnog zvuka, čineći publikaciju samostalnim elementom koji funkcionira nevezano uz izložbu kao svojevrsna knjiga o zvuku, vibracijama i njihovoj korelaciji s prostorom i arhitekturom. Publikacija se planira ostvariti u suizdavaštvu s Multimedijalnim institutom (MaMa) u Zagrebu.

Tijekom izložbe planira se raznolik popratni program koji će uključivati kreativne radionice pod vodstvom Wernera i suradnika, izvedbe eksperimentalnog zvuka u prostoru MSU-a, te izvedbe umjetnica i umjetnika u drugim prostorima u Zagrebu, stvarajući poveznice i suradnje među zagrebačkim institucijama i organizacijama, te prirodne sponore u programskom planiranju i aktivnostima. U izgradnji i stvaranju elemenata za oblikovanje izložbe i popratnog programa sudjelovat će brojni suradnici koji imaju tehnička i stručna znanja u elektro inženjeringu, audio produkciji i postavu izložbi.

Jan St. Werner umjetnik je i skladatelj elektronske glazbe sa sjedištem u Berlinu. Široko poznat kao član elektronskog glazbenog dua Mouse on Mars, ostvario je i solo karijeru stvarajući zvučna djela pod imenom kao što je Lithops, Noisemashinetapes i Neuter River. Tijekom 2000-ih, Werner je djelovao kao umjetnički direktor STEIM-a, nizozemskog studija za elektro-instrumentalnu glazbu. Godine 2013. objavio je Blaze Color Burn, prvu u nizu eksperimentalnih snimaka pod nazivom Fiepblatter Catalog za Thrill Jockey Records. Realizirao je zvučne intervencije i instalacije u umjetničkim prostorima kao što su ICA London, documenta Atena i Kassel, Kunsthalle Düsseldorf, Staatliche Kunsthalle Baden-Baden, HKW Berlin, Lenbachhaus München, Ural Biennial a.o., te je bio jedan od umjetnika koji su predstavljali Njemačku na Venecijanskom bijenalu 2024. St. Werner bio je gostujući profesor na MIT-ovom Programu za umjetnost, kulturu i tehnologiju (ACT) 2016. i 2017., radio je kao profesor za dinamičko akustičko istraživanje (DAF) na Akademiji likovnih umjetnosti u Nürnbergu između 2017. i 2021. i bio je gostujući profesor za zvuk i izvedbu na Akademiji likovnih umjetnosti u Münchenu 2020. i 2021.

Naziv programa: Rosa Barba, samostalna izložba

Kustosi: Nika Petković, MSU

Mjesto održavanja: Black box

Vrijeme održavanja: rujan – listopad, 2025.

Vrsta programa: izložba, samostalna

Kratki opis: Samostalna izložba talijanske umjetnice s berlinskom adresom, Rose Barba donosi u-vid u filmske projekcije koje će, u korelaciji s kinetičkim instalacijama, ispuniti izložbeni prostor, pretvarajući ga u koherentnu vizualnu cjelinu. Rosa Barba vizualna je umjetnica i filmska autorica koja mediju filma pristupa na skulpturalan način. Njezini radovi u formi instalacija i prostornih intervencija prilagođeni su prostoru da bi analizirali i propitivali način na koji film artikulira prostor, postavljajući pritom rad i promatrača u novi odnos.

Transformacije prirodnih krajolika, bilo da je riječ o posljedicama ljudskih intervencija ili klimatskim promjenama, već dugi niz godina predstavljaju polazište za artikulaciju brojnih Barbinih istraživanja. Uz film *Aggregate States of Matter*, na izložbi bit će prikazani i filmovi *From Source to Poem* (2016.), 35 mm film koji uključuje vizualne materijale iz najvećeg medijskog arhiva na svijetu, Packard Campus for Audio-Visual Conservation, u Culpeperu, Virginiji, te poziva na razmišljanje o prostorima u kojima se povijest i kulturna građa čuvaju da bi se prenijele budućim generacijama. *Radiant Exposures—Facts Run on Light Beams These Days* (2022), 16 mm film, vraća se dugogodišnjem motivu Rose Barba: pustinji i istraživanju modernih arhiva kao manifestacije ljudske želje za napretkom. Kao i u prethodnim filmovima, *Radiant Exposures—Facts Run on Light Beams These Days* prikazuje krajolik oblikovan ljudskim djelovanjem, s velikim prostranstvima i pravokutnim panelima koji reflektiraju sunčevu svjetlost.

Rosa Barba rođena je u Italiji, a posljednjih nekoliko godina živi i radi u Berlinu. Studirala je na Akademiji medijskih umjetnosti u Kölnu, potom je dobila stipendiju na Rijksakademie van Beelden-de Kunsten u Amsterdamu. Doktorirala je 2018. s disertacijom naslova "On the Anarchic Organisation of Cinematic Spaces: Evoking Spaces beyond Cinema" na Fakultetu likovnih i izvedbenih umjetnosti u Malmöu, Sveučilište Lund. Dobitnica je brojnih nagrada, poput 46. PIAC, Međunarodne nagrade za suvremenu umjetnost Fondation Prince Pierre de Monaco 2015. i Calderove nagrade 2020. Njezini radovi dio su zbirke brojnih svjetskih muzeja poput Muzeja moderne umjetnosti u New Yorku, Tate Modern u Londonu, Muzeja Reina Sofia u Madridu, Muzeja MAXXI u Rimu, Neue Nationalgalerie u Berlinu, Muzeja Centre Pompidou u Parizu, Walker Art Centra u Minneapolisu, PSFMOMA u San Franciscu.

5.2. Gostovanja zagrebačkih umjetnika u inozemstvu

Naziv programa: Paviljon SHOWING STYRIA 2025

Kustos Paviljona: Günther Holler-Schuster

Kustosica za MSU: Ana Škegro

Kustosica za MUO: Jasmina Fučkan

Mjesto održavanja: javni prostor u Zagrebu

Vrijeme održavanja: kolovoz – studeni, 2025.

Vrsta programa: izložba, tematska

Kratki opis: Dvorac Eggenberg u Grazu 2025. obilježava 400. godišnjicu odluke prvog princa od Eggenberga da staro obiteljsko sjedište proširi u reprezentativnu rezidenciju. U povodu važne obiljetnice, Universalmuseum Joanneum priprema izložbu posvećenu povijesti dvorca Eggenberg. Osim središnje izložbe, planirane su i manje tematske izložbe koje će istražiti specifične aspekte povijesti i kulture povezane s palačom Eggenberg. Posebno značajan dio programa bit će paviljon koji će promovirati nove poglede na pitanja našeg vremena, čime će se stvoriti most između baroknog svijeta, koji je naizgled davno prošao, i suvremenih tema.

Paviljon će se sastojati od tri dijela i biti će cjelovito prezentiran u Beču, a potom će njegovi segmenti biti predstavljeni na različitim lokacijama u regiji među kojima je i Zagreb. Prihvatili smo poziv Universalmuseuma Joanneuma da, zajedno s Muzejom za umjetnost i obrt, sudjelujemo u osmišljavanju sadržaja paviljona, čiji je glavni kustos Günther Holler-Schuster. U paviljonu će se predstaviti radovi suvremenih umjetnika iz Austrije, Slovenije i Hrvatske. Projekt će uvelike pridonijeti promociji suvremene umjetnosti u regiji, osnažujući kulturnu suradnju i razmjenu.

Suradnjom s Universalmuseum Joanneumom i Muzejom za umjetnost i obrt, Paviljon postaje platforma za prezentaciju naših suvremenih umjetnika, a inicijativa ima dugoročne implikacije. Promovirajući umjetnike u inozemstvu, pomaže u izgradnji njihovih međunarodnih karijera, promociji

suvremene hrvatske umjetnosti unutar europske umjetničke scene, te izravno utječe na jačanje kulturnih veza i promociju suvremene umjetnosti u regiji.

5.3. EU projekti kulturne suradnje, razmjene i mobilnosti

Naziv projekta: Museum of the Commons (MOC)

Partneri projekta: Museo Reina Sofía (Španjolska), MACBA Museu d'Art Contemporani de Barcelona (Španjolska), M HKA (Belgija), MSN (Poljska), Salt Online (Turska), Van Abbemuseum (Nizozemska), HDK-Valand (Švedska), NCAD National College of Art & Design, Dublin (Irska), ZRC SAZU (Slovenija), Institut za radikalnu imaginaciju / Institute of Radical Imagination (Italija), tranzit.ro (Rumunjska), Centar za istraživanje vizualne kulture VCRC (Ukrajina) i MSU Zagreb (Hrvatska). Tu su i dva pridružena partnera; IMMA – Irish Museum of Modern Art (Irska) i WIELS (Belgija), Udruga L'Internationale.

Voditeljice projekta za MSU: Jasna Jakšić, Ana Škegro

Vrijeme trajanja: 2023. – 2026.

<https://internationaleonline.org/>

MSU sudjeluje u novom projektu Museum of the Commons, koji osniva međunarodna mreže umjetničkih institucija, kulturnih organizacija i sveučilišta – L'Internationale. Projekt će trajati do početka 2027. Teme su klimatske promjene, dekolonijalne perspektive te smještanje i aktiviranje institucija u lokalnom kontekstu.

L'Internationale, savez velikih europskih muzeja, umjetničkih institucija, istraživačkih centara i think-tankova, ime je dobila po radničkoj himni i međunarodnom radničkom pokretu koji pozivaju na pravedno i demokratsko društvo. Učeći iz lokalne i zajedničke povijesti, L'Internationale se usredotočuje na ono što dolazi, na zamišljanje, razvoj i provedbu novih vizija budućnosti, koja će biti pravedna, demokratska i održiva za sve, diljem planeta.

Tijekom sljedeće četiri godine (2023. – 2026.), L'Internationale implementira Museum of the Commons, projekt kojem je EU program Kreativna Europa dodijelio 2.000.000 eura.

Museum of the Commons povezuje tri transverzalne tematske niti koje odgovaraju ključnim izazovima s kojima se suočavaju suvremena društva: 1) Klimatske promjene; 2) Umještene organizacije; i 3) Prošlost u sadašnjosti. Tema o klimi bavi se pitanjima planetarne klimatske krize, održivošću institucionalnih, umjetničkih i kulturnih praksi i procesa te hitnošću „ekološke“ transformacije naše politike, društava, kultura i načina života. Umještene organizacije propituju ulogu muzeja i umjetničkih organizacija kao aktera u složenim društvenim mrežama i ekosustavima, tražeći nove načine demokratizacije institucija čineći ih otvorenijima, više uključivima i korisnijima. Prošlost u sadašnjosti usredotočuje se na ključne uloge koje naše lokalne i zajedničke povijesti imaju u konstituiranju suvremenih identiteta, politike, društava i kultura, istražujući postojanost i dugotrajni učinak povijesnog i sadašnjeg ekološkog i kolonijalnog nasilja, uključujući ruski rat protiv Ukrajine, krizu uz tursko-sirijsku granicu te izraelski rat protiv Palestine.

Savez nastoji mobilizirati umjetnost i kulturu kao strateške alate u procesima ozdravljenja, obnove i popravljanja nanese štete. To je četvrti europski suradnički projekt u sklopu L'Internationale.

Tematske niti usmjeravat će sadržaj aktivnosti L'Internationale, od izložbi do nomadskih škola, umjetničkih rezidencija i radionica u zajednici. Istražuju suvremene modele održive kulturne proizvodnje i predlažu okvire za nove oblike kulturnog zajedničkog stvaranja, pridonoseći ekološkoj, društvenoj i umjetničkoj transformaciji. Savez poduzima višestruke akcije u izravnoj potpori umjetnicima, kulturnim djelatnicima i izbjeglicama koji žive pod utjecajem globalnih sukoba, dok podupire međunarodnu solidarnost među europskim institucijama i pridonosi budućem oporavku kulturnog sektora i društva u cjelini.

Aktivnosti i programi koje će MSU provoditi u 2025. godini u sklopu projekta MOC su sljedeći:

- rezidencije umjetnika i umjetnica u MSU s fokusom na ekološke teme i klimatske promjene,
- skupština umještenih organizacija unutar projekta koja će se tijekom tri dana odvijati u Zagrebu,
- međunarodna stručna ljetna škola, i druge aktivnosti i programi unutar Škole promjene koju je pokrenuo MSU u sklopu projekta MOC (Škola promjene edukativni je program koji se bavi osnaživanjem zajednice povezivanjem s muzejom),

- izdavačka aktivnost – suradnja s kolektivom Oaza i udrugom Jutro u kreiranju antirasističke slikovnice,
- organizacija i produkcija epizode podcasta u organizaciji i suradnji s Klubom mladih MSU.

Naziv projekta: The Arts of Resistance / Umjetnost otpora (TAOR)

Voditelj projekta: Association HASENHERZ or the Pleasures of the Moving Image and Word (Udruženje HASENHERZ ili Čari slike i riječi u pokretu), Beč

Partneri projekta: Sveučilište primijenjene umjetnosti u Beču, MSU Zagreb, Umjetničko sveučilište u Braunschweigu

Voditeljica projekta za MSU Zagreb: Ana Škegro

<https://culture-of-resistance.eu/>

Projekt The Arts of Resistance (TAoR) ili na hrvatskom Umjetnost otpora, kojega su pokrenuli Ruth Anderwald i Leonhard Grond iz umjetničke organizacije HASENHERZ, želi otkriti poveznice između povijesnih, kulturnih, društvenih, političkih i fizičkih ekologija otpora fašizmima putem su-kreativnog pristupa.

Temeljeći se na tekstu Umberta Eca „We Are European“ (2019.), projekt propituje Europu kao eksperiment mira, europskog identiteta i otpora fašizmu u prošlosti i danas. O tim temama će se raspravljati, a zatim će ih se pretvoriti u umjetnička djela u ko-kreativnom procesu stvaranja. Na razmeđu međunarodnog rada mladih, trenutnih istraživanja umjetnosti i političkog obrazovanja, TAoR propituje umjetnička djela i kulturne proizvode na temelju lokalnih primjera kao mogućih načina pružanja otpora. Kako bi izgradili paneuropsko razumijevanje fašizma i umjetnički utemeljenih načina otporu, a uz podršku međunarodno priznatih umjetnika, mladi (18–25 godina) će istražiti i su-kreirati umjetnička djela kao izraz otpora. U srži projekta kritičko je propitivanje povijesnih djela i uspoređivanje konteksta, značenja i učinaka na sadašnjost. Provjereni procesi učenja temelje se na tezi da je učenje iz povijesti za sadašnjost jedino moguće radoznalošću, istraživanjem, kritičkom analizom i kreativnim pristupom. Kreativno djelovanje i svjesnost sudionika o otporu fašizmu tako mogu postati plodonosnima. Započeti takav proces odgovornost je političkog, umjetničkog i kulturnog obrazovanja.

Raspored glavnih aktivnosti:

- međunarodna razmjena i radionice, Zentrum Fokus Forschung, Sveučilište primijenjenih umjetnosti u Beču, 25. 8. – 2. 9. 2024.
- umjetnost u javnom prostoru u Braunschweigu, proljeće 2025.
- izložba u Muzeju suvremene umjetnosti, svibanj – lipanj 2025.
- publikacija, jesen 2025.

5.4. Međunarodna suradnja – projektna partnerstva

Naziv projekta: Zagreb Collection Gallery

Kustosica projekta: Ana Janevski

Kustosice za MSU: Vesna Meštrić, Jasna Jakšić

Mjesto održavanja: MoMA, New York

Vrijeme održavanja: ožujak, 2025 – ožujak, 2028.

Vrsta programa: izložba, problemska

Kratki opis: Na inicijativu Muzeja moderne umjetnosti (MoMA) i prema koncepciji Ane Janevski, bit će organizirana izložba ključnih umjetničkih tendencija 1960-ih u Zagrebu, selekcijom radova iz zbirki MoMA-e i MSU-a. Izložba nastoji oslikati jedinstvenu umjetničku scenu koja se razvijala u specifičnom kontekstu Zagreba, smještenog između kapitalističkog Zapada i socijalističkog Istoka.

Tijekom 1960-ih, umjetnici u Zagrebu, Hrvatskoj i bivšoj Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji kreirali su dinamičnu i inovativnu umjetničku scenu, koja je obuhvaćala i službene i alternativne prakse. Neki od njih, poput Dimitrija Bašičevića Mangelosa (1921. – 1978.), koji je stvarao globuse i bilježnice, te članova grupe Gorgona (1959. –1966.), s njihovim anti-časopisom i anti-slikama Julija Knifera (1924. – 2004.), bili su usmjereni prema ideji anti-umjetnosti. Drugi,

poput Tomislava Gotovca (1937. – 2010.), istraživali su nove medije i metode izražavanja, pridonoseći daljnjem razvoju avangardnih praksi.

Izložba će pružiti detaljan uvid u umjetničke i eksperimentalne prakse koje su obilježile jedno od najznačajnijih razdoblja u povijesti zagrebačke umjetnosti, te će istaknuti važnost tog perioda u širem međunarodnom kontekstu.

Tako će ključni radovi iz zbirke MSU-a biti tijekom tri godine predstavljeni u stalnom postavu MoMA-e, što predstavlja značajan iskorak u međunarodnom prepoznavanju hrvatske umjetnosti. Projekt nije samo izložbeni pothvat nego i strateška inicijativa koja stvara trajnu kulturnu vezu između New Yorka i Zagreba, naglašavajući važnost radova iz obje zbirke u kontekstu globalne povijesti umjetnosti. Uz izložbeni aspekt, suradnja otvara prostor za kritičko promišljanje o ulozi globalnih muzeja u suvremenom društvu. Tako oba muzeja imaju priliku zajednički razmotriti ključna pitanja koja oblikuju suvremeni muzejski diskurs: kako prezentirati i konstruirati globalni i međunarodni narativ povijesti umjetnosti, kako osigurati održivost muzejskih institucija u današnjem svijetu, te kako uspostaviti učinkovite modele suradnje među kulturnim institucijama na međunarodnoj razini.

Naziv projekta: ANIMAFEST Zagreb 1972. – 2022.

Autorice izložbe: Margit Antauer, Vesna Meštrić, Paola Orlić

Vrijeme održavanja: svibanj – srpanj, 2025.

Mjesto održavanja: Muzej animacije, Hangzhou

Vrsta programa: izložba, tematska

Izložba "ANIMAFEST Zagreb 1972. – 2022." pruža sveobuhvatan retrospektivni pregled povijesti Svjetskog festivala animiranog filma, Animafesta Zagreb, jednog od najvažnijih i najutjecajnijih festivala posvećenih animaciji na međunarodnoj razini. Osnovan 1972. godine u Zagrebu zahvaljujući inicijativi Međunarodne asocijacije animiranog filma (ASIFA), produkcijske kuće Zagreb film i Grada Zagreba, festival je od početaka postao sinonim za inovaciju i izvrsnost u animaciji, prvenstveno zbog izvanrednih postignuća autora Zagrebačke škole crtanog filma, koja je odigrala ključnu ulogu u razvoju suvremene animacije.

Izložba temeljito prati razvoj Animafesta tijekom više od pedeset godina, ističući transformaciju iz bienalnog događanja u godišnji festival, te evoluciju od manifestacije posvećene isključivo kratkometražnim filmovima do festivala koji uključuje i dugometražne animirane radove. Ta tranzicija reflektira širenje i diversifikaciju animiranog filma kao umjetničke forme, kao i rastući utjecaj Animafesta na međunarodnu animacijsku scenu. Poseban naglasak stavljen je na ključnu ulogu Animafesta kao jednog od rijetkih festivala s "A" statusom, što mu omogućuje da svake godine premijerno prikaže više od 80% filmova. Takav status nije samo formalno priznanje, nego odražava kontinuiranu relevantnost i prestiž festivala u međunarodnom kontekstu, što dodatno potvrđuje činjenica da dobitnici Grand Prixa Animafesta automatski stječu kvalifikaciju za prestižne nagrade poput Oscara Američke akademije filmskih umjetnosti i znanosti, kao i za Europsku nagradu za animaciju.

Izložba će biti posebno prilagođena za posjetitelje Muzeja animacije, pružajući iscrpan uvid u razvoj i važnost Zagrebačke škole crtanog filma, koja je tijekom 1960-ih i 1970-ih stekla međunarodnu prepoznatljivost zahvaljujući inovativnom pristupu i stilskim odmakom od klasične narativne strukture u animaciji. Prikaz uključuje ključna djela autora poput Dušana Vukotića, koji je 1962. godine osvojio prvog Oscara za animirani film izvan Sjedinjenih Američkih Država za film *Surogat*, kao i radove drugih istaknutih animatora poput Zlatka Grgića, Borivoja Dovnikovića i Vladimira Kristla. Izložba će također obuhvatiti pregled recentnih ostvarenja suvremenih hrvatskih animatora, koji nastavljaju tradiciju inovacije i eksperimenta. Time će se posjetiteljima omogućiti da prate kontinuitet i razvoj hrvatske animacijske scene od početaka do suvremenih radova, uključujući i filmove koji su recentno prikazivani i nagrađivani na festivalima.

Izložba će biti postavljena u Muzeju animacije u Hangzhouu, jednoj od vodećih institucija posvećenih animaciji u Kini. Taj muzej, smješten u gradu bogatom poviješću i kulturnim naslijeđem, predstavlja ključnu točku susreta između istočnih i zapadnih tradicija animacije, pružajući platformu za edukaciju, istraživanje i izlaganje radova iz cijelog svijeta. Posjetitelji Muzeja animacije u Hangzhouu imat će priliku upoznati se ne samo s ključnim trenucima i

postignućima Animafesta, nego i s utjecajem Zagrebačke škole crtanog filma na međunarodnu animacijsku scenu, kao i s povijesnom i kulturnom važnošću jednog od najvažnijih festivala animacije na svijetu. Prikazom recentnih ostvarenja hrvatskih animatora pruža se prilika predstavljanja širokoj međunarodnoj publici u Hangzhouu, dodatno jačajući kulturne veze između Hrvatske i Kine te promovirajući animaciju kao važan oblik umjetničkog izraza.

Naziv projekta: Bauhaus i ekologija – konferencija

Voditelj projekta: Regina Bittner, Stiftung Bauhaus Dessau

Partneri projekta: Muzej za arhitekturu i oblikovanje (Ljubljana), Muzej suvremene umjetnosti

Mjesto održavanja: Dessau – Ljubljana

Vrijeme održavanja: studeni, 2025.

Konferencija *Bauhaus i ekologija* usmjerena je na istraživanje poveznica između načela Bauhauusa i suvremenih održivih praksi. Okupit će stručnjake iz različitih disciplina da bi raspravljali o tome kako temeljni koncepti Bauhauusa mogu biti primijenjeni u današnjem dizajnu, arhitekturi i umjetnosti. Prvi dio konferencije održat će se u Dessau u travnju 2025., dok će se drugi dio održati u studenom u Ljubljani i Zagrebu. Konferencija će biti fokusirana i na suvremene projekte koji se nadovezuju na tradiciju Bauhauusa nudeći inovativna rješenja za ekološke izazove današnjice. Konferencija želi pružiti smjernice za budući razvoj održivog dizajna i arhitekture.

3.2. OSTALI NOVI PROGRAMI

U skladu sa strateškim prioritetima za 2025. godinu, osmišljeni su programi koji uvode nove načine interpretacije muzejske zbirke. U povodu 50. obljetnice osnivanja Grupe šestorice autora, bit će osmišljena pješačka tura i strip, čime ćemo njihovo djelovanje približiti mlađoj publici. Također, pokrećemo ciklus kratkih edukativnih filmova pod nazivom "Abeceda grafike" da bismo sustavno predstavili grafički medij unutar zbirke i proširili edukativne sadržaje. Ti programi pridonijet će boljem razumijevanju i većoj pristupačnosti muzejske zbirke za sve zainteresirane posjetitelje.

1. Muzejska djelatnost

1.1. Nove interpretacije muzejske zbirke

Naziv programa: Pješačka tura: Grupa šestorice autora

Autorica: Jasna Jakšić

Vrijeme održavanja: svibanj – studeni 2025.

Mjesto održavanja: Centar Zagreba i Novi Zagreb

U povodu 50 godina od osnivanja Grupe šestorice autora, planira se vođena šetnje po širem centru Zagreba i Novom Zagrebu posvećena Grupi šestorice autora. Tura će se baviti i poviješću grupe ali i poviješću zagrebačke umjetničke scene, bit će besplatno dostupna građanima Zagreba i široj publici od svibnja do studenog 2025. godine. U sklopu šetnje koristit će se digitalizirana građa iz Dokumentacijskog i informacijskog odjela MSU.

Naziv programa: Strip album o Grupi šestorice autora

Autor: Stipan Tadić

Voditeljica projekta: Jasna Jakšić

Stipan Tadić, umjetnik koji se često izražava u mediju stripa, priprema strip album posvećen Grupi šestorice autora. Jedinstveni projekt uključivat će elemente iz dokumentacije, foto dokumentacije i hemeroteke MSU-a, kao i elemente istraživačkog novinarstva. Album će biti objavljen u dvojezičnom izdanju, pružajući priliku širem krugu čitatelja da se upoznaju s naslijeđem i važnošću Grupe šestorice autora u kontekstu suvremene umjetnosti.

Naziv programa: Abeceda grafike

Autorica: Kristina Bonjeković Stojković

Abeceda grafike zamišljena je kao serija kratkih filmova koji prikazuju metode tradicionalnih tiskarskih tehnika, ilustrirana primjerima iz muzejske zbirke koji su poveznica između povijesnih grafičkih ostvarenja i suvremene grafike. U nekoliko nastavaka pratit će se pojedine metode tiska koje su se razvijale tijekom duge povijesti grafičkog medija.

Prvi kratki film obrađivat će i prezentirati grafičku tehniku visokog tiska. Demonstracija tradicionalnih tehnika na tiskarskom stroju realizirat će se u suradnji s akademskim grafičarom Miranom Šabićem. Uz prezentaciju tehničkih aspekata osnovnih tiskarskih tehnika – visoki tisak (drvorez, linorez), duboki tisak (bakrorez, suha igla, mezzotinta, bakropis, akvatinta), plošni tisak (litografija), propusni tisak (sitotisak) – i prezentaciju kombiniranih suvremenih metoda, javnost bi stekla uvid u pregled grafičke umjetnosti sadržane u muzejskoj zbirci, od radova iz prve polovice 20. stoljeća (bakropisi M. Kraljevića i T. Krizmana, linorezi O. Postružnika, litografije S. Glumca) do recentnijih radova koji istražuju nove postupke promišljajući grafički medij u proširenom polju vizualnih umjetnosti (K. Restović, S. Vujičić, V. Meić, I. Franke).

3.3. OSTALI REDOVNI PROGRAMI

1. Muzejska djelatnost

1.1. Nove interpretacije muzejske zbirke

Tri ciklusa izložbi donose nove interpretacije muzejskih zbirki: "Okidači", Laboratorij za oživljavanje i SintArt. Serija "Okidači" dinamičan je dodatak postavu u trajanju *Zbirka kao glagol* i temelji se na otvorenosti i procesualnosti, suprotstavljajući se ustaljenim i za naše vrijeme okoštanim narativima. Tim projektom muzej se otvara za dijalog i intervencije izvana, potičući suradnju sa zajednicom, umjetnicima, udrugama i aktivistima. Takav muzej gradi se na međusobnom povjerenju, koje je ključno za uspješnu suradnju s vanjskim akterima, s kojima se stvara zajednički ekosustav.

U 2025. godini planirano je šest "okidanja" i dok će se jedni *okidači* referirati na povijest zbirke i Muzeja, drugi će izborom radova iz zbirke progovarati o vremenu u kojem živimo i načinima na koje nam muzej može pomoći da bolje razumijemo realnost oko sebe. Intervencije "okidača" pokrenut će proces transformacije muzeja izvana, akciju koja će potaknuti promjenu u našem razmišljanju o instituciji i vremenu u kojem se nalazi.

U sklopu programa gradskih zbirki kojima upravlja Muzej, u ciklusu povremenih izložbi "Laboratorij za oživljavanje" Atelijera Kožarić, pozvani umjetnik je Igor Ruf. Ove godine bit će održana i dva izdanja u ciklusu SintArt, u kojima će sudjelovati pozvane umjetnice Hana Miletić i Nika Radić.

1.1.1. Ciklus *Okidači*

Naziv projekta: Arhiv cetinjskih bijenala

Kustosice: Natalija Vujošević i Irena Lagator Pejović (ISU), Ivana Kancir (MSU Zagreb)

Vrijeme održavanja: ožujak – travanj 2025.

Mjesto održavanja: prostor Okidača, 2. kat sjevernog izložbenog prostora

Vrsta programa: izložba, tematska

Kratki opis: Arhiv cetinjskih bijenala (ACB) od 2017. godine zajednički razvijaju Institut za savremenu umjetnost i Fondacija Petrović Njegoš. Projekt su inicirale umjetnice Natalija Vujošević i Irena Lagator Pejović. Projekt ACB, uz arhivski dio digitalizacije i istraživačkog rada, do sada je realizirao i izložbe dokumenata Cetinjskog bijenala. Projekt *in situ* djeluje u javnom prostoru Cetinja, predstavljajući arhivske zapise u javno dostupnim objektima različite namjene, čime gradu vraća sjećanje na Cetinjski bijenale, poštujući principe participativnosti i povezanosti sa svakodnevnim životom i zajednicom, koji su bili utkani u osnovnu ideju tih izložbi.

Cetinjski bijenale bila je međunarodna izložba suvremene umjetnosti koja je tijekom 15 godina – 1991. – 2004. – imala pet izdanja. *Prvi cetinjski bijenale – uvodni bijenale – istok / zapad*, 1991., suočio se s izazovima zbog ratne situacije u Jugoslaviji, što je rezultiralo otkazivanje niza umjetnika iz inozemstva, a organizatori nadajući se stabilizaciji situacije u budućnosti, nazivaju izložbu uvodnim bijenalem; *Drugi cetinjski bijenale – Vidjeti u mraku*, 1994., posvećen je žrtvama etničkog čišćenja u Jugoslaviji. *Treći cetinjski bijenale – Povratni putevi*, 1997. i *Četvrti cetinjski bijenale – Rekonstrukcija*, 2002., nastavili su s idejom internacionalnih susreta umjetnosti koji su trebali stvoriti mjesto susreta Istoka i Zapada. *Peti bijenale – Love it or Leave it*, 2005. realizira se kao dio projekta U gudurama Balkana, i Balkanske trilogije Rene Bloka koja je bila projekt Kunsthalle Fridericianumq, a programski su se segmenti osim u Cetinju realizirali i u Dubrovniku i Tirani. (Hrvatskih umjetnici zastupljenih na Cetinjskom bijenalu: Julije Knjifer, Ivan Kožarić, Goran Petercol, Željko Kipke 1. CTB; Sanja Iveković, David Maljković, Goran Dević, Vlado Martek, Renata Poljak, Slaven Tolj, Dalibor Martinis 5. CTB.). Izložba će biti realizirana u suradnji s Institutom za savremenu umjetnost iz Cetinja i Fondacijom Petrović Njegoš iz Podgorice.

Naziv projekta: Umjetnost otpora (The Arts of Resistance - TAoR)

Kustosi: Ana Škegro, Klub mladih MSU

Vrijeme održavanja: 8. 5. – 22. 6. 2025.

Mjesto održavanja: prostor *Okidača*, 2. kat sjevernog izložbenog prostora

Vrsta programa: izložba, tematska

Kratki opis: Projekt The Arts of Resistance (TAoR) ili na hrvatskome Umjetnost otpora želi otkriti poveznice između povijesnih, kulturnih, društvenih, političkih i fizičkih ekologija otpora fašizmu putem su-kreativnog pristupa. Takav pristup obuhvaća istraživanje povijesti, umjetničke radionice i razgovore sa stručnjacima te međunarodnu razmjenu mladih na Sveučilištu primijenjenih umjetnosti u Beču, izložbu u Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu, umjetnost u javnom prostoru predstavljenu u suradnji sa školama i Umjetničkim sveučilištem u Braunschweigu te publikaciju.

Temeljeći se na tekstu Umberta Eca „We Are European“ (2019), projekt propituje Europu kao eksperiment mira, europskog identiteta i otpora fašizmu u prošlosti i danas. O ovim temama će se raspravljati, a zatim će ih se pretvoriti u umjetnička djela u ko-kreativnom procesu stvaranja. Na razmeđu međunarodnog rada mladih, trenutnih istraživanja umjetnosti i političkog obrazovanja, TAoR postavlja cilj propitivanja umjetničkih djela i kulturnih proizvoda na temelju lokalnih primjera kao mogućih načina pružanja otpora. Kako bi izgradili paneuropsko razumijevanje fašizma i umjetnički utemeljenih načina njezinom otporu, a uz podršku međunarodno priznatih umjetnika, mladi (18-28 godina) će istražiti i su-kreirati umjetnička djela kao izraz otpora fašizaciji. Novonastali radovi bit će predstavljeni u korelaciji s radovima iz fundusa MSU-a koji su vezani za temu otpora i antifašizma, u sklopu ciklusa izložbi „Okidači“, stvarajući tako nove odnose i tumačenja izloženih umjetničkih radova i koncepata koje tematiziraju.

Naziv projekta: Siniša Ilić

Kustosica: Jasna Jakšić

Vrijeme održavanja: srpanj – kolovoz 2025.

Mjesto održavanja: prostor *Okidača*, 2. kat sjevernog izložbenog prostora

Vrsta programa: izložba, samostalna, tematska

Kratki opis: Siniša Ilić u se radu dugi niz godina bavi politikama izlaganja, naslijeđem modernizma i njegovim internacionalističkim utopijama i težnjama, kao i zanemarenom i zaboravljenom tjelesnošću. Nadalje, u vlastitom se radu u različitim medijima bavi društvenim fenomenima i mehanizmima, istražujući forme rada, tenzija u društvu, nasilja i nestabilnih situacija. U djelima često se oslanja na pojmove kolektivnog i istraživačkog rada i bavi se dizajnom scenskog i izvedbenog prostora. Među osnivačima je TkH – Teorije koja hoda (2001. – 2017.), umjetničko-teorijske platforme iz Beograda.

Siniša Ilić jedan je od najuglednijih umjetnika srednje generacije u regiji, a u Hrvatskoj je, osim u izlagačkom segmentu, aktivan i kao scenograf niza kazališnih predstava. Njegov rad će se zasnivati

na povijesti muzejskih izložbi u 50-im i 60-im godinama, u vrijeme nastanka i intenzivne internacionalizacije aktivnosti GSU, i time pokazati kako se kroz galerijske politike aktivno stvarala kultura, ali i šira slika grada Zagreba.

U sklopu ciklusa *Okidači*, Siniša Ilić će predstaviti nove crteže i kolaže, te intervencije u izložbenom prostoru koje za temu imaju izlagačke prakse i politike visokog modernizma u dijalogu s radovima iz fundusa MSU.

Naziv projekta: Viktor Popović

Kustosica: Kristina Bonjeković Stojković

Vrijeme održavanja: rujan 2025.

Mjesto održavanja: prostor Okidača, 2. kat sjevernog izložbenog prostora

Vrsta programa: izložba, samostalna, tematska

Kratki opis: Viktor Popović u dugogodišnjoj umjetničkoj praksi izražava se u različitim medijima, a u recentnom ciklusu istražuje nove postupke promišljajući grafički medij u proširenom polju vizualnih umjetnosti. Oslanjajući se na arhivsku i umjetničku građu, pronađene predmete ili materijale vezane uz određeni prostor njegove instalacije, objekti, eksperimentalne grafike problematiziraju složeni odnos umjetničkog djela i publike, kao i odnos povijesnog i fizičkog konteksta izložbenog prostora. Popović kroz svoje umjetničke projekte nastoji povezati prošlost i sadašnjost, stvarajući slojevite narative koje reflektiraju suvremene umjetničke i društvene teme.

Popović je diplomirao na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu i dobitnik je niza uglednih stipendija i nagrada poput: Premija Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti na 9. hrvatskom trijenu grafike, (2024.), Ex Aequo nagrada na 27. slavonskom bijenalu, (2020.); A:D: rezidencijalni program, Berlin, Njemačka (2019.); nagrada HS AICA na 54. zagrebačkom salonu, (2019.); Art Omi rezidencijalni program, Ghent, New York, SAD (2017.); nagrada 36. splitskog salona, (2009.); godišnja nagrada za mladog umjetnika, Hrvatsko društvo likovnih umjetnika, Zagreb (2006.); godišnja nagrada za suvremenu umjetnost zbirke Filip Trade, Zagreb, Hrvatska (2005.); velika nagrada 8. trijenala hrvatskog kiparstva, (2003.).

Njegovi radovi nalaze se u kolekcijama značajnih javnih institucija u Hrvatskoj. Osim vlastite umjetničke prakse, od 1998. predaje i kolegije slikarstva i crtanja na Slikarskom odsjeku Umjetničke akademije u Splitu, gdje je 2018. godine promaknut u trajno zvanje redovnog profesora.

Naziv projekta: Kristian Kožul, *Nigdar ni bilo da nekak ni bilo* (radni naslov)

Kustosice: Jasna Jakšić, Ivana Kancir

Vrijeme održavanja: listopad, 2025.

Mjesto održavanja: prostor Okidača, 2. kat sjevernog izložbenog prostora

Vrsta programa: izložba, samostalna, tematska

Kratki opis: U novom skulpturalnom ciklusu Kristian Kožul figurativne i sadržajne elemente baroka i naivne umjetnosti koristi za lokalnu primjenu elemenata postkolonijalne kritike. Na zasadama društveno angažirane umjetnosti 1930-ih, čijim se vrhuncima u hrvatskoj umjetnosti smatraju *Balade Petrice Kerempuha* Miroslava Krleže, Kožul isprepliće skulpturalne elemente koji nose daleki odraz imperijalne moći, katoličanstva, europskog suprematizma s elementima slavenskog folklora, narodnih vjerovanja. Minuciozno izvedeni detalji i skriveni politički naturalizam u funkciji su britke satire koja se odnosi kako prema velikim silama tako i prema neuspješnim emancipatornim pokušajima različitih ideoloških predznaka, koji su od sredine dvadesetog stoljeća do današnjih dana bili uglavnom usmjeravani regresivnim putanjama.

Kožulovi radovi u ciklusu *Okidači* dovode se u izravnu vezu kako s ilustracijama *Balada Petrice Kerempuha* iz fundusa MSU, ali i s radovima iz Zbirke marginalne umjetnosti, i institucionalnim sjećanjem na nekadašnju Zbirku seljačke umjetnosti te na ideološke specifičnosti i pozicioniranja Zbirke naivne umjetnosti u različitim političkim sustavima i uređenjima. Postav će, uz radove Kristiana Kožula i radove iz Zbirke Muzeja suvremene umjetnosti uključivati i arhivsku građu.

Naziv projekta: On Kawara, *I'm Still Alive – Nastavlja se!* (radni naslov)
Kustosice: Zdenka Badovinac, Martina Munivrana
Vrijeme održavanja: studeni 2025. – veljača 2026.
Mjesto održavanja: prostor Okidača, 2. kat sjevernog izložbenog prostora
Vrsta programa: izložba, samostalna, tematska

Kratki opis: On Kawara jedan je od pionira konceptualne umjetnosti, rođen 1932. godine u Japanu, a od 1964. do smrti 2014. godine živio je u New Yorku. Za On Kawarinu umjetnost bitni su lokacija na planetu i naš prolazak kroz vrijeme, što on izražava jezikom i brojevima. Većina njegovih radova nastajala je u serijama, među kojima je i serija telegrama *I Am Still Alive*, koju je započeo s tri telegrama poslana 1969. godine. U više od tri desetljeća, poslao je gotovo devet stotina telegrama svojim brojnim prijateljima i institucijama. Glavna ideja tih telegrama bila je da su nastajali izvan umjetnikove kontrole, kao neosoban čin koji je uključivao službenike u telegrafskim uredima. Format telegrama bio je određen mjestom na kojem je primljen (a ne mjestom s kojeg je poslan) i vremenskim žigom, koji odražava vrijeme isporuke (a ne kada je poslan).

Koncept izložbe oslanja se na ideje On Kawarine umjetnosti i povezuje ih s projektom *Zbirka kao glagol*, koji se temelji na serijalnosti, trajanju i kontekstu koji okružuje muzej. Na izložbi će biti predstavljeno pet telegrama *I'm Still Alive* (1973.) On Kawara, koje čuva MSU. Radovi su postali dio zbirke MSU-a nakon što je On Kawara surađivao s muzejom na Novim tendencijama 5 te ih donirao muzeju 1978. godine. Izložba *I'm Still Alive – Nastavlja se!* bit će *reenactment* izložbe iz 1973., što znači da će se ponoviti ne faktografski, nego analitički, naglašavajući razliku između onoga što je bilo prisutno i onoga što je bilo odsutno na originalnoj izložbi.

1.1.2. Atelijer Kožarić, Laboratorij za oživljavanje

Naziv projekta: Laboratorij za oživljavanje, Igor Ruf
Kustosica: Radmila Iva Janković
Vrijeme održavanja: lipanj – kolovoz, 2025.
Mjesto održavanja: Atelijer Kožarić
Vrsta programa: izložba, samostalna, tematska

Kratki opis: Novi ciklus instalacija Igora Rufa, jednog od naših najznačajnijih kipara mlađe generacije, nastao je na temelju neprestanog uspoređivanja vlastite umjetničke prakse sa spontanim i procesualnim postupcima Ivana Kožarića. Na početku projekta, koji je započeo prije dvije godine, Igor Ruf uglazbio je svoj iskaz kojim demistificira vlastite procese nastajanja umjetničkog djela. Sličan postupak nastavlja skladanjem glazbe za novo „predavanje“ u kojem će se neposredno referirati na Kožarićeve umjetničke geste te opisati nova radna iskustva. Igor Ruf na otvorenju će izvesti glazbeni performans u prostoru Atelijera Kožarić, a svoje instalacije, u dijalogu s instalacijama Ivana Kožarića (odabranima iz fundusa Zbirke skulpture MSU-a i Atelijera Kožarić), predstaviti će u izložbenom prostoru ciklusa „Okidači“.

Igor Ruf (Virovitica, 1984.) diplomirao je kiparstvo na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Do sada je izlagao na samostalnim i skupnim izložbama u Zagrebu, Splitu, Osijeku, Dubrovniku, Herneu, Sofiji, Brnu, Lectoureu, New Yorku i drugim gradovima. Za svoj rad primio je nekoliko nagrada i priznanja, među kojima se ističu Velika nagrada XI. trijenala hrvatskog kiparstva, Nagrada 31. salona mladih te Nagrada Radoslav Putar. Zaposlen je kao izvanredni profesor na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu.

1.1.3. Zbirka Richter, SintArt

Naziv projekta: Sint Art 18: Hana Miletić
Kustosica: Ana Škegro
Vrijeme održavanja: travanj – rujan, 2025.
Mjesto održavanja: Zbirka Richter, izložbeni prostor

Vrsta programa: izložba, samostalna, tematska

Kratki opis: U osamnaestom izdanju projekta SintArt gostuje Hana Miletić, hrvatska umjetnica s belgijskom adresom. Fokus njezina istraživanja bit će Nada Kareš Richter, glumica i supruga umjetnika, te njezina uloga u kući, u oblikovanju, uređenju, atmosferi i duhu. Istražujući prostor oko i unutar Zbirke Richter autorica će izraditi umjetničke radove u formi site-specific intervencija u arhitekturu građevine koji će biti inspirirani rezultatima istraživanja o Nadi.

Hana Miletić rođena je u Zagrebu (1982.), a živi i radi u Bruxellesu. Polazeći od obrazovanja u dokumentarnoj fotografiji, te nadahnuta dugom tradicijom ručnog rada u svojoj obitelji, Hana Miletić razvila je umjetnički jezik temeljen prvenstveno na izradi tekstilnih radova. U procesu tkanja promišlja društvenu i kulturnu stvarnost u kojoj živi i radi, a tkalačkom praksom reproducira društvene geste održavanja i popravaka na infrastrukturi i raznim objektima u različitim stanjima. Tkanje, koje zahtijeva vještinu, vrijeme, brigu i pažnju, omogućuje joj da stvara nove odnose između rada, misli i emocionalne sfere, ali i da se suprotstavi određenim ekonomskim i društvenim stanjima, poput akceleracije, standardizacije i transparentnosti. Izbor samostalnih izložbi: Kunsthalle Mainz (2022.), MUDAM Luxembourg (2022.), Bergen Kunsthall (2021.), La Loge Bruxelles (2021.) i WIELS Bruxelles (2018.). Izbor grupnih izložbi: M HKA Antwerpen (2022.), Manifesta 14, Priština (2022.), MAXXI L'Aquila (2022.), Triangle Astérides Marseille (2022.), Muzeum Sztuki Łódź (2021.), Kunsthalle Wien (2020.), Metro Pictures New York (2019.), S.M.A.K. Ghent (2018./2019.) i 13. Sharjah bienale (2017.). Izbor umjetničkih rezidencija i nagrada: Akademija Jan van Eyck Maastricht (2014./2015.), Thread — Josef and Anni Albers Foundation, Sinthian (2019.), i Baloise Art Prize (2021.).

Naziv projekta: Sint Art 19: Nika Radić

Kustosica: Vesna Meštrić

Vrijeme održavanja: rujan – studeni, 2025.

Mjesto održavanja: Zbirka Richter, izložbeni prostor

Vrsta programa: izložba, samostalna, tematska

Kratki opis: Nika Radić, u devetnaestom izdanju projekta SintArt polazi od ideje Stefana Mancusa i razmišljanja Vjenceslava Richtera te zamišlja budućnost grada Zagreba, kad bi se trećina asfaltnih površina cesta pretvorila u šume. Stefano Mancuso, jedan od osnivača biljne neurologije, u jednom je intervjuu rekao da postoji jednostavno rješenje za klimatske promjene s kojima se suočavamo: trebamo samo posaditi šume na trećinu površina koje koristimo kao ceste. Vjenceslav Richter u razmišljanjima o urbanizmu govori o problemima prometa u gradovima i smatra da je gubitak vremena najveća teškoća modernog života. Da bi to riješio, predlaže utopijske zigurate koji omogućavaju život i rad u neposrednoj blizini. Iako te dvije ideje, Mancusova i Richterova, polaze od različitih problema, ipak dijele rješenje o drastičnom smanjenju prometne površine.

Poput Richterovih utopijskih nacrti, i izložba koristi arhitektonske metode prikaza te zamišlja što bi se dogodilo sa Zagrebom kad bi se šume proširile ulicama. Izložba će prikazati planove grada u kojima se vide zamišljene šume, simulacije promijenjenih gradskih četvrti te intervju sa stručnjacima koji govore o tome što bi bilo nužno da se posadi velika količina stabala, koja stabla bi bila prikladna za nove klimatske uvjete te što bismo mogli očekivati kao posljedice mnogo zelenih površina u gradu.

Nika Radić rođena je u Zagrebu 1968. gdje je završila kiparstvo na Akademiji likovnih umjetnosti. Diplomirala je povijest umjetnosti na Sveučilištu u Beču. U interdisciplinarnom radu u kojem često mijenja medije, godinama ostaje vjerna istim temama. Dok se dugi niz godina bavila komunikacijom, od 2022. okreće se biljkama te koristi dugogodišnje iskustvo komunikacije da nova znanstvena otkrića na pristupačan način podijeli sa širokom publikom. Redovito izlaže od 1992. te je do sada sudjelovala na više od dvjesto izložbi u Hrvatskoj i inozemstvu u brojnim institucijama i galerijama kao na primjer: Kunsthaus Graz (2024.), Muzej suvremene umjetnosti u Zagrebu (2023.), Muzej moderne i suvremene umjetnosti u Rijeci (2024.), Galerija Račić (2023.), Ludwig muzej u Budimpešti (2022.), Helmhaus u Zürichu (2023.), CLB u Berlinu (2023.).

1.2. Redovna programska djelatnost: stručni odjeli

1.2.1. Odjel zbirki

Voditeljica: dr.sc. Martina Munivrana, muzejska savjetnica

Odjel zbirki MSU-a sastoji se od devet jedinica: Zbirka slikarstva, Zbirka skulpture, Zbirka fotografije, Zbirka crteža, grafika, plakata i radova na papiru, Zbirka filma i videa, Zbirka medijske umjetnosti, Zbirci marginalne umjetnosti, Zbirka Marie-Luise i Ruth Betlheim – radovi studenata i profesora Bauhausa, Zbirka i arhiv Marije Braut. Posebnu dionicu čini šest zbirki u vlasništvu Grada Zagreba kojima upravlja MSU i sadrže više od 130.000 radova: Zbirka Benka Horvata, Zbirka Vjenceslava Richtera i Nade Kareš Richter, Arhiv Tošo Dabac, Atelje Kožarić, Donacija Silvane Seissel i Zbirka slika, crteža, stripova i plakata Andrije Maurovića.

U povodu obilježavanja 70. obljetnice osnivanja Muzeja, a u suradnji s Edukativnim odjelom protekle godine Odjel zbirki je nastavio raditi na četvrtoj dionici projekta *Zbirka kao glagol*, novog postava u trajanju, čije je polazište u promišljanju aktivne uloge Muzeja i njegovih zbirki u sredini u kojoj djeluje. Projekt *Zbirka kao glagol* koncipiran je poput svojevrsnog laboratorija koji bi trebao pomoći u formiranju nove koncepcije stalnog postava. Uz dosada realizirane tri cjeline: *Tužne pjesme rata*, *Drugarstvo i Budućnosti*, u 2025. godini planira se i četvrta dionica *Zbirke kao glagola* radnog naslova *Cvijeće – ne cvijeće – nešto treće*. Ta dionica smisleno je vezana uz prethodne tri izložbe iz ciklusa, a uključuje radove iz fundusa MSU-a i rezultat je timskog rada kustosica muzeja. Autorica koncepcije je Zdenka Badovinac.

Jedan od primarnih zadataka, koji smo započeli 2024. godine i nastavljamo u 2025., bit će izrada pojedinačnih strateških planova razvoja zbirki, prema kojima će se odrediti prioritete za otkup i donacije. Nove akvizicije trebale bi osigurati da zbirka može predstaviti primarno narativ nacionalne suvremene umjetnosti i pružiti uvid u recentne umjetničke prakse.

Tijekom 2025. nastavit će se redoviti poslovi inventarizacije novih akvizicija, katalogizacije muzejskog fundusa, stručna obrada i dokumentacija te preventivna zaštita muzejske građe. Stručna obrada vodit će se u računalnoj bazi M++ (redovito održavanje, korisnička podrška tvrtke Link2 d.o.o.).

Važan dio stručnog rada kustosa Odjela zbirki stručna je i znanstvena obrada muzejske građe, objavljivanje radova u stručnim i znanstvenim publikacijama, sudjelovanje na stručnim i znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu, te redovito praćenje izložbi i drugih srodnih manifestacija.

Zbirka Benko Horvat

voditeljica: dr.sc. Martina Munivrana, muzejska savjetnica

Zbirka Benka Horvata postala je dio današnjeg Muzeja suvremene umjetnosti 1955. Privatni kolekcionar Benko Horvat (1875. –1955.) donirao je svoju zbirku gradu Zagrebu 1946. godine. Zbirka obuhvaća 705 predmeta, pri čemu većinu čini arheološki materijal (metalni predmeti, staklo, gume, mala antička plastika), dok manji dio čine grafička i crtačka djela europskih majstora od 15. do 19. stoljeća te slikarska djela raznih autora i europskih slikarskih škola od 14. do 19. stoljeća.

U 2025. godini nastavlja se suradnja s kolegicom dr. sc. Tanjom Trškom, izvanrednom profesoricom s Odsjeka za povijest umjetnosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, na obradi građe u mediju slikarstva i grafike. Napravljen je trogodišnji plan prema kojem bi radovi u mediju slikarstva i grafike trebali biti stručno obrađeni (interpretacija) kako bi se taj materijal mogao koristiti za katalog Zbirke. U 2025. godini kolegica Trška će stručno interpretirati 25 radova iz Zbirke Benka Horvata.

Arhiv Tošo Dabac

Voditeljica: Ivana Janković, viša kustosica; Bella Rupena, kustosica (zamjena za bolovanje)

Zbirka Arhiv Tošo Dabac broji 160.000 umjetničkih predmeta, od kojih većinu čine matični negativi. Dokumentarnu građu čini više od 12.000 predmeta, uključujući knjižnu građu, hemerotečno

gradivo, memorabilije i fotografsku opremu. Tijekom proteklih godina, fotografska i papirna građa sustavno se digitalizira u svrhu preventivne zaštite izvornika. Digitalizacijom se omogućava lakše i brže pretraživanje građe, ne samo kustosicama Zbirke, nego i brojnim stručnjacima, studentima i zainteresiranim građanima. Na poslovima skeniranja i fotografiranja građe angažiraju se vanjski suradnici. Plan za 2025. godinu uključuje dovršetak digitalizacije Arhiva Tošo Dabac, odnosno digitalizaciju preostalih 3.744 radova. U planu je digitalizacija dokumentacije, kataloga, hemeroteke, publikacije s objavama Dabčevih fotografija i dr.

Plan za 2025. uključuje nastavak preventivne zaštite fotografske i dokumentarne građe, što zahtijeva nabavku beskiselnih ovojnica, kutija i papira. Svrha je obnoviti zaštitu za 41 kutiju i 10.321 rad, koji su posljednji put zaštićeni do 2014. godine. Zbog opsega posla, povremeno će biti angažirani vanjski suradnici.

Dani fotografije Arhiva Tošo Dabac godišnja je manifestacija koja pridonosi vrednovanju hrvatskih fotografa i kontekstualizaciji opusa Toše Dabca. Svake godine tematski zadana, manifestacija potiče interdisciplinarnost i proširuje spoznaje o fotografiji. U 2025. godini program Dana fotografije usmjerit će se na istraživačko-edukativan rad bogate ostavštine Toše Dabca i promociju fotografske umjetnosti općenito, u suradnji s mladima i njihovim mentorima (dobne skupine od 15 do 25, ŠPUD, ADU, ALU, Filozofski fakultet) s naglaskom na edukativno-participativan pristup da bi se mladima pružio što bolji uvid u autorov raznolik opus kao i utjecaj njegove fotografske baštine na širok spektar umjetničkih, kulturnih i znanstvenih područja, sa svrhom produkcije novog promatranja Dabčeve fotografije i autorskih radova. Osnovna ideja je suradnjom s mentorima s akademije / fakulteta / srednje škole upoznati studente / srednjoškolce s impresivnom građom koju čuva Arhiv Tošo Dabac i produbiti njihovo poznavanje medija da bi u intenzivnoj interakciji verbalnim ili likovnim izražavanjem imali priliku reflektirati i interpretirati rad Toše Dabca.

Atelijer Kožarić

Voditeljica: Radmila Iva Janković, viša kustosica

Grad Zagreb u cijelosti je atelijer otkupio 2007. godine i povjerio ga na čuvanje i pohranu Muzeju suvremene umjetnosti. U njemu se nalazi više od 6000 eksponata. Tu su skulpture, reljefi, asambleži, objekti, instalacije, ready made, slike, grafike, crteži, skice i mnoštvo predmeta uporabne funkcije, ali i onih kojima je teško odrediti jesu li umjetnički artefakti ili su to nekom idućom gestom autora trebali postati. Izložen kao integralni dio postava *Zbirka kao glagol* i Atelijer Kožarić povremeno se mijenja. Aktualiziranjem pojedinih segmenata Kožarićeva rada u okviru programa *Laboratorij za oživljavanje* teži se očuvanju ne samo umjetničkih predmeta, nego i atmosfere kontinuiranog protoka ideja i kreativne energije, kao najvažnije osobine umjetnika čije je stvaralaštvo snažno obilježilo hrvatsku suvremenu umjetnost. U 2025. Gostujući umjetnik ciklusa *Laboratorij za oživljavanje* je Igor Ruf.

U 2025. godini planira se nastavak stručne obrade zbirke i arhiva, pri čemu će biti fotografirano 60 odabranih djela. Među tim djelima zastupljene su skulpture izrađene od različitih materijala, uključujući gips, broncu, aluminijsku foliju, drvo, kao i pronađeni predmeti (ready-made). U suradnji s Odjelom zaštite građe, odabrane su četiri skulpture koje zahtijevaju hitne restauratorsko-konzervatorske zahvate. Ti zahvati bit će ključni za stabilizaciju skulptura i zaštitu od daljnjeg propadanja.

Zbirka Vjenceslava Richtera i Nade Kareš Richter

Voditeljica: Vesna Meštrić, muzejska savjetnica

Zbirka Vjenceslava Richtera i Nade Kareš Richter umjetnička je zbirka, donacija Gradu Zagrebu kojom od 1998. upravlja Muzej suvremene umjetnosti. Donacija se sastoji od obiteljske kuće i parka skulptura, umjetničkih radova, arhiva i biblioteke arhitekta Vjenceslava Richtera, i upisana je 2011. u registar kulturnih dobara RH. Zbirka je 2000. otvorena za javnost, a od 2005. ima godišnji program usmjeren na stručnu obradu i zaštitu umjetničke i arhivske građe, prezentaciju i promociju stvaralaštva Vjenceslava Richtera te razvoj publike.

U Zbirci se redovito održavaju povremene izložbe suvremenih umjetnika u ciklusu *SintArt*, zatim studijske izložbe u ciklusu *Iz arhiva arhitekta*, kreativne radionice *Idemo na Vrhovec* i drugi programi za širu javnost, među kojima su promocije, stručna vodstva i koncerti u ciklusu Jazz na Vrh. Tijekom godina ostvarena je suradnja s obrazovnim institucijama – Školom za primijenjenu umjetnost i dizajn, Akademijom likovnih umjetnosti i Arhitektonskim fakultetom – u različitim formatima, poput predavanja, seminarske nastave, radionica i sl.

U 2025. godini bit će nastavljena stručna obrada i zaštita umjetničke i arhivske građe, koja uključuje katalošku obradu umjetničkih radova, stručnu obradu arhivske građe te preventivnu zaštitu arhivske građe i umjetničkih radova u parku skulptura. U ciklusu povremenih izložbi *SintArt* gostovat će dvije umjetnice, Hana Miletić i Nika Radić.

Edukativni program osmišljen je i prilagođen publici različitih interesa i dobnih skupina na poticanju svijesti i širenju znanja o kulturnoj baštini, suvremenoj umjetnosti i arhitekturi stvaralaštvom Vjenceslava Richtera. Planirane su kreativne radionice za djecu i mlade pod nazivom *Idemo na Vrhovec*, razvijanje suradnje s osnovnim i srednjim školama te nastavak suradnje s Akademijom likovnih umjetnosti i Arhitektonskim fakultetom održavanjem seminarske nastave i tematskih predavanja. Nastavit će se i projekt Umjetnost i djeca u suradnji s DV Špansko. U dane kada je Zbirka Richter otvorena za javnost, srijedom i subotom od 11 do 16 sati, organizirano je čuvanje i stručno vodstvo studenta koji rade posredovanjem Student servisa.

Donacija Silvane Seissel

Voditeljica: Ivana Kancir, muzejska savjetnica

Donacija Silvane Seissel zbirka je donirana gradu Zagrebu 1993. zatvorena za javnost. U 2025. godini planiran je nastavak aktivnosti vezanih uz obradu zbirke, uključujući rad na temeljnoj fotodokumentaciji fundusa. Snimanje će se obaviti u visokoj rezoluciji, s fotografijama u TIFF formatu koje će se potom obraditi i pohraniti. Planirano je fotografiranje odabranih 50 radova, pri čemu će se voditi računa o prioritetnim potrebama i odabiru motiva. Također je predviđen nastavak digitalizacije dokumentacije Donacije, uključujući skeniranje raznovrsnog materijala kao što su diakolori, korespondencija, osobna pisma, privatne i radne fotografije, skice, bilješke, katalozi, stručni časopisi i slični materijali.

1.2.2. Eksperimentalno istraživački odjel

Voditeljica: Ana Škegro, viša kustosica

Renata Filčić, kustosica

Eksperimentalno-istraživački odjel bavi se različitim oblicima kreativnog istraživanja na području suvremene umjetnosti i novim te eksperimentalnim oblicima umjetničke, izlagačke i kustoske prakse, kao i širenjem dijaloga i načina suradnje s publikom kroz različite horizontalne te sukreativne pristupe u kreiranju i provedbi programa. Zadaća mu je da istraživanjem pridonese što kvalitetnijem razvoju onih dijelova suvremene umjetnosti koji su otvoreni prema novim i nepoznatim područjima u kojima se često spajaju umjetnost, znanost i tehnologija. Poseban naglasak unutar djelatnosti Odjela stavljen je na istraživanje ekološke održivosti različitih modela umjetničke i kustoske prakse te muzejske djelatnosti, propitujući trenutnu i buduću ulogu muzeja u današnjem vremenu globalne klimatske krize i borbe za klimatsku pravdu. Novim oblicima suradnje s publikom, Odjel planira nadalje razvijati horizontalan pristup u komunikaciji i radu s lokalnom zajednicom, te nove eksperimentalne i radikalne edukativne programe.

Odjel će brojnim diskurzivnim i edukativnim programima razvijati suradničku mrežu umjetnika_ca, kustosa_ica, znanstvenika_ca, javnih ustanova, nezavisnih udruga i organizacija u Hrvatskoj i inozemstvu, kao i ostvarivati mnogobrojne suradničke programe i aktivnosti u sklopu međunarodnih EU projekata Museum of Commons i The Arts of Resistance, koji potiču, između ostalog, održivost, integraciju i inkluziju te horizontalan pristup u radu sa zajednicom – neke od glavnih smjernica programa Odjela. Ovisno o projektima, bit će angažirani vanjski suradnici i volonteri na organizacijskim i koordinacijskim poslovima. Odjel će poticati usavršavanje i edukaciju muzejskih djelat-

nica posjetama međunarodnim konferencijama (CIMAM, ICOM, NEMO), ili prestižnim svjetskim festivalima eksperimentalne umjetnosti poput Ars Electronicae.

U 2025. godini planiraju se sljedeći programi i aktivnosti: Eksperimentalna filmska škola, u suradnji s Kinoklubom Zagreb, rezidencijalni programi s fokusom na ekološke teme i klimatske promjene, te interkulturni programi dobrodošlice koji povezuju strane radnike i radnice s domaćim stanovništvom radi dijeljenja zajedničkog iskustva.

Redovne programske djelatnosti uključuju diskurzivni i edukativni program o temi eksperimentalnog zvuka, koji će se održati u sklopu samostalne izložbe Jana St. Wernera, vodećeg umjetnika eksperimentalnog zvuka srednje generacije. Taj program, osmišljen i realiziran u suradnji s Multimedijskim institutom (MaMa) iz Zagreba, odvijat će se u prostorima Muzeja, Koncertne dvorane Vatroslav Lisinski i Brodarskog instituta u Zagrebu.

1.2.3. Odjel za edukativnu djelatnost

Voditeljica: dr. art. Ivana Gorički, muzejska pedagoginja

Suradnice u osmišljavanju i provođenju programa: kustosice Daniela Bilopavlović Bedenik, Renata Filčić, Ana Škegro

Odjel za edukativnu djelatnost Muzeja osmišljava i provodi raznovrsne programe, među kojima su kreativne radionice, umjetničko-edukativni programi i tečajevi, susreti s umjetnicima, stručna vodstva, predavanja, okrugli stolovi, simpoziji, interdisciplinarni projekti, projekti financirani sredstvima europskih fondova... Programi su objedinjeni pod nazivom MSU edukacija, a namijenjeni su svima – od djece i mladih do osoba treće životne dobi, s osnovnom svrhom približavanja suvremene umjetnosti i kulture širokoj publici. Neki od programa koje MSU edukacija provodi na mjesečnoj razini uz aktualne su izložbe su KreARTivke, radionice za djecu, programi za seniore, vodstva i edukativno-umjetničke programe za razne skupine, praznične radionice i kampove za djecu. Mladi se regularno okupljaju u sklopu programa Kluba mladih MSU-a, odrasli se sastaju u Prijateljima MSU-a. Redovito se provode programi za marginalizirane skupine, u i van Muzeja, a u suradnji s brojnim udrugama i institucijama. Većinu programa izvode naši kustosi i muzejski pedagozi, ali surađujemo i s brojnim vanjskim stručnjacima i edukatorima da bismo omogućili što raznovrsnije programe i što bogatije iskustvo našim posjetiteljima.

Osmišljavaju se paralelno s pripremama za izložbe, odnosno, nekoliko mjeseci ranije prije samog događanja, a ponekad kao brza reakcija na neku pojavu u društvu, a u suradnji kustosima, umjetnicima, ali i zajednicom.

MSU KreARTivka. Subotama u prijednevima satima organiziramo kreativne likovne radionice za djecu u dobi od 6 do 14 godina. Radionice su vezane uz određena umjetnička djela iz fundusa Muzeja, ili pak uz radove na izložbama, te pružaju zabavno i edukativno iskustvo našim najmlađim posjetiteljima.

Avantura u muzeju. Umjetničko-edukativni program u trajanju tri školska sata za sve dobno-obrazovne skupine od vrtića, učenika osnovnih i srednjih škola do kraja studija. Svrha projekta je približavanje umjetnosti i kulture djeci i mladima u susretu s originalima umjetničkih djela. Provođenje edukativnih radionica u trajanju 135 minuta podijeljeno je na tri cjeline. Prva u trajanju od 45 minuta obuhvaća stručno vodstvo kroz postav izložbe prilagođeno dobi. Sljedeći školski sat posvećen je učeničkoj kreaciji rada inspiriranog umjetničkim djelima za koji je MSU pripremio potreban radionički materijal, dok je treći školski sat rezerviran za završnu prezentaciju znanja i iskustva kreativnog rada učenika pod geslom: nadmaši umjetnika!

Art² (Art na kvadrat). Umjetničko-edukativni program posvećen nekolicini umjetničkih radova koje se dubinski istražuje sa sudionicima. Program obuhvaća formalnu analizu djela, propitivanje umjetničkog medija i tehnika, razvijanje emocionalnog odnosa prema umjetničkom djelu i imaginaliju, kao i približe razumijevanje povijesnog, kulturnog i društvenog konteksta u kojima su umjetnička djela stvorena. Fokusiran pristup daje veći uvid u umjetničke tehnike, kontekst i umjetničke prakse da bi se omogućilo bolje razumijevanje značenja i utjecaja umjetničkih izraza.

Mali i veliki. Kreativne likovne radionice za djecu od 4 godine naviše koje uključuju radioničke aktivnosti u kojima sudjeluju svi članovi obitelji nakon što zajednički uz pratnju stručnog vodstva pogledaju aktualnu izložbu.

MSU kamp. Umjetničko-edukativni kampovi provode se za vrijeme školskih praznika za djecu od 6 do 12 godina, a uključuju posjete izložbama u MSU, različite kreativne likovne radionice, sportske aktivnosti, društvene igre...

Stručna vodstva. MSU tijekom godine provodit će seriju vodstava za javnost. Na upit također organizira posjet izložbama uz stručna vodstva za vrtiće, škole i grupe. Vodstva mogu biti pregledna ili tematska. U planu je transparentna razrada tematskih vodstava: npr. tematska vodstva koja promiču solidarnost, zajedništvo i aktivizam ili ekskluzivno vodstvo *Svaki dan nedjelja u MSU* koje uključuje posjet male grupe osoba (do 5) Atelijeru Kožarić uz stručno vodstvo. Program u pravilu provode kustosi i muzejski pedagozi, no zbog velikog broja upita često se angažiraju i educiraju vanjski suradnici.

POSEBNI PROGRAMI

draMSU

Koordinatorica: Renata Filčić; voditeljica: Jelena Kovačić, dramska pedagoginja (Akteraj)

Cjelogodišnji program draMSU za djecu i mlade spaja dramsko stvaralaštvo i suvremenu umjetnost. Muzejska građa temelj je za razvijanje dramske fikcije, a muzej svojevrsna scena na kojoj se uprizoruju sadržaji i interpretacije koje nastaju radioničkim procesom. MSU u suradnji s Akterajom programom draMSU nastoji razvijati razumijevanje suvremene umjetnosti, ali i poticati zapažanje i promišljanje okruženja u kojem živimo, čemu su umjetnički radovi iz zbirke Muzeja poticaj. Kritičkim promišljanjem i interpretacijom muzejske zbirke, institucije i njenog okruženja, želimo ukinuti pasivnu konzumaciju umjetnosti, ali i drugih sadržaja. Programi poput draMSU našu najmlađu publiku teže učiniti angažiranim sudionicima muzejsko-društvenih procesa. Tijekom 2024./2025. program će biti dodatno obogaćen gostovanjima likovnih umjetnika i stvaralačkim radom polaznika programa.

MSU ruksak pun kulture. Projekt Ruksak (pun) kulture kulturno-edukativni je program koji su zajedno pokrenuli Ministarstvo kulture Republike Hrvatske i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta kao dopunski program potpore kurikulumu u vrtićima, osnovnim i srednjim školama. Namjera programa je da umjetnost i kultura budu jednako dostupne svoj djeci na području Republike Hrvatske. Tako u sklopu programa MSU edukacija redovito obilazi dodijeljene škole i provodi svoje programe.

MSU tematske šetnje. Tematska vodstva u javnom prostoru grada Zagreba koja se bave vezom manje ili više poznatih gradskih lokacija i suvremene umjetnosti, povezujući povijesnu gradsku jezgru u čijem se središtu Galerija suvremene umjetnosti krajem 1950-ih afirmirala kao jedna od najprogresivnijih umjetničkih institucija u ovom dijelu Europe, s novim gradskim vizurama – preko donjogradskog centra, Tehničkog muzeja i Studentskog centra, Vukovarske ulice sve do Novog Zagreba i Muzeja suvremene umjetnosti. Riječ je o itinererima posvećenim međunarodnom pokretu Nove tendencije, umjetničkim intervencijama u javnom prostoru i njihovim vezama s knjigama umjetnika, te javnim skulpturama i vizionarskim projektima Ivana Kožarića kao i povijesti i sadašnjosti Novog Zagreba, u kojem Muzej djeluje. U planu je razvoj novih tura i daljnja promocija postojećih tura.

MSU klub mladih

Voditeljica: Ana Škegro, viša kustosica

Klub mladih MSU osnovan je u lipnju 2016. u sklopu projekta "Translocal: Museum as Toolbox", a rad nastavlja i nakon završetka istoimenog projekta. KMMSU okuplja skupinu mladih osoba između 17 i 27 godina koje mentorice MSU-a educiraju o suvremenoj umjetnosti i kulturi, važnosti, ulozi i radu Muzeja u današnjem vremenu, te potiču na aktivno sudjelovanje u osmišljavanju i izvedbi pojedinih programa iz različitih područja muzejskih djelatnosti. Članove Kluba povezuje znatiželja i interes za umjetnost te zajedničkim aktivnostima i diskusijama raspravljaju o tome kako bi trebao izgledati muzej budućnosti koji će mladim ljudima postati draga i uzbudljiva destinacija. Neke od aktivnosti Kluba su razgovori s umjetnicima, okrugli stolovi, vodstva, vlastiti podcasti, pop-up izložbe, publikacije i druge aktivnosti osmišljene od mladih za mlade.

Prijatelji MSU-a

Voditeljica: Renata Filčić, kustosica

Prijatelji MSU-a cjelogodišnji je program koji okuplja osobe raznih životnih dobi koje promišljaju ulogu muzeja u zajednici, iznose svoje konstruktivne primjedbe, želje i prijedloge kao što se i uključuju u njihovu provedbu. Članovi promišljaju aktiviranje muzejskih prostora, proučavaju muzejske zbirke i sadržaje, polaze posebno pripremljena vodstva, osmišljavaju i surađuju u realizaciji muzejskih sadržaja i pristupačnosti Muzeja. Svrha programa je učiniti da MSU ne bude samo dom suvremene umjetnosti nego i mjesto boravka, kontemplacije, susreta i suradnje ljubitelja suvremene umjetnosti i drugih znatiželjnika.

Naziv programa: MSU na dodir – Vidjeti drugačije

Voditeljica: Daniela Bilopavlović Bedenik

MSU već niz godina provodi programe prilagođene društveno osjetljivim skupinama posjetitelja, s posebnim naglaskom na osobe s invaliditetom i inkluziju. Godine 2020. započeli smo program „Drugačiji i jednaki“ koji obuhvaća prilagodbu muzejskog sadržaja publici drugačijih mogućnosti.

Izložbeni postav ciklusa *Zbirka kao glagol*, čije su izložbe bazirane na fundusu Muzeja, prate taktilni modeli, reljefi i replike umjetničkih radova, uz legende na uvećanom i Braillovom tisku; namijenjeni su slijepim i slabovidnim osobama, ali zanimljivi i videćim osobama.

Postav je ostvaren u sklopu višegodišnjeg EU projekta BEAM UP (Blind Engagement in Accessible Museum Projects) / PRISTUP (Uključivanje slijepih u pristupačne muzejske projekte). Tijekom 2024. napravljena je prilagodba treće cjeline postava *Zbirke kao glagol*, a u 2025. načinit će se prilagodba četvrte. Također se planira nastaviti provođenje taktilnih vodstava namijenjenih slijepim i slabovidnim osobama, kao i senzibilizaciji videćih osoba.

Da bi se što bolje senzibilizirala javnost, unutar programa je osmišljena radionica „Vidjeti drugačije“ koja se provodi u postavu izložbe „MSU na dodir“. Iskustvenom radionicom nastojimo osvijestiti i senzibilizirati publiku prema osobama oštećena vida i pokazati joj da je umjetnost moguće doživjeti i na drugačiji način.

Drugačiji i jednaki (likovno-edukacijsko-inkluzivne radionice za senzibilizaciju mladih i osoba s intelektualnim teškoćama)

Voditeljica: Daniela Bilopavlović Bedenik, viša kustosica MSU, Blanka Stančić Puhak, voditeljica Inkluzivne umjetničke galerije Art & CeRZe

MSU niz godina provodi programe prilagođene društveno osjetljivim skupinama posjetitelja, s posebnim naglaskom na inkluziju. Temelj svega je u pristupačnosti i prilagodbi programa unutar programsko-izložbene djelatnosti. Program „Drugačiji i jednaki“ provodi se od 2020. i obuhvaća prilagodbu muzejskog sadržaja publici s drugačijim mogućnostima. Edukativno-inkluzivnim radionicama uključuju se i povezuju mlade s polaznicima Inkluzivne umjetničke galerije Art & CeRZe, Centra za rehabilitaciju Zagreb (Organizirano stanovanje). Provedbom edukacija, inkluzivnih radionica i predavanja za škole i građanstvo, educiramo publiku o pristupu osobama s invaliditetom.

1.2.4. Dokumentacijsko informacijski odjel

Jasna Jakšić, voditeljica

Ivna Jelčić, arhivska tehničarka

Sanela Tepić, muzejska informatičarka

Dokumentacijski i informacijski odjel sustavno prikuplja, obrađuje i daje na uvid dokumentaciju o izložbama i događanjima u MSU, o muzejskom fundusu i stalnom postavu te o umjetnicima kao i umjetničkim grupama i pojavama vezanima uz zbirke, povijest i aktivnosti muzeja. Građa se sustavno obrađuje i digitalizira, a dostupna je svim zainteresiranim korisnicima na upit. Uz dokumentacijske fondove poput fototeke, hemeroteke, evidencije izložbi, izdavaštva i događanja te pedagoških i promotivnih aktivnosti, Odjel je zadužen i za zbirku vrlo osjetljive papirne i fotografske građe, iznimno tražene u posljednjih petnaestak godina, čija je važnost prepoznata zahvaljujući suvremenim interpretacijama umjetničke dokumentacije i revalorizaciji muzejske i

umjetničke dokumentacije općenito. Građa se sustavno obrađuje i štiti pohranom u nekselinske vrećice te arhivske kutije.

Odjel prikuplja svu dokumentaciju o muzejskim aktivnostima i organizira fotografiranje muzejskih izložbi i značajnijih događanja. Tijekom programske godine fotografira se 20 izložbi i taj je dio programske aktivnosti iznimno važan za muzejske publikacije, ali i za promociju i prezentaciju aktivnosti. Budući da Muzej nema zaposlenog fotografa, fotografiranje izložbi provode vanjski suradnici, profesionalni fotografi. Nadalje, Odjel prikuplja i dokumentira sve objave u tiskanim i internetskim medijima o muzejskim zbivanjima, i upravo je ta građa važan alat pri evaluaciji programa, prilikom izvještavanja, ali i osnova za bilo kakve projekte koji bi uključivali razvoj publike.

Iznimno važan segment aktivnosti Odjela je rad s korisnicima, poput pružanje informacija o muzejskim programima, izdanjima i fundusu te davanje dokumentacijske građe na uvid.

U 2025. godini nastavlja se digitalizacija Arhiva Ivana Picelja i Arhiva izložbi MSU-a, u skladu s doznačenim sredstvima. MSU-u doniran je i dio arhiva Dimitrija Bašičevića Mangelosa, koji se nalazi u planu digitalizacije, zajedno s arhivom CEFET-a, kojeg je Bašičević vodio. Digitalizacija se provodi na skeneru u Muzeju, a građa se obrađuje i podaci se, kao i fotografije, unose u bazu podataka.

U povodu 50 godina osnivanja Grupe šestorice autora, planira se osmišljavanje šetnje po širem centru Zagreba i Novom Zagrebu posvećena umjetnicima. Šetnja, koja će se baviti i poviješću grupe, ali i poviješću zagrebačke scene, bit će besplatna građanima Grada Zagreba i publici od svibnja do studenog 2025. godine. U šetnji će se koristiti digitalizirana građa iz Dokumentacijskog i informacijskog odjela MSU.

1.2.5. Audio-vizualni odjel

Voditeljica: Ivana Kancir, muzejska savjetnica

Audiovizualni odjel MSU-a primarno se sustavno bavi produkcijom audiovizualne građe – dokumentarnog videa svih programskih djelatnosti što uključuje snimanje i montažu, obradu i pohranu video materijala nastalog u produkciji MSU-a. U skladu s godišnje dodijeljenim sredstvima kontinuirano dokumentira i arhivira muzejske aktivnosti (izložbe, edukativne programe, predavanja, okrugle stolove, performanse, akcije, prezentacije, konferencije, itd.). Vezano isključivo na tehničke i materijalne mogućnosti, Odjel priprema vizualnu dokumentaciju muzejskih odjela za prezentaciju te podupire produkciju filmova i video radova.

U temeljnu djelatnost odjela spada i zaštita, pohrana i obrada tj. digitalizacija audiovizualne građe nastale u produkciji Muzeja, prvenstveno starijeg datuma nastanka na danas tehnički zastarjelim nosačima. Djelatnost Odjela je i kontinuirani rad na stručnom usavršavanju djelatnika u vidu razmjene iskustava s vanjskim stručnim suradnicima na stručnim skupovima i seminarima da bi se stekao uvid u primjere dobre prakse.

Program rada Audio-vizualnog odjela koji sustavno radi na realizaciji dokumentarnog videa s godišnjom muzejskom produkcijom, predstavlja javnu potrebu u kulturi zbog produkcije primarne i sekundarne dokumentacije kojom kontinuirano širi i nadopunjuje muzejski arhiv kao mjesto istraživanja i diseminacije informacija. Arhiva dokumentarnog videa programske djelatnosti MSU-a ujedno predstavlja i polazišnu točku svih kasnijih produkcija filmova i videa o djelatnosti kuće.

Za sljedeću je godinu u planu realizacija video dokumentacije za tri velike i dvanaest manjih izložbi, te za nekoliko intervencija u izložbenom prostoru.

Budući da MSU nema snimatelja u radnom odnosu, a općenito ima problem vezan uz tehničke aspekte realizacije, za sve potrebe snimanja i montiranja te finalne realizacije video dokumentacije angažira se vanjski stručni djelatnik – diplomirani snimatelj/ica s višegodišnjim i priznatim iskustvom rada u području produkcije videa i vizualnih umjetnosti.

1.2.6. Knjižnica

Voditeljica: Jasna Jakšić, viša kustosica i dipl. knjižničarka
Zrinka Ivković, dipl. knjižničarka

Djelatnost knjižnice MSU-a obuhvaća sustavno prikupljanje publikacija o suvremenoj umjetnosti u Hrvatskoj i svijetu – stručnih monografija i periodike, međuknjižničnu razmjenu, rad s korisnicima kao i izradu bibliografija i bibliotečnih pomagala za muzejske publikacije.

Nabava i obrada građe

Knjižnica programom nabave prikuplja stručne monografije i periodiku za potrebe stručnog osoblja MSU te vanjskih korisnika. Time nadopunjava fond koji okuplja najiscrpniju literaturu iz područja suvremene umjetnosti u Hrvatskoj i svjedoči o iznimnoj izlagačkoj povijesti MSU-a. Sukladno mogućnostima, za Zbirku rijetkih i starih izdanja otkupljuju se autorske i rijetke publikacije. Na taj način se posebno vrijedna građa zadržava u Republici Hrvatskoj. Građa se nabavlja kupnjom, međuknjižničnom razmjenom i donacijama. Kupnja, uz nabavu stručnih i znanstvenih publikacija te monografija, obuhvaća i pretplatu na stručne i znanstvene časopise iz Hrvatske i inozemstva. Međuknjižničnom razmjenom se obogaćuje knjižnični fond, i istodobno se diseminiraju muzejske publikacije i katalozi. Sva građa se upisuje u bazu K++ i stručno obrađuje. U 2025. godini planirano je omogućiti javno dostupnim katalog knjižnice na mrežnim stranicama muzeja.

Rad s korisnicima

Knjižnična je građa dostupna korisnicima za rad u čitaonici uz prethodnu najavu. Osim uvida u građu, osoblje knjižnice informira korisnike o građi te im sugerira daljnju literaturu za potrebe istraživanja. Knjižnična građa dostupna je na upit i svim posjetiteljima muzeja. Trenutno korisnici nemaju mogućnost pretraživanja knjižničnog kataloga, kao i digitalne zbirke muzejskog kataloga. U 2025. planirano je omogućiti javno dostupnim katalog knjižnice na mrežnim stranicama muzeja.

Posebni programi

Stručni skup Maj 2025 o izložbama-akcijama Grupe šestorice autora u povodu 50 godina od prve izložbe-akcije. Grupa šestorice autora (Mladen Stilinović, Vlado Martek, Boris Demur, Željko Jerman, Sven Stilinović, Fedor Vučemilović) svojim je izložbama-akcijama obilježila kraj sedamdesetih i početak osamdesetih godina u Zagrebu. Svoje su radove, koji su često negirali institucionalni okvir, izlagali u javnom prostoru, na gradskim trgovima i kupalištima, izazivajući neposredne reakcije publike. Izdavali su i časopis-katalog Maj 75 oko kojeg su okupili brojne prijatelje i suradnike. Časopis se nalazi u Knjižnici MSU i u potpunosti je digitaliziran. Neki od članova grupe, poput Mladena Stilinovića ili Vlade Marteka, postigli su zavidnu međunarodnu karijeru

Skup će okupiti novu generaciju stručnjaka iz Hrvatske, šire regije i inozemstva te će uključivati tematske šetnje po lokacijama prvih izložbi-akcija. Kao pozvani predavači izlagat će Adair Rounthwaite, Miško Šuvaković, Daniel Grün, Dubravka Đurić, Suzana Marjanić, Branka Stipančić i Darko Šimičić. Program će se ostvariti u suradnji sa Subversive festivalom i platformom 1 posto za grad. Osim toga, razvit će se posebna pješačka tura o Grupi šestorice autora za široku publiku koja će jednom mjesečno biti besplatna za građanstvo.

1.2.7. Odjel zaštite i restauracije

Voditeljica: Mita Pavić, konzervatorica-restauratorica savjetnica
Leda Grabičanin, konzervatorica-restauratorica
Tomica Paradi, konzervator-restaurator

Rad Odjela zaštite i restauracije sastavni je dio izložbenih programa MSU planiranih za 2024. Odjel sudjeluje u pripremama izložbi i održavanju Zbirke aktivnom i preventivnom konzervacijom i restauracijom. Važan segment rada Odjela analize su materijala koje se provode u suradnji sa znanstvenim institucijama. Djelatnici Odjela redovito aktivno sudjeluju na stručnim skupovima i radionicama s izlaganjima i zbog praćenja aktualnosti u struci.

Preventivna zaštita muzejskog fonda kao osnovna aktivnost podrazumijeva osiguravanje uvjeta pohrane i izlaganja. Preventivnu zaštitu i konzervaciju čine kontrolirani mikroklimatski uvjeti, upo-

treba odgovarajućih inertnih i prilagođenih materijala za čuvanje i opremanje svih vrsta medija, te izradu izložbenih kopija za najosjetljivije materijale. Velik broj djela iz fundusa MSU izveden je u nestabilnoj tehnici i tehnologiji te ih je dozvoljeno izlagati ograničeno i vremenski vrlo kratko. Standardna je praksa izlaganje kopija najosjetljivijih djela. U planu je izrada izložbene kopije rada Željka Jermana, *Moja godina* iz 1977.

Preventivna zaštita obuhvaća manipulaciju i način pakiranja umjetnina prilikom transporta, kao i pažljiv odabir načina opremanja za pohranu u čuvaonicama. Načelno u opremu spadaju različite vrste folija za zamatanje, beskiselinski papiri i mape, spužve, magneti za izlaganje papirne građe, muzejsko staklo s UV zaštitom i ostala potrebna oprema. U planu je izrada police za čuvanje djela velikih dimenzija iz Zbirke slikarstva na valjcima od stiropora izrađenima po mjeri.

Gotovo svi muzejski programi zahtijevaju konzervatorsko-restauratorsku obradu, pripremu i opremanje građe za izlaganje pa će se određen broj radova uokvirivati (distanceri, muzejsko staklo, beskiselinska podloga). Najveći dio djelatnosti se obavlja u Odjelu ali tip građe koju čuva Muzej podrazumijeva interdisciplinarnu suradnju pa treba predvidjeti sredstva za angažman vanjskih suradnika specijaliziranih za određena područja i materijale.

U sklopu programa konzervacije-restauracije provest će se zahvati na djelima predviđenima za izlaganje u sljedećoj godini, a koja nisu u prezentabilnom stanju. Također, nastaviti će se sa zahvatima na odabranim djelima iz fundusa MSU sukladno stanju i prioritetima. Muzeju suvremene umjetnosti pripadaju eksteriorni objekti koji se nalaze na platou ispred muzeja koji zahtijevaju kontinuirani nadzor i održavanje.

Svake godine je potrebno predvidjeti sredstva za redovitu dezinfekciju pojedinih dijelova fundusa u suradnji s Institutom Ruđer Bošković. Pregledom je utvrđeno da je potrebno podvrgnuti gama zračenju 215 djela iz Zbirke slikarstva i pet djela iz Zbirke skulpture.

Važan dio programa su istraživanja i analize materijala u suradnji sa znanstvenim institucijama kao što su Institut za znanost i tehnologiju u umjetnosti (Institut für Naturwissenschaften und Technologie in der Kunst) ALU u Beču, Prirodoslovni laboratorij Hrvatskog restauratorskog zavoda i Centar za forenzična ispitivanja, istraživanja i vještačenja "Ivan Vučetić". Nastavlja se suradnja sa Sveučilištima u Splitu i Zagrebu. Na godišnjoj razini se radi nadogradnja baze podataka Sonda, prilagođene potrebama MSU-a, u kojoj se vodi konzervatorsko-restauratorska dokumentacija. Odjel zaštite i restauracije nastavlja sa sakupljanjem stručne literature iz polja zaštite suvremene umjetnosti, a većina tih naslova je dostupna samo u muzejskoj knjižnici.

Odjel sudjeluje na stručnim skupovima pa je tako u planu sudjelovanje na skupu muzejskih konzervatora-restauratora koji svake godine organizira Sekcija konzervatora-restauratora HMD-a.

1.2.8. Odjel za programsko-izložbenu djelatnost

Ljeto u MSU

Autor koncepta i urednik programa: mr.sc. Branko Kostelnik

Plesne izvedbe: Silvia Marchig, Sonja Pregrad, Iva Nerina Sibila, Tea Kantoci

Urednik filmskog programa: Zlatko Vidačković

Urednik književne tribine: Andrija Škare

Vrijeme održavanja: lipanj/srpanj 2025.

Mjesto održavanja: Garaža MSU i sjeverni plato kod Dvostrukog tobogana

Ljeto u MSU jedno je od značajnih kulturnih i umjetničkih događanja tijekom ljetnih mjeseci u Zagrebu. Program nudi presjek aktualnih događanja na multidisciplinarnoj sceni, obuhvaćajući umjetnost Zagreba, Hrvatske i regije kroz spoj glazbe, filma, književnosti te vizualne i izvedbene umjetnosti. Multimedijски program 'Ljeto u MSU' već 11 godina održava se prema konceptu '5 u 1,' koji uključuje izložbe, plesne izvedbe, filmske projekcije, književne tribine i koncerte. Program „Koncerti u MSU“ na sjevernom platou kod Dvostrukog tobogana sastoji se od nastupa najboljih rock i art bendova regije, tijekom šest subota u lipnju i srpnju 2025. godine.

Line-up 12. Ljeta u MSU, prema mnogima, jedan je od najboljih i najatraktivnijih u posljednjih nekoliko godina. Držeći se temeljnih postavki naše koncepcije – kvalitete, aktualnosti, perjanica regionalnog rocka te poetike koja korespondira sa suvremenim senzibilitetom i misijom MSU – ponovno smo okupili tim respektabilnih imena regionalnog art/indie rocka, potvrđujući da je „Ljeto u MSU“ kontinuirano kvalitetan multimedijalni festival i pop-kulturni brend u regiji. Program počinje 6. lipnja s nastupom međunarodnog izvođača iz art rock žanra. Slijedi 13. lipnja Urban, najpopularniji hrvatski art pop izvođač i autor. Vojko V., koji je postao vodeće ime hrvatske hip hop scene posljednjih godina, nastupa 20. lipnja. Legendarna Josipa Lisac, priznata kao najbolja hrvatska rock pjevačica svih vremena, nastupit će 27. lipnja. Pips, Chips & Videoclips, zagrebački art rock bend, svirat će 4. srpnja. Program završava 11. srpnja nastupom Leta 3, lidera hrvatske i regionalne indie/art rock scene.

Popratan program uz koncerte uključuju izložbu Andreje Kulunčić, zatim filmski program koji će se sastojati od najboljih filmova sezone 2024/25, prikazanih u dvorani Gorgona, dok će književne tribine okupiti istaknute autore kao što su Vlatka Basioli, Ivana Rogar, Mima Juračak, Ksenija Kušec, Lucija Butković, Dorta Jagić, Dinko Mihovilović, Marina Vujčić, Igor Ivko i Milko Valent, koji će raspravljati o ulozi književnosti u modernom vremenu. Uz to, „Antisezona – ples u Gorgoni“ nastavlja s prezentacijom suvremenog plesa, predvođena renomiranim hrvatskim plesnim umjetnicama. Ovaj projekt naglašava intermedijalnu, inkluzivnu i eksperimentalnu prirodu plesa, s posebnim fokusom na interaktivnu komunikaciju s publikom, pružajući jedinstveno iskustvo kroz cijelu sezonu.

ANTISEZONA – ples u Gorgoni 2025

Program osmišljavaju i provode Silvia Marchig, Sonja Pregrad, Iva Nerina Sibila, i Tea Kantoci.

ANTISEZONA – ples u Gorgoni cjelogodišnji je projekt kontinuirane prezentacije i kontekstualizacije suvremenog plesa i srodnih izvedbenih praksi u Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu, koji su kreirale četiri renomirane hrvatske plesne umjetnice: Silvia Marchig, Ana Kreitmayer, Sonja Pregrad, Iva Nerina Sibila i Zrinka Šimičić Mihanović, u suradnji s voditeljima dvorane Gorgona. Ovaj projekt omogućava umjetnicama da produciraju vlastite radove kao ženski kolektiv uzajamne produkcijske podrške, unatoč kompleksnim i nepovoljnim uvjetima na nezavisnoj plesnoj sceni. Kroz Antisezona projekt, one istovremeno otvaraju prostor drugim umjetnicima sa scene – kolegama, mladima, inozemnim gostima i umjetnicima iz drugih medija.

Antisezona tako postaje novo žarište suvremenog plesa i izvedbenih praksi u Zagrebu, aktivirajući dvoranu Gorgona kao prostor plesa, te predstavlja inovativni model suradnje između institucije i umjetnika nezavisne plesne scene. Specifičnost autorskog pristupa Antisezone je ples kao kontekstualno osjetljiva, intermedijalna, inkluzivna, eksperimentalna i suradnička umjetnost, s posebnom pažnjom na komunikaciju (uživo i online) s publikom kroz razgovorne i interaktivne sadržaje.

Nastavno na šestogodišnje uspješno djelovanje u kojem je kroz program predstavljen niz lokalnih i međunarodnih plesnih umjetnika te se sustavno i ciljano razvijala publika koja je dvoranu Gorgona i MSU prepoznala kao mjesto kvalitetnog i inovativnog susreta sa suvremenim plesom, predlaže-mo program Antisezone 25.

Kao i do sada program se sastoji od pet blokova po 4 - 5 dana kroz 2025. godinu. Zasniva se na afirmaciji i razvoju stabilnijeg okvira za produkciju i prezentaciju suvremenog plesa, omogućen partnerstvom institucije MSU i umjetničkih organizacija Divert, Kik Melone i Objekt plesa. Program uključuje premijerne naslove domaćih umjetnica_ka, međunarodne suradnje i prezentacije internacionalnih umjetnica_ka, kontinuiranu prezentaciju predstava Antisezone (reprizne predstave), nastavak podrške mladoj sceni i razvoja participativnih i diskurzivnih programa.

Kino na rubu

Urednica i voditeljica programa: Miranda Herceg

Kino na rubu je programski filmski ciklus Muzeja suvremene umjetnosti kojim se predstavljaju suvremeni hrvatski autori koji djeluju na rubu filmskog roda, prelazeći svojim autorskim izričajem kroz animirani, eksperimentalni, dokumentarni i igrani film. Radove koje obuhvaća ovaj program

karakterizira naglašen likovni izraz, snažni autorski postupci i tehnike, immanentna povezanost i likovne i filmske umjetnosti, raznolikost umjetničkih izričaja i medija, visoki umjetnički standardi u izražavanju filmskih vizija, slobodniji narativni pristup, na rubu filmskog roda, u hibridnoj sintezi animiranog i eksperimentalnog filma.

Programom se razvija još jedan prostor prezentacije animiranog i eksperimentalnog filma u Zagrebu, u dijalogu s institucijom koja posjeduje resurse, otvarajući mogućnost stabilnijeg planiranja i provedbe, a time i vidljivosti samog programa. Pridonosi se raznolikosti ponude Muzeja i decentralizaciji kulturnih događanja u Zagrebu (prostorno - na rubu). Intencija je kroz ovaj program napraviti platformu za uključivanje, prezentiranje i umrežavanje raznih obrazovnih institucija iz područja animiranog i eksperimentalnog filma i srodnih umjetničkih organizacija i producerskih tvrtki.

Nakon uspješno provedena dva izdanja programa Kino na rubu koji su realizirani kroz više tematskih blokova i uključili brojne stručne goste (Darko Bakliža, Petra Zlonoga, Martina Meštrović, Marko Meštrović, Vanja Andrijević, Ante Zlatko Stolica, Ivan Ramljak, Vladislav Knežević, Dan Oki, Vjeran Šalamon i dr.), koje je pratila brojna zainteresirana šira i stručna publika, studenti Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu Odsjek za Animirani film i nove medije, studenti Sveučilišta VERN studija Film, televizija i multimedijско oblikovanje i studija Transmedijakse dramaturgije, polaznici filmske škole Kino kluba Zagreb, te studenti Studija dizajna pri Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, kolegiji Fotografija i film i Vizualna kultura, pokazalo se izuzetno uspješnim pozivati studente da u sklopu terenske nastave, uklope filmske projekcije i popratne tribine koje im se ili formom ili tematski uklapaju u sadržaj kolegija, približavajući tako novoj publici i budućim autorima formu, proces rada na filmu, plasman filma te tematiku i širi društveni kontekst djela. Prezentirajući i ukazujući ovim programom i na uspješnost hrvatskih kratkometražnih filmova, studentima se također daje motivacija i samopouzdanje u njihovom učenju i rastu, stvarajući tako platformu za razvoj novih filmskih autora i filmske publike usmjerene ne samo prema dugometražnom igranom, nego i prema kratkometražnom, dokumentarnom, eksperimentalnom i animiranom filmu.

Program se provodi tijekom cijele godine prateći akademsku godinu. Sastoji se od pet tematskih filmskih blokova koji uključuju projekcije filmova i razgovore s gostima.

Programom se predstavljaju hrvatski filmski autori, umjetničke organizacije, obrazovne institucije i filmske producerske kuće s ciljem umrežavanja ideja i praksi te stvaranja nove publike i razvoja novih filmskih autora.

Kino na rubu 2025, tematski blokovi i gosti:

Iz rakursa mentora i studenta – gosti Darko Kreč, Jelena Oroz, ALU

Iz rakursa kreativne zajednice – Kino klub Zagreb, gošća Dalija Dozet

Iz rakursa autora i producenta – Studio Pangolin, gošća Ana Hušman

Iz rakursa koprodukcija – Studio Adriatic Animation, gost Draško Ivezić

Iz rakursa eksperimentalnog dokumentarista – gost Silvestar Kolbas

Svaki tematski blok ugošćuje glavnog govornika – nositelja teme, uz njega gostuju još jedan ili dva gosta. Blok Iz rakursa mentora i studenta ima dva nositelja teme.

1.2.9. Izdavačka djelatnost

Publikacije MSU-a pružaju jedinstvenu i nezamjenjivu platformu za razvoj stručnosti i znanja u muzejskom području. Usto, riječ je o djelima koje nadopunjavaju i nadograđuju tranzitornu prirodu izložbi te dodaju kulturološku kvalitetu i relevantnost realiziranog programa. Također, publikacije ostaju trajna vrijednost koja se upisuje u baštinu i simbolički kapital Muzeja. Na koncu, publikacije izgrađuju i podižu stručne kapacitete muzejskih kulturnih radnika, a oblikovanjem dodaju vrijednosti specifičnom brendiranju Muzeja.

autorica: Martina Munivrana
urednica: Sonja Briski Uzelac

Knjiga je prva monografska obrada stvaralaštva Brede Beban, umjetnice koja do početka 1990-ih djeluje u Hrvatskoj i čiji je rad neizostavan u historiografiji inovativnih i konceptualnih umjetničkih praksi na području bivše Jugoslavije. Budući da je od početka 1990-ih do svoje prerane smrti, Breda Beban živjela i radila Velikoj Britaniji, njezin kompleksan opus razmatra se u terminima raseljenog kulturnog nasljeđa, detaljno analizirajući referencijalno polje njezinih radova, odnosno geopolitički i kulturni kontekst u kojemu nastaju. Autobiografskim refleksijama u djelu Brede Beban pristupa se s pozicija feminističkih kritika kategorija identiteta, te opravdano taj opus pozicionira s obzirom na uvide postkolonijalnih i dekolonijalnih teorija.

„Rukopis *Hibridno tijelo izvedbe: Breda Beban* spada u tip djela koje na inovativan i kompleksan način odgovaraju na zahtjeve kulturne zajednice koja se bavi suvremenim umjetničkim praksama, njihovim performativnim izvedbama i istraživanjima kao i multimedijalnom umjetnošću unutar dramatskih zapleta suvremenog društva i njihovih kulturnih i društvenih implikacija. Djelo predstavlja prvo cjelovito istraživanje umjetničkog opusa vizualne umjetnice Brede Beban u nas i u svijetu. Konceptualno je osmišljeno na način da se u skladu s nosivom nakanom autorice u prvom dijelu rada naziva 'Život i stvaralaštvo Brede Beban' prikaže i interpretira njezino stvaralaštvo mnogostrukim izvidima i izvorima te osobnom i geopolitičkom kontekstualizacijom, da bi se potom, u drugom dijelu pod naslovom 'Breda Beban u kontekstu feminističke i postkolonijalne teorije' (Biljana Kašić) teorijski pozicionirala i valorizirala njezina umjetnička pozicija u kontekstu suvremenih feminističkih i postkolonijalnih promišljanja. Stoga i sama sadržajna matrica korelira s tim konceptom. Rukopis sadrži nekoliko potpoglavlja znanstveno-stručne analize, ali najrazvidnije razdiobe su kod drugog poglavlja pri čemu je posebno vrijedno pozornosti potpoglavlje 'Postkolonijalno tijelo izvedbe u kontekstu ženske izvedbe vizualne umjetnosti', ' koje u svakom pogledu predstavlja teorijski novum'. Monografija je ilustrirana fotografijama Borisa Cvjetanovića i Goranke Matić.

Monografija Andreje Kulunčić

autori tekstova: Amanda de la Garza Mata (Meksiko), Anca Verona Mihulet (Rumunjska/Južna Koreja), Katharina Schlieben (Njemačka), Miško Šuvaković (Srbija), Martina Munivrana (MSU)
Urednica: Martina Munivrana

U sklopu prve samostalne monografske izložbe priprema se opsežan monografski katalog umjetnice Andreje Kulunčić. Monografija donosi presjek tridesetogodišnjeg rada vizualne umjetnice Andreje Kulunčić, nastalih u razdoblju od 1999. do 2023. godine. Projekti autorice bave se temama društvene pravde, položajem žena u suvremenom društvu, pitanjem ilegaliziranih osoba, zatvorskim uvjetima, nepovoljnim tretmanom radnika i radnica, stupnjem tolerancije prema drugima, problemom stigmatizacije psihijatrijskih bolesnika, komercijalizacijom turizma, odnosom prema čitanju i knjizi, mogućnostima samoorganizacije zajednica i sl. Autori tekstova u katalogu su Amanda de la Garza Mata (Meksiko), Anca Verona Mihulet (Rumunjska/Južna Koreja), Katharina Schlieben (Njemačka), Miško Šuvaković (Srbija), Martina Munivrana. Tekstovima će autori kontekstualizirati rad Andreje Kulunčić unutar vremena i prostora u kojem su radovi nastajali. Tekstovi će obraditi: odabrane teme projekata, umjetničine geste, strategije suradnji sa zajednicama na kompleksnim projektima, kreiranje privremene zajednice tijekom produkcije i izvedbe projekta, načini na koji se procesi izvode, multidisciplinarne mreže koje umjetnica gradi, odabir različitih medija za izvedbu radova, pristup različitoj publici, taktički rad s PR kampanjama i javnim medijima informiranja, strategije korištenja prostora vidljivosti u neumjetničkim sredinama, taktička i gerilska djelovanja, participativnost radova, odnos prema galerijama i muzejima kao javnim prostorima vidljivosti, o konkretnim rezultatima radova unutar društvenog i političkog konteksta, cenzurirani radovi, načini produkcije radova, samoorganizacija i sl. Dizajn monografije potpisuje Dejan Dragosavac – Ruta.

Monografija prvi put obuhvaća cjelokupno stvaralaštvo Andreje Kulunčić i postavlja njezin rad i umjetničku praksu u kontekst suvremenih globalnih umjetničkih zbivanja.

Monografski katalog: Podijeljeno vrijeme: Darko Fritz i Željko Serdarević (1987. – 1991.)

Urednica: Martina Munivrana

Djelovanje tandema Fritz / Serdarević retrospektivnom izložbom u MSU krajem 2024. predstavio se kao anomalija hrvatske likovne scene krajem 1980-ih. Interpretacijski naglasci izložbe bili su usmjereni na kolektivni model rada, intermedijalnost, izvaninstitucionalno djelovanje. Program djelovanja Studija Imitacija života uključivao je, uz glazbeno-scenske i likovne akcije i dizajn plakata, po kojima se Imitacija života najviše pamti. Strategija nadomještanja užitka u pojedinačnom umjetničkom djelu užitkom u sustavu organizacije i distribucije umjetničke produkcije imala je velikog uspjeha na sceni, svojim radom i umjetničkim djelovanjem Fritz i Serdarević trajno su obilježili hrvatsku likovnu scenu.

Monografski katalog, uz bogati vizualni prilog okuplja tekstove koji razotkrivaju kompleksnost njihova zajedničkog djelovanja kroz različite medije kojima se umjetnički dvojac služio. Monografija obrađuje različite aspekte rada umjetničkog dvojca Fritz – Serdarević. Autori tekstova su: Martina Munivrana (uvodni pregled), Marko Golub (Aspekti grafičkog dizajna), Sandra Križić Roban (Uloga medija fotografije u umjetničkim postupcima i strategijama), Leonida Kovač (Iščitavanje likovnih i izvedbenih radova u queer ključu), Goran Sergej Pristaš (Kazališni kontekst grafičkih i izvedbenih radova), Dalibor Davidović (Recenzija glazbene produkcije).

Monografska publikacija Kinematografije otpora 2018. – 2025.

Urednice: Leila Topić (MSU), Dina Pokrajac (Subverzivni Festival)

Autori tekstova: Branka Benčić, Greg de Cuir Jr, Marie Gueden, Bojan Krištofić, Regina Michel, Stevan Vuković

Publikacija *Kinematografije otpora 2018. – 2025.* rezultat je sedam izložbi realiziranih u istoimenom višegodišnjem muzejskom programu koji MSU razvija u suradnji Subversive Festivalom. Program predstavlja međunarodne filmske autorice i autore čiji opus nastaje na sjecištima strategija i praksi suvremene umjetnosti i filma, spajajući izražajne mogućnosti umjetničkog filma, filmskog eseja i otvorenosti eksperimentu. Kinematografije otpora zanimaju se za autorske pozicije koje se opiru srednjostrujaškim kanonima a odlikuje ih upravo intermedijalnost i intertekstualnost pristupa kao i otvorenost prema različitim temama. Otpor iz naziva projekta očituje se kao nalaženje novih modela i načina nasuprot uobičajenim modelima promišljanja medija filma, proširene fotografije te filmske i multimedijske umjetnosti. Do sada su u sklopu Kinematografija otpora bili prikazani opusi i video-instalacije umjetnica Maud Alpi (2018.), Sabine Mikelić (2019.) Nicole Hewitt (2021.), Jasmine Cibic (2023.), Nike Autor (2023.) i Milice Rakić (2024). U 2025. planira se predstaviti rad riječke umjetnice s bečkom adresom Luize Margan.

Publikacija sadrži intervju s umjetnicama koje su izlagale u MSU Black boxu tijekom sedmogodišnjeg izložbenog ciklusa. Usto, publikacija donosi i teorijske osvrtne o promjeni pojmova i kategorija (pokrenute) slike u digitalnom dobu s pratećim hibridnim izložbenim modelima uronjenosti (imerzije) u slike. Složen i robustan diskurs o temi imerzivnih ambijenata i multimedijskih instalacija traži multidisciplinarni odnosno interdisciplinarni pristup koji uključuje povijest umjetnosti, medijske i kulturne teorije, rodnu arheologiju, arhitekturu, književnost i filmsku teoriju. Stoga su za realizaciju publikacije, uz urednice Leilu Topić i Dinu Pokrajac, angažirani teoretičari i teoretičarke koji će pojmove reflektirati iz sedam realiziranih izložbi u MSU Black boxu tijekom sedam godina trajanja projekta. Angažirana pisci: Marie Gueden, francuska kritičarka Greg de Cuir Jr., sjevernoamerički filmski teoretičar, Branka Benčić, kustosica, Stevan Vuković, kustos, Bojan Krištofić, kustos i teoretičar, Regina Michel, njemačka kustosica i teoretičarka.

Publikacija će koristiti fotografsku dokumentaciju MSU-a realiziranu tijekom sedam izložbi Kinematografija otpora.

Publikacija „Mogućnosti '21 – '25“

Urednica: Leila Topić

Autori tekstova: Lovro Japundžić, Luja Šimunović, Bojan Krištofić, Renata Šparada, Robert Fleck, Kristoffer Gansing, Maud Maffei

Publikacija „Mogućnosti '21 – '25“ rezultat je višegodišnjeg suradničkog izložbenog projekta temeljenog na povezivanju MSU-a i zagrebačke Akademije likovnih umjetnosti. Izložbe u sklopu projekta „Mogućnosti“ predstavile su radove studenata i skorašnjih alumna zagrebačke ALU koji baštine i produbljuju sklonost, odnosno znatiželju prema kritičkom, eksperimentalnom i istraživačkom pristupu umjetnosti kakvu je poticao i promovirao kustos MSU-a Davor Matičević, osnivač i inicijator slavni „Mogućnosti za '71“, a koje su organski proizašle iz misije i vizije MSU-a.

Publikacija će objediniti i kritički predstaviti radove pet umjetnika i umjetnica, odnosno umjetničkog dvojca, koji su realizirali svoje izložbene projekte u platformi „Mogućnosti“. Svaki autor/ica odabrao je kustosa odnosno kritičara koji će pisati o specifičnostima pojedinog autorskog rukopisa. O Branimiru Štiviću (Mogućnosti za '21) pisat će kustos Lovro Japundžić, o dvojcu Andrej Beštak/Anja Leko (Mogućnosti za '22) pisat će Luja Šimunović, o Željku Beljanu (Mogućnosti za '23) Bojan Krištofić, dok će o Marti Katavić (Mogućnosti za '24) pisati Renata Šparada. U 2025., deliberativnim procesima radne grupe koja se sastoji od profesora sa zagrebačke Akademije likovnih umjetnosti (Josip Zanki, Nikola Ukić, Vlasta Žanić) odabrat će se umjetnik/ica i kustos – tekstopisac koji će zaključiti petogodišnji izložbeni ciklus „Mogućnosti“.

Tekstopisci su likovni kritičari odnosno kustosi mlađeg naraštaja koji će svojim tekstovima podcrtati najvažniji cilj projekta „Mogućnosti“ – a to je olakšavanje rada mladim autorima i o(p)stanak u profesionalnom umjetničkom polju. Uz domaće pisce, teorijski osvrt i nove uvide dat će i profesor Robert Fleck, predavač pri umjetničkoj akademiji u Düsseldorfu, Kristoffer Gansing, profesor umjetničkog istraživanja i direktor Međunarodnog centra za znanje o umjetnosti i Maud Maffei izvanredna profesorica prakse i teorije umjetnosti na Université Paris 1 Panthéon-Sorbonne.

4. KOMUNIKACIJE S JAVNOSTIMA I RAD S PUBLIKOM

1. Komunikacijski plan promocije programa, koji uključuje:

a. Osnovne strategije komunikacije i glavne poruke (komunikacijska koncepcija)

Glavne komunikacijske poruke za 2025. godinu temelje se na ključnim ciljevima, a komunikacijski plan bit će usmjeren na promociju izložbi, edukativnih i ostalih programa, uz osiguranje pravovremenog informiranja javnosti te stvaranje novih i zadržavanje postojećih publika. Posebna pažnja bit će posvećena jačanju povezanosti sa zajednicom, od lokalne do međunarodne razine, kao i promociji međunarodnih suradnji s muzejskim institucijama poput MoMA-e u New Yorku, Universalnoga muzeja Joanneuma u Grazu i Muzeja animacije u Hangzhouu (Kina) kao i sudjelovanje u međunarodnoj mreži L'Internationale. Pomoću te mreže Muzej aktivno sudjeluje u različitim inicijativama, uključujući međunarodni projekt Museum of the Commons (MoC) financiran iz programa Kreativna Europa.

Komunikacijska strategija za 2025. godinu bit će usmjerena na promociju ključnih izložbi, uključujući velike samostalne izložbe Andreje Kulunčić i Jana St. Wernera, kao i postav *Zbirka kao glagol* te završnu dionicu postava pod radnim naslovom *Cvijeće – ne cvijeće – nešto treće*. Poseban naglasak stavit će se na izložbu iz fundusa u MoMA-i, suradnju na projektu Universalnoga muzeja Joanneum, te izložbu posvećenu povijesti Animafesta u Muzeju animacije u Hangzhouu. U sklopu projekta MoC, organizirat će se niz sadržaja kao što su izložbe, konferencije i pješačke šetnje povezane s umjetnošću u javnom prostoru, što će omogućiti daljnju razmjenu znanja i iskustava o društveno odgovornoj participaciji kulturnih ustanova u kontekstu izazova svakodnevnog života, poput ratova i klimatske krize, s posebnim naglaskom na razvoj koncepata klimatskih skloništa.

Uz glavne projekte, značajan dio strategije bit će posvećen promociji izložbi manjeg opsega iz ciklusa *Okidači*, samostalnim i tematskim izložbama u prostoru Black Box-a, kao i izložbama u sklopu programa Ateljea Kožarić i Zbirke Richter.

Kada je riječ o komunikaciji ostalih programa, osiguravamo adekvatnu vidljivost za sve aktivnosti, uključujući „kućne“ muzejske programe, kao i one koji nastaju u suradnji s raznim akterima umjetničke, kulturne i drugih scena. To obuhvaća ne samo vizualne umjetnosti, već i druga područja suvremene umjetnosti koja Muzej predstavlja, poput koncerata, filma, plesa i slično. Posebna pažnja bit će posvećena promociji redovnih programa poput Ljeto u MSU, Antisezona i kino Metropolis.

b. Kanali komunikacije i metode

Tijekom 2025. godine primjenjivat ćemo kombinaciju različitih komunikacijskih kanala, odnosno integriranu komunikaciju kako bi se osigurala konzistentna poruka i maksimalan doseg, uz prilagodbu specifičnim interesima i potrebama ciljanih skupina. Stavljanjem akcenta na dvosmjernu komunikaciju muzej potiče interakciju s publikom, njezin angažman i dublju povezanost institucije i njezinih pratitelja i posjetitelja. Uz redovne aktivnosti, za 2025. godinu priprema i novu web stranicu i interaktivnu aplikaciju.

Glavne izložbe i programi bit će istaknuti kroz sveobuhvatnu marketinšku i PR komunikaciju, koristeći različite kanale i aktivnosti. Oglasne kampanje, uključujući *outdoor* oglašavanje u suradnji s Gradom Zagrebom, te prisutnost u medijima, na društvenim mrežama i međunarodnim platformama poput *e-fluxa*, bit će ključne za povećanje vidljivosti. Stavljajući naglasak na jedinstven i visokokvalitetan program, MSU objavljuje svoje sadržaje na više društvenih mreža: Facebook, Instagram i Youtube.

Medijske suradnje i pokroviteljstva omogućit će dodatnu promociju, dok će *hosting evenata*, press konferencije i objave za medije osigurati pravovremen protok informacija. Otvorenja izložbi, s posebnim događanjima za VIP goste i javnost, te posebna događanja poput Noći muzeja, Međunarodnog dana muzeja i slobodnog ulaza svake prve srijede u mjesecu za građanstvo, te za studente utorkom, bit će usmjerena na stvaranje nove publike. Dodatno, inicijative poput popusta

na cijenu ulaznica, tjednih *newslettera*, web stranice, društvenih mreža i distribucije pozivnica, sudjelovanje u platformi Plan for Culture, osigurat će informiranost publike.

c. Ciljane skupine

Kako bismo se u 2025. godini još više približili zajednici, razvijat ćemo specifičnu komunikaciju prilagođenu različitim segmentima posjetitelja. Primjeri segmentacije uključuju:

- prema dobi (npr. mladi i odrasli)
- prema dijeljenom iskustvu (individualna publika, obiteljska, grupna)
- prema životnom stilu (npr. publika izložbi, koncerata, plesa)
- prema obrazovanju (npr. stručna javnost, zainteresirana javnost, nova publika, škole)
- prema mjestu življenja (npr. kvart, Novi Zagreb, Zagreb, izvan Zagreba)
- prema životnim okolnostima (npr. ranjive skupine, izbjeglice, LGBT populacija, osobe s invaliditetom)
- prema profesionalnim potrebama (npr. mediji, diplomacija, biznis)
- prema kontekstu dolaska u MSU (npr. publika, klijenti, partneri)

Uz „normcore“ publiku (građani, turisti i sl.) temeljem ove segmentacije identificirali smo sljedeće ciljne skupine prema kojima stavljamo naglasak u komunikaciji:

- lokalna zajednica: stanovnici koji žive u neposrednoj blizini muzeja
- škole i obrazovne institucije: Škola za primijenjenu umjetnost i dizajn, Akademija likovnih umjetnosti, Akademija dramske umjetnosti, Arhitektonski fakultet, Filozofski fakultet
- organizacije u kulturi: muzeji, galerije, kazališta i kulturni centri, djelatnici u kulturi
- poslovna zajednica: tvrtke i poduzetnici zainteresirani za suradnju (sponzorstva i donacije, najam prostora)

Sadržaji zbirki i arhiva muzeja i aktualna događanja povezana s njima dostupni su online putem web stranice i stranica društvenih mreža muzeja. Neke od zbirki (Richer, Kožarić), programa (Ljeto u MSU) i odjela (MSU edukacija) imaju vlastite stranice na društvenim mrežama. Novu web stranicu, koja bi trebala biti implementirana tokom 2025. godine planiramo na način da zbirke i arhivi i muzejski programi budu maksimalno dostupni.

d. Pokazatelje uspješnosti komunikacije (posjećenost, vidljivost i sl.)

1. Praćenje broja posjetitelja na izložbama, radionicama, predavanjima i ostalim događanjima u muzeju. Povećanje posjećenosti, u usporedbi s prethodnim godinama, bit će ključni pokazatelj učinkovitosti komunikacijskih aktivnosti.
2. Analiza prisutnosti muzeja u lokalnim, nacionalnim i međunarodnim medijima, uključujući broj objavljenih članaka, intervjuja, reportaža i spominjanja u medijima. Posebna pažnja posvetit će se praćenju angažmana na društvenim mrežama, uključujući broj lajkova, komentara, dijeljenja i novih pratitelja.
3. Mjerenje aktivnosti publike putem muzejske web stranice, društvenih mreža i newslettera. To uključuje broj posjeta web stranici, klikova na objavljeni sadržaj na društvenim mrežama
4. Praćenje broja novih pretplatnika na newsletter i sudionika u edukativnim i posebnim programima kao što su radionice, tematske šetnje i predavanja.
5. Praćenje prihoda od prodaje ulaznica, suvenira, donacija i sponzorstava, što može poslužiti kao indirektni pokazatelj uspješnosti komunikacijskih aktivnosti.

1. Aktivnosti usmjerene na razvoj publike i uključivanje (lokalne) zajednice

Muzej kontinuirano razvija i provodi raznovrsne programe usmjerene na uključivanje različitih segmenata zajednice, s posebnim naglaskom na edukaciju, inkluzivnost i povezivanje s lokalnim stanovništvom. Provedba programa Prijatelja MSU-a, koji djeluje kao svojevrsno sekundarno muzejsko vijeće, jedan je od ključnih elemenata uključivanja zajednice. Osim toga, Muzej nudi besplatan program za seniore MSU Seniori, koji se održava dva puta mjesečno s posebno

osmišljenim sadržajima. Klub mladih MSU-a, aktivan sudionik brojnih EU projekata, dodatno doprinosi povezivanju muzeja s mlađom populacijom. Projekt draMSU inovativnim dramskim pristupom približava suvremenu umjetnost najmlađima, dok šetnja Novim Zagrebom ima za cilj ne samo educirati i osvijestiti važnost ovog dijela grada, već i potaknuti dijalog unutar zajednice.

Uz ove programe, Muzej aktivno radi na povezivanju s obližnjim školama i vrtićima, organizirajući cjelodnevne manifestacije za razne skupine. Program „Drugačiji i jednaki“ predstavlja edukativni i inkluzivni program usmjeren na rad s marginaliziranim skupinama, posebice osobama s invaliditetom.

Dodatno, provođenje niza participativnih programa u suradnji s Andrejom Kulunčić značajno će povećati vidljivost muzeja u zajednici i među različitim skupinama, potičući aktivno sudjelovanje i jačanje veza između muzeja i lokalne zajednice.

5. UNAPREĐENJA U UPRAVLJANJU USTANOVOM

– Unapređenje unutarnje organizacije ustanove

Kako bi se unaprijedila unutarnja organizacija ustanove, potrebno je provesti temeljitu reviziju postojećih odjela i funkcija. Taj proces uključuje detaljnu analizu trenutne organizacijske strukture s ciljem identificiranja potencijalnih preklapanja, neučinkovitosti i nedostataka u raspodjeli poslova. Na temelju rezultata ove analize, moći će se donijeti odluke o reorganizaciji odjela, uvođenju novih funkcija ili ukidanju onih koje su postale suvišne. Trenutno je u tijeku izrada nove sistematizacije radnih mjesta za ustanove u kulturi Grada Zagreba. Sva unapređenja unutarnje organizacije provodit će se u skladu sa zakonima. Jednako je važno jasno definirati odgovornost za svako radno mjesto da bi svaki zaposlenik imao jasnu sliku svojih zadataka i odgovornosti. Te promjene trebale bi rezultirati kvalitetnijom organizacijom rada, boljom koordinacijom između odjela te smanjenjem rizika od preklapanja zadataka i zastoja u radu.

– Izrada plana upravljanja, korištenja i modaliteta suradnje za prostore kojima upravlja ustanova ili za nove prostore u izgradnji

Posljedice potresa koji su pogodili Zagreb 2020. promijenili su uvjete poslovanja, a Muzej suvremene umjetnosti odgovorio je solidarno, ustupajući svoje prostorne kapacitete muzejskim institucijama čije su zgrade teško oštećene. Tako prostore Muzeja koriste djelatnici Muzeja za umjetnost i obrt, Hrvatskog školskog muzeja i Hrvatski prirodoslovni muzej i to na različite načine.

Zaposlenici Muzeja za umjetnost i obrt uglavnom koriste radne prostore koji su prilagođeni njihovim specifičnim potrebama. Hrvatski školski muzej koristi dio izložbenog prostora koji obuhvaća dvije dvorane – u jednoj je postavljena Pariška soba, dok je druga dvorana namijenjena povremenom održavanju edukativnih radionica u organizaciji muzeja. Hrvatski prirodoslovni muzej koristi poseban prostor za pohranu i čuvanje svoje knjižne građe.

Petnaesto izdanje Trijenala kiparstva, zbog posljedica potresa, održat će se u Muzeju suvremene umjetnosti. Kao suorganizatori, naši djelatnici i stručni odjeli imat će ključnu ulogu u organizaciji te važne manifestacije, osiguravajući potrebnu podršku za realizaciju izložbe. Time potvrđujemo svoju ulogu muzeja solidarnosti, pružajući podršku kulturnim institucijama u situacijama kada je to najpotrebnije.

U prostoru Zbirke Vjenceslava Richtera i Nade Kareš Richter redovito se održava seminarska nastava studenata Arhitektonskog fakulteta pod vodstvom profesora Idisa Turata. Ta suradnja proizašla je kao odgovor na potrebe koje su se pojavile uslijed pandemije i potresa, kada je bilo nužno pronaći odgovarajuće prostore za izvođenje nastave. Prostor Zbirke idealno je okruženje za provođenje nastave u manjim grupama studenata, a redovito održavanje nastave dodatno povezuje akademsku zajednicu i muzej, istovremeno naglašavajući ključnu ulogu muzejskih institucija u obrazovnom procesu.

6. UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA

VRSTA ZAPOSLENJA	Stanje na dan donošenja godišnjeg program rada i razvoja	Plan zapošljavanja tijekom godine	Plan odlazaka u mirovinu ili prestanka radnih odnosa na drugi način	Ukupno plan zaposlenih na dan 31. prosinca 2025.
Umjetničko i stručno osoblje	26	5	2	31
Upravljačko osoblje	2	0	0	2
Administrativno osoblje	6	3	1	9
Tehničko i pomoćno osoblje	12	7	1	19
Ostalo (navesti što): majstor rasvjete, majstor tona, pozorišni / scenski radnik	11	4	0	15
Ukupan broj zaposlenih na neodređeno vrijeme	57			
Ukupan broj zaposlenih na određeno vrijeme	1			
SVEUKUPNO	58	19	4	77

Obrazloženje potrebe za novim zapošljavanjima i radnim mjestima:

Muzej trenutno zapošljava 58 djelatnika, ali dosadašnja praksa jasno ukazuje na manjak kadrova u određenim odjelima. Taj nedostatak otežava planiranje, organizaciju posla i negativno utječe na kvalitetu realizacije programa. U sljedećoj godini planirana su zapošljavanja koja imaju za cilj ojačati Stručne odjele, Opći odjel i Tehničko-sigurnosni odjel, kako bi se postigli visoki standardi u realizaciji svih muzejskih programa, osiguralo kvalitetnije funkcioniranje muzeja i podržao njegov dugoročni razvoj.

U 2025. godini planirano je zapošljavanje 19 djelatnika. Četvero sadašnjih zaposlenika otići će u mirovinu i njihova će mjesta biti popunjena novim djelatnicima. Osim toga, predviđeno je popunjavanje dodatnih 15 novih radnih mjesta kako bi se ojačali ključni odjeli u muzeju. Najveći broj novih pozicija, njih deset, planirano je u Tehničko-sigurnosnom odjelu koji je odgovoran za održavanje zgrade i sigurnost posjetitelja. Taj odjel je godinama pogođen kadrovskim nedostatkom, što dovodi do poteškoća u održavanju zgrade, realizaciji programa i osiguravanju sigurnih uvjeta za rad. Nova zapošljavanja imaju za cilj poboljšati održavanje, a time i sigurnost zgrade, osigurati tehničku podršku u dvorani Gorgona i realizaciju svih muzejskih programa.

Dvoje novih djelatnika planirano je za Opći odjel, koji je odgovoran za administrativnu podršku i provođenje procesa nabave. Zbog povećanog opsega poslova, odjel ima poteškoća s pravovremenom i zakonitom provedbom nužnih postupaka. Nedostatak osoblja u Općem odjelu usporava administrativne procese, što negativno utječe na rad svih ostalih odjela u muzeju. I konačno popunjavanje tri nova radna mjesta u Stručnim odjelima – kustos pedagog, kustos dokumentarist i fotograf – značajno će pridonijeti postizanju visokih muzeoloških standarda u svim muzejskim aktivnostima.

Planirana zapošljavanja u 2025. godini usmjerena su na jačanje kapaciteta muzeja u odjelima koji su trenutno pod velikim opterećenjem. Zapošljavanja će osigurati bolju tehničku podršku i olakšati realizaciju svih muzejskih programa, što će pridonijeti stabilnom razvoju muzeja. Jačanje ključnih odjela, dugoročno će osnažiti poziciju Muzeja kao relevantne institucije u području suvremene umjetnosti.

Za sva ta radna mjesta planira se izvor financiranja – Grad Zagreb. Planirana zapošljavanja ili eventualne rasporede na radna mjesta unutar MSU-a, provest će se prema prethodno pribavljenoj suglasnosti gradonačelnika, sukladno uputama Gradskog ureda za kulturu i civilno društvo.

1. Umjetničko i stručno osoblje:

Planirano je ukupno pet zapošljavanja umjetničkog i stručnog osoblja, od kojih se dva odnose na popunjavanje postojećih radnih mjesta zbog odlaska u mirovinu dr. sc. Snježane Pintarić, voditeljice Zbirke slikarstva, i Nenada Lalovića, muzejskog tehničara (AV), dok se preostala tri odnose na nova zapošljavanja.

1. 1. Kustos pedagog u Odjelu za edukativnu djelatnost:

Odjel za edukativnu djelatnost osmišljava i provodi raznovrsne programe usmjerene na razvoj publike, koji prate izložbeni program muzeja. Programi obuhvaćaju različite formate prilagođene dobnim skupinama i interesima posjetitelja, poput kreativnih radionica, umjetničko-edukativnih programa i tečajeva, inkluzivnih programa, susreta s umjetnicima, stručnih vodstava, predavanja, okruglih stolova, simpozija, interdisciplinarnih projekata te projekata financiranih sredstvima europskih fondova. Trenutno je u Odjelu zaposlena samo jedna osoba, što nije dovoljno za kvalitetno i pravovremeno provođenje svih aktivnosti.

1. 2. Kustos dokumentarist u Dokumentacijsko i informacijskom odjelu:

Vođenje muzejske dokumentacije i obrada arhivske građe zahtijevaju visoku razinu stručnosti i pažnje. Kao vodeća institucija u području suvremene umjetnosti, Muzej uz umjetničke radove prikuplja, čuva i obrađuje iznimno vrijednu dokumentaciju i arhivsku građu, stoga je nužno da se svi stručni poslovi obavljaju prema najvišim standardima. Međutim, trenutno nedostaje stručna osoba posvećena tim zadacima, što čini zapošljavanje kustosa dokumentarista od ključne važnosti.

1. 3. Fotograf/Snimatelj u Audio – vizualnom odjelu:

Muzej trenutno nema zaposlenog fotografa/snimatelja, što predstavlja veliki nedostatak u svakodnevnom dokumentiranju umjetničkih radova, izložbenih postava i drugih programskih događanja. Dokumentiranje je jedna od ključnih aktivnosti muzeja, a zapošljavanje fotografa/snimatelja omogućit će kontinuirano i profesionalno praćenje te arhiviranje muzejske djelatnosti.

2. Administrativno osoblje:

Planirana su tri nova zapošljavanja u administraciji. Jedno se odnosi na popunjavanje radnog mjesta koje ostaje upražnjeno nakon odlaska Vesne Kovačević, dosadašnje financijske knjigovođe i blagajnice, u mirovinu. Preostala dva zapošljavanja predviđena su za nova radna mjesta.

2.1. Suradnik za nabavu

Nabava potrebnog materijala i opreme za održavanje zgrade te pripremu izložbi i ostalih programa provodi se sukcesivno tijekom godine, uglavnom uz angažman kustosa i tehničkog osoblja. Postupke nabave za predmete za koje je predviđeno sklapanje ugovora, kao i izradu, izmjene i objavu Plana nabave, obavlja pomoćnica ravnateljice, koja ujedno obavlja i poslove tajnika MSU-a. Na opisani način nije moguće provesti planiranu i objedinjenu nabavu koja bi omogućila znatne uštede financijskih sredstava i radnih kapaciteta. Također, bez voditelja nabave nemoguće je udovoljiti svim zakonskim uvjetima i odredbama koje zahtijevaju propisi o javnoj nabavi (među ostalim, vođenje registra ugovora zahtijeva angažman i vođenje evidencija na svakodnevnoj bazi). Temeljem navedenoga, planira se zapošljavanje suradnika za nabavu.

2.1. Glavni knjigovođa

Zbog opsežnih programskih aktivnosti i složenosti održavanja zgrade Muzeja, značajno se povećala količina dokumentacije koja zahtijeva računovodstvenu i financijsku obradu. S porastom složenosti poslova i potrebom za unapređenjem poslovnih procesa u računovodstvu, postala je nužna potreba za zapošljavanjem glavnog knjigovođe. Budući da se preraspodjelom poslova među postojećim zaposlenicima ne može osigurati redovito obavljanje svih zadataka, zapošljavanje na

tom radnom mjestu potpuno je opravdano. Doprinos glavnog knjigovođe uvelike će opravdati troškove povezanih s novim zaposlenjem.

3. Tehničko i pomoćno osoblje:

Planirano je ukupno sedam zapošljavanja tehničkog i pomoćnog osoblja, od kojih se jedno odnosi na popunjavanje postojećeg radnog mjesta zbog odlaska u mirovinu Biserke Lovrenšćak, zaposlene na radnom mjestu čistačice. Preostalih šest odnosi se na nova zapošljavanja.

3.1. Voditelj održavanja

Zapošljavanje voditelja održavanja nužno je zbog složenosti i zahtjevnosti održavanja zgrade Muzeja. Zgrada ima složene tehničke sustave i infrastrukturu koja zahtijeva kontinuiranu brigu, redovite preglede i često hitne intervencije u slučaju kvarova. Trenutno poslove održavanja organizira Voditelj tehničko-sigurnosnog odjela, međutim, obim i složenost tih zadataka nadilaze njegove postojeće odgovornosti. Voditelj održavanja je ključna osoba za kontinuirano praćenje stanja zgrade, organizaciju i nadzor svih radova te planiranje i optimizaciju troškova održavanja zgrade, što je ujedno i važan preduvjet za dugoročno očuvanje njene funkcionalnosti i sigurnosti, kao i za nesmetano odvijanje svih muzejskih aktivnosti.

3.2. Čistač

Planirano je zapošljavanje dvoje novih djelatnika na radnom mjestu čistača. Trenutni broj čistača nije dovoljan s obzirom na veliku površinu zgrade – 16.000 m² unutarnjeg i 20.000 m² vanjskog prostora. Intenzivan program muzeja, koji obuhvaća izložbe, kino projekcije, predstave i mnoge druge događaje, zahtijeva kontinuirano i kvalitetno održavanje prostora, što je s postojećim osobljem teško ostvarivo. Čistači/ce rade u dvije smjene, uključujući vikende, a često i prekovremeno. Zbog toga je zapošljavanje dodatnih djelatnika neophodno kako bi se osiguralo redovito i temeljito održavanje prostora muzeja te maksimalno osigurala čista okolina za posjetitelje i zaposlenike.

3.3. Domar

Zapošljavanje dodatnog domara nužno je zbog zahtjevnog održavanja zgrade i njezine okoline. S obzirom na veličinu i složenost objekta, potrebno je redovito održavati sve tehničke sustave, obavljati sve sitne popravke te sve češće hitno intervenirati u slučaju kvarova ili oštećenja. Trenutno je zaposlen jedan domar, međutim, za pokrivanje svih potrebnih svakodnevnih poslova, neophodno je zaposliti još jednog domara kako bi se osigurao nesmetan rad muzeja i očuvala kvaliteta zgrade.

3.4. Soboslikar

Zapošljavanje soboslikara postalo je nužno zbog kontinuirane potrebe za održavanjem zidova u izložbenim dvoranama i radnim prostorima. Trenutno u muzeju nemamo zaposlenog soboslikara, što povećava troškove produkcije izložbi i održavanja radnih i službenih prostora, jer se za te usluge moraju angažirati vanjske tvrtke. Zapošljavanje soboslikara smanjilo bi te troškove i omogućilo obavljanje poslova oslikavanja i popravaka oštećenih površina unutar muzeja.

3.5. Čuvar

Radno mjesto čuvara u muzeju ključno je za sigurnost umjetničkih djela koja se izlažu, odgovorni su za nadzor i zaštitu ne samo umjetničkih djela, nego i prostora i posjetitelja, uključujući prevenciju oštećenja, krađa i drugih nepoželjnih incidenata. Njihova prisutnost također pridonosi pozitivnom iskustvu posjeta. Trenutno su za potrebe čuvanja angažirani studenti, što predstavlja značajan trošak, stoga će zapošljavanje dva stalna čuvara u izložbenom postavu smanjiti te troškove i osigurati kontinuiranu zaštitu.

4. Ostalo:

Planirana su četiri nova zapošljavanja koja će osigurati kvalitetniju tehničku podršku za programe u dvorani Gorgona te poboljšati produkciju izložbenih programa.

4.1. Majstor svjetla

Majstor svjetla ključan je za održavanje i upravljanje rasvjetom u Dvorani Gorgona, AV studiju, izložbenim prostorima, RGBW rasvjetom te u drugim dijelovima muzeja. Njegove dužnosti uključuju namještanje rasvjete, zamjenu žarulja i reflektora, postavljanje scena, rad na rasvjetnom pultu tijekom programa te redovite preglede i otklanjanje kvarova. Rasvjeta je od ključne važnosti za osmišljavanje izložbi i programa, stoga zapošljavanje majstora svjetla osigurava visoku kvalitetu u realizaciji svih programa.

4.2. Majstor tona

Majstor tona zadužen je za brigu o razglasu u cijeloj zgradi muzeja, uključujući ton umjetničkih instalacija u izložbenim prostorima, razglas u višenamjenskoj Dvorani Gorgona, razglas u AV studiju te razglas za programe u ostalim dijelovima muzeja. Njegove dužnosti uključuju postavljanje tonske tehnike, rad na tonskom pultu, periodične preglede opreme, otklanjanje manjih kvarova i kontaktiranje servisa u slučaju potrebe. Složeni tonski sustavi višenamjenske Dvorane Gorgona, AV studija i pojedinih umjetničkih instalacija zahtijevaju stručnu osobu za njihovo pravilno funkcioniranje, stoga zapošljavanje majstora tona osigurat će kvalitetnu realizaciju programa.

4.3. Pozornički/scenski radnik

S obzirom na to da se u polivalentnoj Dvorani Gorgona gotovo svakodnevno održavaju različiti programi scenskog, izvedbenog i plesnog karaktera, zapošljavanje pozorničkog/scenskog radnika postalo je nužno. Poslovi uključuju pripremu i tehničku podršku programa, postavljanje i demontiranje scenskih elemenata, sudjelovanje u pomoćnim poslovima produkcije muzejskih programa te rukovanje opremom. Zapošljavanje dvoje djelatnika na tom radnom mjestu osigurat će nesmetano i profesionalno izvođenje svih događanja u dvorani te realizaciju muzejskih i drugih programa.

Godišnji plan usavršavanja i edukacija

Tijekom 2025. godine usavršavanje i edukacija djelatnika_ca planirana je na dvije razine:

- interna organizacijska kultura,
- unapređenje specifičnih znanja stručnih muzejskih djelatnika_ca.

Na internoj razini, razvojnim ciklusom organizacijske kulture svim zaposlenicima će se omogućiti: jasnoća trenutačne organizacijske kulture, veća jasnoća o svrsi i važnosti organizacijske kulture kako bi institucija koristila svoj puni potencijal, definiranje vrijednosti Muzeja koja upravljaju ponašanjima zaposlenika, opisivanje željenih i neželjenih ponašanja kreiranih na radionicama, osjećaj i iskustvo sudjelovanja u razvoju organizacijske kulture Muzeja, te veću jasnoću svoje uloge u procesu razvoja organizacijske kulture Muzeja i realiziranja poslovne strategije i ciljeva. Svrha razvoja interne organizacijske kulture je usklađivanje obrazaca ponašanja zaposlenika, a ishodi upravljanja organizacijskom kulturom su povećanje angažiranosti zaposlenika i unapređenje međusobne suradnje, jačanje integriteta, bolja poslovna učinkovitost, te veće zadovoljstvo zaposlenika i korisnika.

Uz rad na internoj organizacijskoj kulturi, potrebno je kontinuiranu provoditi ciljanu edukaciju djelatnika putem stručnih seminara, tečajeva i predavanja, kako bi stekli nova znanja, kao i naučili načine primjene znanja u svom svakodnevnom radu. U tom smislu planirana je edukacija kustosica, muzejskih tehničara_ki i restauratora_ica te djelatnika_ca unutar odjela Marketinga i Odnosa s javnošću.

Predložena zapošljavanja i kontinuirana edukacija zaposlenika_ca imat će pozitivan učinak ne samo na organizacijsku strukturu, nego i na poslovanje u cjelini, unaprijedit će profesionalne standarde, ali i odgovornost zaposlenika te kontinuirano razvijati pozitivan odnos prema izvrsnosti i timskom radu. U tom smislu provodit će se godišnje evaluacije realiziranih programa i rada kako bi se vrednovali projekti i programi, procesi realizacije, njihova uspješnost i definirale smjernice za daljnji rad.

7. TEKUĆE, INVESTICIJSKO ODRŽAVANJE I KAPITALNI PROJEKTI

Muzej je uključen u **projekt povećanja energetske učinkovitosti** velikih potrošača u Gradu Zagrebu, koji provodi Gradski ured za energetiku, s ciljem smanjenja iznimno visokih troškova energije za grijanje, hlađenje i rasvjetu. Energetski elaborat Instituta Hrvoje Požar pruža smjernice za ulaganja u napredne sustave grijanja, hlađenja i rasvjete. Ured za gospodarstvo, Odjel za energetiku, naručio je izradu studije izvodljivosti energetske obnove zgrade od Regionalne energetsko-klimatske agencije Sjeverozapadne Hrvatske (REGEA). Nakon toga planirana je izrada potrebne projektne dokumentacije i izvođenje radova, uključujući postavljanje fotonaponske centrale. Osim toga, zgrada će se modernizirati u skladu s najnovijim standardima energetske učinkovitosti, a projekt će obuhvatiti sanaciju krovišta, poboljšanje otpornosti fasade i drugih konstruktivnih dijelova zgrade. Tim projektom očekujemo da će se značajno povećati energetska učinkovitost zgrade, što će dovesti do smanjenja troškova za grijanje, hlađenje i rasvjetu. Planirana realizacija projekta je 2026.

S obzirom na to da su zgrada i ugrađena oprema starije od 15 godina, sve se češće suočavamo s kvarovima koje je teško otkloniti zbog zastarjele tehnologije i nedostupnosti potrebnih dijelova, stoga svi složeni sistemi zahtijevaju zamjenu i prelazak na novu tehnologiju. Godišnji **plan kapitalnih investicija za 2025.** godinu usmjeren je na hidroizolaciju ravnih krovova i terasa, uspostavu stabilnih mikroklimatskih uvjeta u izložbenim dvoranama i čuvaonicama, zamjenu izložbene rasvjete i obnovu LED pročelje, te modernizaciju informatičkog sustava.

Hidroizolacija ravnih krovova i terasa nužna je zato što je površina propusna i na mnogim mjestima dolazi do curenja u izložbene i druge prostore muzeja te čuvaonice. Muzej, u skladu s odobrenim sredstvima, provodi djelomične popravke da bi sanirao curenja, ali ti zahvati nisu otklonili problem. U planu je izrada projekta cjelokupne sanacije s detaljnim troškovnikom i projektantskom procjenom troškova. Nadalje, na vanjskim platoima su betonski i drveni podovi ispucali, a odvodni kanali su nefunkcionalni. U planu je izrada projekta sanacije s detaljnim troškovnikom i procjenom troškova sanacije. Uz navedeno industrijski, betonski i drugi podovi u zgradi se djelomično oštećeni i planirana je sanacija oštećenja. Usto, u planu je dovođenje u ispravno stanje umjetničke instalacije „Oči pročišćenja“ Mirosława Balke. Troškovi iznose 31.250,00 €, a radovi će se izvoditi tek po dogovoru s umjetnikom.

Nevrijeme u srpnju mjesecu 2024. godine prouzročilo je manja oštećenja na fasadi muzeja što je i sanirano. Kako bi se izbjegla slična oštećenja na drugim do sada neoštećenim dijelovima fasade potrebno je izraditi projekt sanacije polikarbonatne i alubond fasade muzeja s detaljnim troškovnikom i procjenom troškova sanacije.

Planirana je **sanacija postojećeg sistema ovlaživanja** zamjenom novom tehnologijom što bi omogućilo regulaciju vlage za vrijeme sezone grijanja. U tijeku je izrada projektne dokumentacije koja će biti osnova za provedbu odgovarajućeg postupka nabave.

Složena **rasvjeta izložbenog prostora** zahtijeva dnevne i tjedne preglede sistema, zamjenu lampi, zamjenu adresibilnih prigušnica, zamjenu PLC (Dalisa) čija je ispravnost nužna za adresiranje, namještanje rasvjete kao i za upravljanje pomoću računala. Protupanična rasvjeta je sastavni dio rasvjete izložbenog prostora i podliježe potrebi ispitivanja jednom godišnje prije čega je nužno zamijeniti neispravne baterije. Muzej je u 16. godini rada i očekuje se znatnije pregorijevanje halogenih žarulja, a time i potreba za zamjenom istih LED žaruljama. Halogene žarulje više nisu dobavljive, a zamjenske LED žarulje nisu u potpunosti odgovarajuće i višestruko su skuplje. RGBW rasvjeta prizemlja je u lošem stanju, a upravljanje RGBW rasvjetom fasade nije u funkciji. U cilju poboljšanja energetske učinkovitosti planirana je izrada ekspertize za sanaciju i unapređenje opće rasvjete novom LED tehnologijom. Napravljen je idejni projekt za sanaciju i unapređenje izložbene rasvjete. Procijenjena vrijednost je 1.347.941,19 €. Obavljena je prijava na poziv EU fonda Obnova javne kulturne infrastrukture.

LED ekran (južni i zapadni) izvan je funkcije, a radi se o medijskoj fasadi koja je dio izložbenog prostora i daje prepoznatljivost muzeja. Napravljen je idejni projekt zamjene postojećih ekrana novima. Obavljena je prijava na poziv EU fonda „Obnova javne kulturne infrastrukture“. Procijenjeni trošak iznosi 2.462.576,25 €.

Informatički sustav zahtijeva stalnu podršku administriranju sustava, održavanju poslužitelja, kupnju licenci operativnog sustava, programskog paketa Office, produljenje licenci antivirusnog programa kao i nadogradnju sustava i zamjenu dotrajalih hardverskih komponenti. Sva oprema u serverskoj sobi koja je ugrađena 2009. godine došla je do kraja životnog vijeka i više nema hardversku i programsku podršku proizvođača. Nužno je u sljedećoj godini nastaviti s investicijama, nabavu novih komponenti sustava i njihovu integraciju. Planirana je migracija lokalnog servera na Microsoft cloud uz uslugu Office 365. Zbog umreženja CNUS-a iz kojeg se upravlja sistemom grijanja-hlađenja, elektronsko-tehničkom zaštitom, vatrodojavom, razglasom, ispravnost poslužitelja i pripadajućih komunikacijskih ormara od ključne je važnosti za obavljanje programskih aktivnosti muzeja. Nužno je unapređenje IT sustava. Napravljen je idejni projekt zamjene zastarjele tehnologije novom i obavljena je prijava na poziv EU fonda „Obnova javne kulturne infrastrukture“. Procjena troška je 235.280,00 €.

Višenamjenska Dvorana Gorgona i AV studio s pratećim režijama i montažama opremljena je skupim uređajima koji trebaju redovni nadzor, preglede i popravke. AV oprema za rad poput projektora zahtijeva godišnju zamjenu setova lampi, žarulja za reflektore, ažuriranje programa, nadogradnju i zamjenu AV opreme i druge popravke. Zbog potrebe za modernizacijom dvorane, planira se izrada detaljnog plana obnove.

Uzimajući u obzir **planirani program za 2025. godinu**, kao i kapacitete i infrastrukturu Muzeja, koji je vodeća gradska i nacionalna institucija u području suvremene umjetnosti s posebnim fokusom na digitalnu umjetnost i medije, neophodna je nabavka nove multimedijalne AV opreme da bi se osigurala nesmetana realizacija planiranih aktivnosti. Uz raznolikost umjetničkih izričaja i širok spektar korištenih medija, neophodno je osigurati projektore, računala, zvučnike, multimedijske reproduktore i drugu AV opremu koja će omogućiti kvalitetnu provedbu planiranih izložbi, među kojima su samostalne izložbe Andreje Kulunčić "Učiniti svijet boljim mjestom", Jana St. Wernera, Rose Barbe, Martine Mezak, te tematske i problemske izložbe "Mreža motovunskih susreta", "Kinematografija otpora", "Genre Film Festival (GEFF) 1963-1969". Sve izložbe imaju visoke zahtjeve u pogledu AV opreme. Jednako važan segment su i edukativni programi koji će pratiti izložbe tematskim radionicama i drugim sadržajima. Za realizaciju ovih programa često su potrebna prijenosna računala, budući da se ne odvijaju samo u fizičkom prostoru muzeja, nego i u virtualnim okruženjima, kao i na terenu. Primjeri takvih aktivnosti uključuju programe u školama poput "Ruksak (pun) kulture" te tematske šetnje i umjetničke šetnje po gradu koje prate izložbe. Nadalje, kontinuirana briga o umjetničkim radovima u fundusu Muzeja zahtijeva osiguravanje tehničke opreme za njihovo adekvatno prikazivanje u postavu. Među istaknutim radovima koji zahtijevaju specifičnu opremu su "Don't Follow The White Rabbit / Ne slijediti Bijelog zeca" umjetnika OKO i GOLDO, te "The Dawn Chorus" umjetnika Damira Očka. Procjena troška je 96.435,33 €.

Godišnji **plan investicijskog i tekućeg održavanja** uključuje materijal i dijelove potrebne za održavanje cjelokupnog sistema grijanja, hlađenja i ventilacije neophodni su za popravak recirkulacijskih pumpi, ventila i automatskog upravljanja. Na nekoliko mjesta dolazi do propuštanja cjevovoda tople i hladne vode u sistemu grijanja i hlađenja, stoga je nužna zamjena oštećenih crnih cijevi novima. Ispravnost rada sistema, kao i zaštita zdravlja zaposlenika i posjetitelja, uvelike ovise o pravodobnoj zamjeni filtera na klima komorama, kao i o njihovom čišćenju i dezinfekciji, sve u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša (N.N. 110/07), člankom 50. Pravilnika o tehničkim normativima za ventilacijske ili klimatizacijske sustave (SL 37/88 i 38/89, NN 69/97 Čl.50)) koji se primjenjuju kao propis RH-e, temeljem članka 2. Zakona o normizaciji (NN 55/96, 163/03), Zakonom o zaštiti od požara (NN 58/93. Čl.18.), Zakonom o sanitarnoj inspekciji (NN 27/99.), te Pravilnikom o zaštiti na radu za radne i pomoćne prostorije i prostore (NN 6/84 Čl.133. i 42/05), Zakonom o zaštiti na radu (NN 59/96, 94/96 i 114/03) i Pravilnikom o zaštiti od požara ugostiteljskih objekata (NN 100/99).

Ispravnost sistema elektronsko-tehničke zaštite objekta ključna je za uspješan rad zaštitarske službe. Postojeći sustav video nadzora je zastario i nužno ga je zamijeniti novim, jer su kamere analogne, kvaliteta snimke je nezadovoljavajuća i nije moguće osigurati propisano vrijeme pohrane snimljenog materijala. Sustav protuprovalne zaštite također nije funkcionalan i zahtijeva zamjenu suvremenijom tehnologijom.

Zbog preseljenja Arhiva Tošo Dabac u Muzej i potrebe za dodatnim radnim mjestima u radnom prostoru na 3. katu i sobi muzejskih tehničara sukladno glavnom projektu niskonaponske instalacije (elektro, mreža, rasvjeta) potrebno je izvesti dodatne radove kako bi nova radna mjesta (dio njih je već popunjen) zadovoljila propise zaštite od požara i zaštite na radu. Prema projektantskom troškovniku procijenjeni trošak je 40.000,00 €.

Nadalje, **planirane su nabavke roba, radova, usluga i opreme**, prema godišnjem planu održavanja same zgrade i potrebama muzejske djelatnosti. U planiranju potreba za 2025. godinu vodilo se računa da ta planiranja budu strateška, odnosno da stavke rada budu učinkovite, a u isto vrijeme i ekonomične. Mali i hitni popravci se za sada ne mogu planirati, ali će se pojavom kvarova promptno rješavati.

Planirano je **redovito atestiranje i servisiranje** što uključuje dizala, pokretne stepenice, podizne platforme i scensku mehanizaciju i podliježe propisima za održavanje strojeva s povećanom opasnošću stoga je potreban redovni mjesečni servis od strane ovlaštenog poduzeća kao i jednogodišnje ispitivanje u skladu s Pravilnikom o sigurnosti dizala – NN br. 97/09, Zakonom o zaštiti na radu (NN br. 59/96, 94/96, 114/03, 86/08 i 75/09, Pravilnikom o tehničkim normativima za pokretne trake i stube za prijevoz ljudi SL br. 66/78 – NN br. 53/91. Scenska mehanizacija zahtijeva mjesečne preglede, podešavanja ovlaštene tvrtke za strojeve s povećanom opasnosti i pravovremene popravke. Upravljanje mehanizacijom dopušteno je samo obučanim osobama, a u slučaju neispravnosti mehanizacije može posljedično doći do ozljeđivanja osoblja, izvođača i gledatelja. Planirana je izrada projekta sanacije i ojačanja konstrukcije teretnih dizala.

Rolo vrata, automatska klizna vrata i PP vrata trebaju kvartalni ili polugodišnji servis specijalizirane tvrtke.

Održavanje sistema vatrodjave servisnim popravcima ovlaštenih tvrtki je ključno za dobivanje atesta i uspješnu provedbu ispitivanja. Ta ispitivanja potrebno je izvršavati polugodišnje i/ili 1x godišnje sukladno je čl.20 Zakona o zaštiti od požara NN 58/93, 33/05, 107/07, 38/09). Ispitivanje ručnih aparata za gašenje požara sukladno čl. 8. i 9. pravilnika o održavanju i izboru vatrogasnih aparata NN 35/95, 55/94 i evidencije propisane čl. 5. stavak 2. Nužno je obaviti ispitivanje boca pod tlakom stabilnog sistema gašenja požara FM 200.

Zbrinjavanje otpada i zaštita okoliša je vrlo važan segment rada tehničkog odjela na što je upozorila inspekcija MZOIP-a. Pravilno zbrinjavanje otpada uspostavljanjem ključnih brojeva otpada zahtijeva ulaganje u spremnike otpada, pripremu prostora za privremeno skladištenje sortirano otpada i ugovorne odnose s ovlaštenim tvrtkama za odvoz, zbrinjavanje i/ili uporabu pojedinih vrsta otpada. Potrebni su polugodišnji pregledi sistema koji koriste stakleničke i fluorirane plinove od strane ovlaštenih tvrtki za koje se izdaju zapisnici i obrasci SK1 i SK2.

8. UPRAVLJANJE IMOVINOM

Popis nekretnina koje koristi Muzej suvremene umjetnosti s podacima o vlasništvu:

1. Zgrada Muzeja suvremene umjetnosti, Avenija Dubrovnik 17, Zagreb

Broj čestice 382, broj uloška 20614, zemljišnoknjižni odjel Novi Zagreb, k.o. Zaprudski otok, upisani vlasnik: Grad Zagreb

MSU koristi zgradu temeljem ugovora o korištenju koji je sklopljen s Gradom Zagrebom, 3.2.2021.

2. Zbirka Vjenceslava Richtera i Nade Kareš Richter, Vrhovec 38a, Zagreb

Broj čestice 692/9, broj uloška 20362 zemljišnoknjižni odjel Zagreb, k.o. Grad Zagreb, upisani vlasnik: Grad Zagreb

MSU koristi zgradu temeljem ugovora o međusobnim pravima i obvezama u upravljanju Zbirkom Vjenceslava Richtera i Nade Kareš Richter od 21.5.1998.

3. Arhiv Tošo Dabac, Ilica 17, Zagreb

MSU koristi prostor u zgradi temeljem ugovora o međusobnim pravima i obvezama u upravljanju Arhivom Tošo Dabac od 9.5.2006.

U ožujku 2019. cjelokupna građa Arhiva Tošo Dabac izmještena je i preseljena je u prostor MSU-a u Aveniji Dubrovnik 17, zbog neispravnih električnih instalacija koje su prema nalazu inspekcije rada predstavljale opasnost za zaposlenike i građu.

MSU i Republika Hrvatska sklopili su ugovor o zakupu 2/3 predmetnog prostora koji je još uvijek na snazi.

Temeljem presude Trgovačkog suda u Zagrebu broj 1632/16 (sudski spor vođen je temeljem tužbe trgovačkog društva BENZ d.o.o.) kojom je MSU naloženo ispražnjenje predmetnog prostora, upućen je dopis Ministarstvu prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, radi njihova očitovanja i termina za predaju prostora. U svom očitovanju od 5. 3. 2024. Ministarstvo navodi da se vodi postupak razvrgnuća suvlasničke zajednice na predmetnoj nekretnini te da se trgovačko društvo BENZ d.o.o. suglasilo s prijedlogom razvrgnuća na način da društvo BENZ d.o.o. ustupi svoj suvlasnički udio u predmetnom prostoru površine 177 m² Republici Hrvatskoj. Slijedom navedenoga, zahtjev za predajom u posjed nekretnine koja bi razvrgnućem suvlasničke zajednice trebala pripasti u suvlasništvo Republike Hrvatske, Ministarstvo smatra nesvrishodnim obzirom da bi BENZ d.o.o. po zaključenju sporazuma o razvrgnuću prostor trebao predati Republici Hrvatskoj s kojom MSU ima sklopljen važeći ugovor o zakupu.

Predstoje dogovori Republike Hrvatske i Grada Zagreba oko predmetnog prostora, nakon čega će se pristupiti uređenju prostora i preseljenju odnosno povratku Arhiva Tošo Dabac na lokaciju u Ilici 17.

4. Planirani otkup građe

PRIJEDLOZI ZA OTKUP 2025.			
r.br.	AUTOR	DJELO	CIJENA BRUTO
1.	Nicole Hewitt	Žene minorne spekulacije , 2021. film, boja, DCP, 60'	15.000,00 €
2.	Lala Raščić	Gorgo, 2019-2021 Video; Ed. 3+1 A.P.HD video, color/stereo, 18 min Gorgo's Armor, 2019. instalacija-skulptura bakar, koža, kositar, tekstil dimenzije promjenjive ed 1+ 1	11.000,00 €
3.	Marko Tadić	Pokretni elementi Instalacija; DCP, 6'60" Drvena konstrukcija dimenzije promjenjive Edicija 2/5 (+1)	7.600,00 €
4.	Ana Muščet	Horizont , 2001. Objekt, knjiga umjetnice Artefakt – školjke koje su izvađene iz Dunava, Ruj – digitalni print (400 x 120 cm x 50) di bond, kolažirani ruj snimljen kod Lovasa 50 primjerka 1/1 instalacija	10.500,00 €
5.	Slavko Matković	1. "Otvoreno pismo članovima grupe Bosch+Bosch" , 1977. Kolaž 28,8x17 cm Cijena: 2700 €	11.000,00 €

		2. Nema više Bosch+Boscha 1969-1977, 1977. kolaž 22,8 x17 cm Cijena: 2700 € 3. Projekat individualne topografije gradova sveta, 1983. tekst na novinskom papiru 29,4 x 20,8 cm Cijena: 2700 € 4. Prostor u tekstu, 1976. Intervencija na novinskom papiru 29,7 x 21 cm Cijena: 2400 € 5. "5113" (unikatna knjiga), 1971 Sito štampa na papiru i plastici 21 X 15 cm Cijena: 500 €	
6.	Slavka Pavić	1. Dvojica, 1976. c/b fotografija, 72 x 100 cm 2. Motiv sa Save, 1970. c/b fotografija, 72 x 100 cm 3. Semafori II, 1977. c/b fotografija, 72 x 100 cm 4. Ispod mosta, 1971. c/b fotografija, 72 x 100 cm	12.000,00€
7.	Vlasta Delimar	1. Šetnja kao Lady Godiva, 2001. Kolor print na impregniranom platnu 300 x 500 cm Cijena: 4500,00 € 2. Treba vjerovati muškarcima, 2002. Kolor print / papir 250 x 500 cm Cijena: 3400,00 €	7.900,00€
8.	Ivan Posavec	Srp i čekić I, 1984. crno-bijela fotografija na platnu, Ed: 1/1, 150 cm x 150 cm Cijena: 5000,00 € Srp i čekić II, 1984. crno-bijela fotografija na platnu, Ed: 1/1, 150 cm x 150 cm Cijena: 5000,00 €	10.000,00€
9.	Zlatko Kopljar	K 18, 2014. HD video, 14'42" Ed: 4+1AP	16.000,00€
10.	Majdal Nateel	Naručeni rad (svi radovi su joj uništeni u Gazi)	5.000,00 €
11.	Nagrada za mlade umjetnike „Ivan Kožarić“	Tri otkupne nagrade	14.000,00

9. FINANCIJSKI POKAZATELJI

UKUPNO PLANIRANI PRIHODI NA GODIŠNJOJ RAZINI	Izvor	UKUPNO
Opći prihodi i primici – Grad Zagreb	1.1.2.	5.634.846,26
Vlastiti prihodi	3.1.1.	276.802,00
Prihodi za posebne namjene	4.3.1.	5.500,00
Pomoći od ino vlada i tijela EU	5.1.1.	39.350,00
Pomoć iz drugih proračuna – Ministarstvo kulture i medija RH	5.2.1.	212.937,32
Pomoć iz drugih proračuna – Državni proračun	5.2.1.	2.900,00
Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava	5.6.1.	10.500,00
Prihodi od sponzora i donacija	6.1.1.	133.100,00
SVEKUPNO PRIHODI:		6.315.935,58

10. OSTALO

MSU Shop

Voditeljica: Emanuela Barbaro

Muzejski dućan igra važnu ulogu u cjelokupnom iskustvu posjetitelja, omogućujući im da kroz odabrane suvenire sa sobom ponesu dio doživljaja iz muzeja. Osim što obogaćuje njihovo iskustvo, pridonosi širenju prepoznatljivosti muzeja i osigurava financijsku podršku za njegov rad. Kvalitetni suvenirni s jedne strane imaju veliku edukativnu vrijednost, dok s druge strane dodatno povezuju publiku s umjetnošću i samim muzejom, čineći suvenirnicu neizostavnim dijelom muzejskog iskustva.

Glavni cilj muzejske trgovine za 2025. godinu bit će unapređenje ponude muzejskih proizvoda, s posebnim naglaskom na promociju radova iz fundusa MSU. Fokus ćemo staviti na razvoj novih suvenira koji će obogatiti ponudu i pružiti posjetiteljima jedinstvene predmete povezane s muzejskom zbirkom.

Planiramo nastaviti s uvođenjem učinkovitih marketinških strategija koje će povećati našu konkurentnost, prepoznatljivost među publikom i prisutnost u medijima. Naš cilj je stvoriti snažniju medijsku prisutnost kroz kreiranje inovativnih muzejskih suvenira koji će generirati pozitivan publicitet, privući širu publiku i osigurati da posjetitelji i kupci dožive vrhunsku uslugu u gostoljubivom okruženju.

POPIS PRILOGA

1. Tablica financijskih pokazatelja

Zagreb, 20.12.2024.

Ravnateljica:

Vesna Meštrić